

Katolički list

ISSN 1451-2149

ZVONIK

GOD: X BR. 4 (102) Subotica, travanj (april) 2003. 50,00 din

D.G.

“DAN BEZ NADE” U SVJETLU USKRSA

Dugo mi nije došlo nadahnuće za ovaj uvodnik. Prateći iz dana u dan “uživo” rat u Iraku, a u svijesti onoga što se događalo proteklih godina u našoj zemlji, što je kulminiralo u tragičnoj smrti premijera Zorana Đinđića, nije mi dolazila baš neka ideja nadahnuta uskrsnom nadom. A onda sam u “Živom vrelu” pročitao dva naslova: “Dan bez nade” i “U svjetlu Uskrsa”. To me je nadahnulo da pišem o “Danu bez nade”, ali u “svjetlu Uskrsa”.

Više puta znam reći da smo mi Kristovi učenici, sada već, trećeg milenija kršćanstva, u velikoj prednosti pred Isusovim učenicima koji su “uživo” doživjeli i proživjeli Veliki petak i Veliku subotu. Pokušavam se staviti u njihovu situaciju. Isusovo propovijedanje, njegova čudesa a napose njegova beskrajna nježnost i ljubav bila im je izvor sigurnosti i razlog njihove nade za ljepšu budućnost (usp. Lk 24,21). Događaji na Maslinskoj gori, u Getsemanskom vrtu, u dvoru Velikog svećenika, u Pilatovoj i Herodovoj palači, pokopali su sve njihove nade i uzdrмали posve njihovu sigurnost. Događaji Velikog petka - Isusova muka, križni put i konačno smrt na Kalvariji učinili su im taj dan “danom bez nade”. Prvi dan bez Isusa, Velika subota, još je produbio njihovo beznađe. Uz tugu u njihova srca uvukao se i strah (usp. Iv 20,19). Nisu znali što da misle, što da kažu a najmanje što da čine. Vjerojatno su pokušavali dozvati u pamet neku njegovu riječ koja bi im u “tamnoj noći” upalila tračak svjetla i nade, no tada im to nije išlo. Sjetit će se kasnije (usp. Iv 2,22; 12,16). I žene, koje su na Veliki petak bile najhrabrije, u rano jutro “trećega dana” beznadno polaze na njegov grob. Ipak, ljubav ih goni. One žele nadoknaditi ono što nisu, zbog brzine i blizine Blagdana, mogle učiniti na Veliki petak. Žele pomazati Isusovo

tijelo i još jednom ga vidjeti i poljubiti njegove rane (usp. Mk 16,1-3). No, upravo tada “Dan bez nade” počinje obasjavati svjetlo. Najprije nejasno, a onda u punom sjaju. “I ušavši u grob, ugledaju mladića zaogrnutu bijelom haljinom gdje sjedi zdesna. I preplaše se. A on će im: “Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, Raspetoga? Uskrsnu! Nije ovdje! Evo mjesta kamo ga položili. Nego idite, recite njegovim učenicima i Petru: Ide pred vama u Galileju! Ondje ćete ga vidjeti, kako vam reče!” One iziđu i stanu bježati od groba: spopade ih strah i trepet. I nikomu ništa ne rekoše jer se bojahu (Mk 16,5-8). I učenici su još posve u beznađu. Kad je Marija Magdalena javila “njegovima, tužnima i zaplakanima” da je Isus živ i da ga je ona vidjela, “ne povjerovaše” (usp. Mk 15,10-11). Tek kad je došao k njima i pozdravio ih riječima “Mir vama” i kad im je pokazao ruke i bok, “obradovaše se učenici” (usp. Iv 20,20). I svako ukazanje Krista uskrsloga snažnije je obasjavalo “dan bez nade”, liječilo im slomljena srca i vraćalo izgublenu nadu. Tako oni postadoše svjedoci njegova uskrsnuća (Lk 24,48), a osnaženi Duhom Svetim, zbog tog svjedočanstva su puno - ponosno i radosno - trpjeli i na koncu krv svoju prolili.

I ove godine slavit ćemo Getskemansku uru, doživjeti Veliki petak, proživjeti Veliku subotu. Ta velimo da je sveto Trodnevlje “sveto događanje” a ne samo sjećanje na “one dane”. Pa, ipak, to će sveto događanje biti obasjano uskrsnom vjerom. I to je naša prednost. I zato smo mi kršćani ovoga vremena u velikoj prednosti. Što god se događalo u svijetu, pa i tako strašno kao što je strašan ovaj rat u Iraku i svi ratni sukobi na svijetu; kao što je bilo strašno ubojstvo našeg premijera i sva ona krvoprolića i kriminal koji je tomu prethodio; i što god se teško nama događalo, pa bila to i najteža bolest, najveće duševno i tjelesno trpljenje pa i najstrašnija smrt, uvijek sve možemo obasjati uskrsnim svjetlom. Zato nijedan dan našega života ne smije biti “dan bez nade”. Isus je uskrsnuo. On je Pobjednik. Pobjednik nad đavlom, nad grijehom, nad zlom, nad smrću. To je najradosnija vijest za sav narod, za cijelo čovječanstvo. Stoga, usprkos svemu, neka nam lica budu ozarena radošću. Čestitajmo si i ove godine Uskrs ponosno i zanosno. I s velikom nadom i velikim optimizmom kročimo u svaki novi dan, jer u svjetlu Uskrsa, bolji i ljepši svijet je moguć, civilizacija ljubavi je na domaku!

I ovaj broj “Zvonika” svjedoči tu nadu u mnogim člancima naših stalnih rubrika. Ta nada vidljiva je i u izvješćima o najnovijim događanjima u Crkvi kod nas i u svijetu. Čitajte “Zvonik” i napunajte se nadom! I ja vam, pun uskrsne nade i radosti, svima želim SRETAN USKRS.

Vaš urednik

Piše: Željka Zelić

Ženo, zašto plačeš?

U pustinju, daleko od očiju svijeta, ponijela sam maleni Biser. Čudna je zbilja, kako čovjek kad odlazi na dalek put, nosi sa sobom ono što mu je najdraže. Valjda misli: “onda kad navale neizdržive suše, dok ne pronađem oazu, bit će dovoljno gledati Biser”.

Sjedila sam. Sjećam se samo “zlatnoga plašta” oko mene, i čudnoga sjaja, negdje visoko, tko zna koliko daleko od mene. I dok su mi tako ruke skrivale lice, moj se Biser skotrljao niz dlanove i izgubio u moru “zlatne prašine”. Samo jedan tren nepažnje, odlutalih misli, i zatvorenog srca. O, kolike sam samo dane provodila tražeći ga. I sve bi uzalud. Ostao mi samo žal za njim, i nada da ću ga jednom naći. I uzalud suze, i bol, i riječi, i želja... Valjalo je prijeći pustinju bez njega.

Kako je teško bilo koračati sama. Izmorilo me sunce. Morila me žeđ. Oaze nema... Nema ni Bisera. Gdje ga je mogla sakriti “zlatna prašina?” Možda je to križ? Možda moja pogreška? Da je bar puhnuo lagani lahor, možda bi odnio užarene misli! Ili, da sam pronašla put u oazu, mogla bih ugasići žeđ na usnama. I pitam se... Što me to tjera na tugu? Možda ova pustoš nijema, ili samoća? Tko zna? Odgovor je skriven u Biseru što ga tražim!

Proći će evo, uskoro, 40 dana! Još uvijek koračam pustinjom svojom! Sve sam više žalila za Biserom malim. Sjedila sam naslonjena na svoja koljena, i plakala! A onda, kao tihi lahor spustio se mio glas i ja čuh: “Ženo, zašto plačeš?” Malo zatim, upita me: “Koga tražiš?” Odgovorih kroz suze: “Izgubih svoj Biser! Ako si ga Ti odnio, reci, kamo si ga stavio da idem po nj” (usp. Iv 20,15-16). A trebalo je samo dići pogled i, evo ga, tu je sasvim pored mene, sav u sjaju. On mi govori: “Nemoj me dulje držati, jer još nisam uzišao Ocu, nego idi braći mojoj i reci im: ‘Uzlazim Ocu svome i Ocu vašem, Bogu svome i Bogu vašemu.’” (usp. Iv 20,17).

Sada Biser držim čvrsto u srcu, gdje ću ga svaki puta naći kad opet budem morala u pustinju svoju.

Sretan Uskrs!

“Ja sam uskrsnuće i život” -
reče joj Isus. “Tko vjeruje u mene,
ako i umre, živjet će”. (Iv 11,25)

Piše: mr. Andrija Kopilović

**20. 04. 2003. - NEDJELJA
USKRSNUĆA GOSPODNJEGA**

Dj 10,34a.37-43; Kol 3,1-4; Iv 20,1-9

Krist daje novi smisao našem životu

Naše se uskrsnuće ostvaruje već sada, dok se mukom i naporom opiremo sili zla. Novi je život u nama usmjeren potpunom procvatu koji će se očitovati kad se Krist jasno objavi svijetu na kraju vremena. Po sakramentima inicijacije kršćanin je vjernik koji se predao Kristu, suobličio se s Kristom, obukao Krista. Stoga Apostol od nas traži da svoje krštenje, potvrdu i blagovanje euharistijskoga kruha uistinu shvatimo kao sudjelovanje na otajstvu samoga Krista, njegove spasenjske osobe i sada njegova posjedništva s desne Boga Oca. Ta Krista nismo zato odabrali i nismo se u njegovo otajstvo zato krstili da ostanemo "stari čovjek" nego posve "novi stvor". Najteži oblik kršćanstva je onaj takozvani podijeljeni oblik. To znači da imamo nekakvo religijsko ponašanje u vjerskoj zajednici, a u osobnom ili javnom životu kao da to naše opredjeljenje nema životnu važnost. Pa tako zapravo živimo podijeljeni, kršćani za neko vrijeme, za neku priliku, a takozvani obični ljudi za svagdašnjicu. Nije tako; tko se krstio i Krista izabrao taj je sebe snagom milosti do te mjere promijenio da s Kristom živi u Bogu. Stoga nas čeka Kristov životni put i njegova slava u nebu.

**27. 04. 2003.
2. VAZMENA NEDJELJA**

Dj 4,32-35; 1 Iv 5,1-6; Iv 20,19-31

Vjera koja nas ujedinjuje

Izvor našeg bratskog zajedništva jest vjera. Bog ljubi sve ljude kao svoju djecu. I mi trebamo prevladati svoje sebičnosti i ljubiti se kao braća. Isus Krist je temelj naše vjere. Vjerovati znači ne opredjeljivati se samo za izričaj, za oblik, za sadržaj, nego doslovno znači opredijeliti se za osobu.

Iako smo narod Božji, narod Božje Knjige, nadasve i prije svega mi smo narod osobe. To znači, koliko god se naša vjera oslanja na objavljenu istinu koja je zapisana u Bibliji, ipak se ja kao vjernik oslanjam i naslanjam na osobu objavitelja, na Boga, to jest na onoga koji je upravo poradi te objave čovjekom postao - na Isusa Krista. Dakle, osnovno je pitanje u stvarnom stavu vjere odgovoriti: tko je meni Isus? Ako je on za mene Krist - Pomazanik, to znači Spasitelj, onda sam ja u njemu prihvatio njega i sve one za koje je on umro i uskrsnuo a njegov život i njegova riječ poradi moga povjerenja u njegovu osobu postaje za mene norma ponašanja. U tome je razlog zašto vršimo zapovijedi Božje iz ljubavi a ne iz dužnosti. I u tom obliku je naša vjera pobjeda jer je naša vjera opredjeljenje za Isusa Krista u Isusu Kristu i po Isusu Kristu - a on je Pobjednik. Tako priznati Isusa Spasiteljem znači biti njegovim učenikom.

4. 05. 2003. - 3. VAZMENA NEDJELJA

Dj 3,13-15.17-19; 1 Iv 2,1-5a; Lk 24,35-48

Krist nas pomiruje s Bogom

Isus je umro radi naših grijeha. On nas uvijek zagovara kod svoga Oca i moli za milost, za obraćenje. Odgovoriti njegovoj ljubavi znači mijenjati svoj život i u životu provoditi sve što od nas traži. Apostol Ivan se u ovom odlomku nježno obraća zajednici vjernika riječju: "Dječice moja!" Time zapravo govori da se obraća novokrštenima, onima koji su još uistinu u rastu vjere: "Dječica". Svjestan je Ivan da se na tom putu vjere može posrnuti, pa čak i pasti, to jest sagriješiti. Stoga novokrštenike poučava jednoj velikoj istini, a to je uloga Isusa Krista, jedinoga velikoga svećenika novoga i vječnoga saveza. Taj veliki svećenik je životom i smrću na križu postao naša pomirnica, zadovoljština i spasenje svega svijeta. Njegovima se prepoznajemo ako se na njega, kao što smo prošle nedjelje razmatrali, oslonimo kao na svoga Spasitelja. To je bitno: priznati Krista Spasiteljem i to svojim Spasiteljem. Takvo oslanjanje na njega kao Spasitelja rađa odnosom ljubavi i radi toga vršenje njegove zapovijedi odaje našu vjeru koja je motivirana zahvalnom ljubavi za čin spasenja. Dakle, unatoč svoje grešnosti, spašeni smo ako Krista Spasiteljem priznajemo, ako mu vjerujemo i po toj vjeri ljubimo te ljubeći činimo ono što on od nas traži.

**11. 05. 2003.
4. VAZMENA NEDJELJA**

Dj 4,8-12; 1 Iv 3,1-2; Iv 10,11-18

Postati sličnima Bogu

U Kristu smo djeca Božja. To je izvor naše sličnosti s Bogom. Ona će biti savršena kad naše jedinstvo s Kristom bude posvemašnje. Oduvijek postoji pitanje zašto su neki ljudi vjernici a drugima je tako teško povjerovati. Ponajprije isповijedamo da je i sama vjera nezasluzeni Božji dar i Božji poziv. Onaj tko posjeduje

taj dar i taj poziv, ako ga u ispravnoj savjesti slijedi, on postaje, recimo tako, vrlo lako vjernikom. Za onoga pak koji taj dar ili nije čuo, nije prihvatio i ne razumije ga, naša vjera izgleda uistinu nešto "nevjerojatno" a mi uistinu nekako "čudni" ljudi. Da bi nas sačuvalo straha od toga "čudaštva", Ivan nas posve jasno upućuje da je vjera po Kristu bogoobličnost i djetinjstvo Božje. Mi smo dakle oni koji smo upoznali Boga i tako postali braća i sestre, jasno braća i sestre u vjeri. A vjera je hod povjerenja a ne sigurnosti. Ali je bitna dimenzija vjere znati točno kolnu povjerasme, znati u što nas ta vjera oblikuje, a pred nama se snagom takvoga hoda u vjeri otvara nada uranjanja u Božju bit, i to u vječnosti kad ćemo kako kaže Apostol: "Biti posve njemu slični!" To je naš hod.

SVOJIM USKRSNUĆEM OBNOVIO NAŠ ŽIVOT

*Kršćanska braćo
i sestre!*

Vjerovati u Uskrsloga i u uskrsnuće ni u ovom, "postmodernističkom razdoblju", nije anakronizam. Ali je očito da mnogi vjernici imaju s time poteškoća. Već od nekog općenitog, "kulturološkog" isticanja Božića kao najvećeg (ili barem najljepšeg) kršćanskoga blagdana a na užtrb Uskrsa, pa do toga da je teško shvatiti (a tako i više tumačiti) događaj i istinu Isusova uskrsnuća. Vrlo lako možemo zapasti u puku apologetiku, hvatajući se prečvrsto za prazan grob nalazeći tako u njemu najopipljiviji dokaz. S druge strane, sve ozbiljniji prodor ideja s dalekog istoka i sve brojnije rasprave indikativnoga naslova "Uskrsnuće i/ili reinkarnacija" žele svakako pokolebati kršćane, ali i pokušavaju dati "bolji" odgovor na čovjekova vječna pitanja i najdublje težnje.

Kako god bilo, ostaje činjenica da na događaju uskrsnuća Isusa iz Nazareta kršćanstvo stoji ili pada. Možda nije dovoljan argument to da se učenici nisu razbježali odmah nakon Učiteljeve smrti i nisu se vratili svojim obiteljima i barkama, nego su nakon Pedesetnice (Dj 2,1-12 s.) započeli "osvajajući pohod za

Uskrsloga" od Jeruzalema na sve strane svijeta, svjedočeći o njegovu životu, smrti na križu i uskrsnuću svima koji su ih htjeli slušati te spremno dajući život za vjernost tome navještaju.

Ne treba previše energije trošiti oko dokazivanja uskrsnuća i Božje nazočnosti u svijetu, nego odgovorno prihvatiti službu koju vršimo i živjeti kao dobar, zdravi ud Tijela Kristova.

Pokazao je to svojim vlastitim primjerom i Isus iz Nazareta. Prošao je zemljom čineći dobro (usp. Dj 10,38) jer Bog bijaše s njime i na djelu u njegovim riječima i djelima. To će biti i naše najbolje svjedočanstvo za Uskrsnuloga i najjači dokaz Isusova uskrsnuća: živjeti životom svjedoka Božje milosrdne ljubavi i susretljive dobrote. Kao Gospodin - Gospodar i Pobjednik nad smrću - Krist i danas traži svjedoke. Traži svjedoke slavlja njegova osmoga dana, dana obnove svega stvorenoga dok se sve, na nebu i na zemlji, ne uglavi u Kristu (usp. Ef 1,10).

Naš je život "skriven s Kristom u Bogu", ističe sveti Pavao (Kol 3,3). Tek u Kristu koji sjedi zdesna Bogu u slavi mi nalazimo na zemaljskom proputovanju svoje osmišljenje, usmjereni na ispunjenje truda i napora u nošenju križa vlasti-

toga života vjerom koja je ljubavlju djelotvorna (usp. Gal 5,6). On je naš pravi Život (Kol 3,4), On koji oživotvoruje i osposobljuje našu polovičnost, našu sklonost grijehu i zlu da upravo po kvascu uskrsne novosti budemo novo tijesto za čisti kruh, o kojemu Pavao govori Korinćanima (usp. 1 Kor 5, 6b-8). Stoga uskrsna stvarnost treba prožeti sve naše prosudbe, sva naša vrednovanja i postupke. Neminovno je potrebno maknuti sve što je ostalo od natruha kaljave stareži i otvarati prostor svetkovanju i uskrsovanju u istini i slavi Otkupiteljevoj.

Učenici, kako svjedoči evanđelist Ivan, tada još nisu bili upoznali Pisma: da Isus treba ustati od mrtvih (usp. Iv 20,9). Mi smo čuli svjedočanstvo Pisma, primili vjeru od svojih predaka, i po Krstu smo postali sudionici Kristova vazmenog otajstva i pomazanici Očevi. Na taj način smo pozvani da se odupiremo zlu, mraku, kritizerstvu, pesimizmu i beznađu tolikih suvremenika. U tom nastojanju neka nas zagovaraju Marija Magdalena, Petar i "onaj drugi učenik", koji su došli na grob toga "prvog dana u tjednu, rano ujutro, još za mraka" (Iv 20,1-9) izvršiti čin pijeteta i prijateljstva prema dragoj osobi za kojom su tugovali. I upravo na praznom grobu počeli su shvaćati domašaj Učiteljevih riječi, izgovorenih po prašnjavim putovima Judeje i Galileje, te postojanost Božjih obećanja.

Ovim mislima želim svima sretan Uskrs i obilje blagoslova od Uskrslog Spasitelja!

+ Ivan biskup

USKRSNO JUTRO

Tek izranja jutro
u dozivu ptica,
radosno uskrsno jutro.
Miris proljeća ranog
zanio šumu, pun ga je zrak.
More galebove mami
i cjeliva žal.
Misli dotiču daljine,
obalu jednog drugog mora,
mora Tiberijadskog.
Posvećeno jutro živim,
u meni blista
i sjeća me treće objave
proslavljenog Krista.
Motrim očima srca
ruke, blistave od rana...
Spremaju na žaru
kruh i ribu.
Bože, hvala Ti
za prvo uskrsno jutro
i za vjeru punu Tajna.

s. Fides Vidaković

**NEKA
USKRSLI GOSPODIN
UDIJELE
OBILJE MIRA
I RADOSTI
SVIM ČITATELJIMA**

**SRETAN USKRS
ŽELI
UREDNIŠTVO**

Svim
podupirateljima
Instituta
i čitateljima "Zvonika"
sretan Uskrs
želi
Katolički institut
za kulturu,
povijest i duhovnost
"Ivan Antunović"
Subotica

RAZGOVOR S DUBROVAČKIM BISKUPOM
MONS. ŽELIMIROM PULJIĆEM

Obitelj je put Crkve i naroda

U povodu skorašnjeg trećeg pastoralnog posjeta Ivana Pavla II Hrvatskoj, razgovarali smo s mons. Želimirom Puljićem, biskupom dubrovačkim, jednim od Papinih domaćina. Papa će, naime, posjetiti Rijeku, Đakovo, Dubrovnik i Zadar. Zanimalo nas je kako teku pripreme.

ZVONIK: *Hrvatska je zadobila milost da je Sveti Otac Ivan Pavao II. i po treći put posjeti. Kako teku pripreme za ovaj posjet?*

□ **MONS. PULJIĆ:** Papin dolazak milosni je događaj za narod, zemlju i biskupiju. Stoga uz uobičajenu proceduru pripreme mjesta, liturgije, protokola i drugog što se zbiva kod takvih susreta, biskupu i svećenicima valja posebice misliti na duhovnu pripravu pojedinaca i obitelji, pa i čitavog naroda. Jer, Papa je duhovni vođa Kristovih vjernika i moralni autoritet evanđeoskih vrednota. Pripreme su započele formiranjem središnjeg i organizacijskog odbora koji se sastaje, planira i predviđa sve u tom pogledu.

ZVONIK: *U okviru ovoga posjeta, Papa će posjetiti i biskupiju Vama povjerenu. Kako se Dubrovnik sprema za doček ovako velikog gosta?*

□ **MONS. PULJIĆ:** Drago nam je što će u sklopu svog trećeg pohoda Hrvatskoj Papa posjetiti i Dubrovačku biskupiju. U popratnom dopisu, kojeg sam uputio župnim uredima, poželio sam vidljivom Kristovom namjesniku dostojno pripravljen put u srcima vjernika, kako bi pohod tako uglednog "duhovnog gosta" urodio dosta duhovnim i moralnim plodovima. Odredio sam neka se za vrijeme svakog liturgijskog i drugog okupljanja moli za Crkvu, duhovna zvanja i svetog Oca. Uz to će valjati po župama organizirati posebne susrete obitelji i mladih, te ponuditi prikladne tribine i predavanja o temama koje se tiču Pape, Crkve, laika i drugo. Početkom korizme započelo se s daljnjom pripravom za Papin dolazak. Uoči Duhova namjeravamo organizirati neposrednu pripravu za taj veliki povijesni događaj.

ZVONIK: *Kako se osjeća biskup kada mu u posjet dolazi poglavar?*

□ **MONS. PULJIĆ:** Župnici znaju kad im biskup dolazi u pohod ili vizitaciju kako valja župu animirati, uredske stvari pripremiti i čekati dolazak biskupa s određenim radosnim iščekivanjem, ali i malom dozom napetosti i nervoze. I to je sastavni dio susreta. Sad možete zamisliti kad biskupu dolazi vrhovni poglavar kako je njemu i njegovim svećenicima?! Radost je velika. Ali, ima dosta i onih popratnih pojava za koje će valjati imati dosta strpljenja i debelih živaca. Našalio sam se neki dan pa jednom novinaru rekao kako sam voljan članovima odbora nabaviti dosta apaurina kako bi podnijeli teret posla i izdržali žegu dana.

ZVONIK: *Koji je glavni moto ovog Papinog posjeta? Koji je glavni naglasak dolaska?*

□ **MONS. PULJIĆ:** Moto trećeg Papinog pohoda Hrvatskoj odredila je HBK na svom zadnjem zasjedanju a glasi: "Obitelj je put Crkve i naroda". Htjeli bismo da Sveti Otac, koji je veliki prijatelj obitelji, prigodom pastirskog pohoda učvrsti naše obitelji

u njihovom radu i životu. Nije, naime, danas lako našim obiteljima. U vremenu kad se ne cijeni žrtva, vjernost, život i molitva valja nam poticati naše obitelji da postanu ono što im je u naravi upisano: zajednica života, ljubavi, vjernosti i darivanja. Obitelj je zajedništvo osoba i Crkva u malom. Ona je u službi života.

ZVONIK: *Iako će Papa posjetiti više hrvatskih gradova, Dubrovnik će se okititi nečim posebnim. Naime, upravo u Vašem gradu Papa će proglasiti blaženom Mariju od Propetog Isusa Petković, utemeljiteljicu Družbe Kćeri Milosrđa. Je li to kruna ovog Papinog posjeta?*

□ **MONS. PULJIĆ:** Kad Papa dolazi u neku zemlju na poziv civilnih i crkvenih vlasti, uvijek postoje razlozi njegovog odaziva. Nekad su po srijedi neke godišnjice. Nekad određeni događaji u biskupiji, a nekad i proglašenje blaženim ili svetim. Ovaj treći Papin pohod Hrvatskoj obilježen je s nekoliko pastirskih oznaka: u Đakovačkoj biskupiji privodi se kraju biskupijska sinoda koja je trajala nekoliko godina i koja je uzgibala čitavu biskupiju. Papa će prigodom svog pohoda službeno zaključiti radove biskupijske sinode. U mojoj biskupiji rođena je Marija od Propetog Petković čiji je proces okončan i ona će biti proglašena blaženom upravo u Dubrovniku prigodom Papina boravka. U riječkoj metropoliji zadnjih godina poseban je naglasak stavljen na pastoral obitelji. Obitelj, biskupijska sinoda, proglašenje blaženom Marije od Propetog Petković, to su, eto, glavni naglasci trećeg Papinog pohoda Hrvatskoj. U Dubrovačkoj biskupiji vrhunac Papinog pohoda jest proglašenje blaženom prve žene Hrvatice koja se rodila u mjestu Blato i utemeljila družbu Kćeri Milosrđa.

ZVONIK: *Je li Dubrovačka biskupija, pa i cijela Hrvatska spremna prihvatiti novu blaženicu? Što vjernicima to predstavlja?*

□ **MONS. PULJIĆ:** Nedavno sam u Rimu u prigodi godišnjice smrti kard. Kuharića rekao da sam uvjeren kako neće proći puno vremena da ovaj izvanredni pastir zagrebačke Crkve, zbog herojskih kreposti kojima je bio obdaren, bude uzdignut i na čast oltara. Ali, dodao sam kako mu ne ide u prilog naš stečeni i naslijeđeni mentalitet po kojem rijetko uočavamo veličinu i zasluge svojih sunarodnjaka. U tom smislu mogao bih i vama odgovoriti kako još uvijek nismo svjesni veličine ove žene koja je ostavila velika djela ljubavi. I valja nam se boriti s tim naslijeđenim mentalitetom. Istina, njezine zasluge i djela živjet će u zajednicama njezinih duhovnih kćeri u našem narodu i u inozemstvu gdje djeluju sestre Kćeri Milosrđa. Ali, kako njegovati već proglašene hrvatske blaženike i svece, te istraživati još nedovoljno poznate i priznate velikane našeg naroda?! Kako ih upoznati i širiti njihov kult i pobožnost?!

ZVONIK: *Marija Petković je rodnom - kako ste već rekli - s otoka Korčule, točnije iz Blata, što teritorijalno pripada Vašoj biskupiji. Papa, naravno, neće moći doći u njeno rodno mjesto. No, organizira li Vaša biskupija posebne pobožnosti u tom mjestu?*

□ **MONS. PULJIĆ:** Službenica Božja Marija od Propetog Petković, naša nova buduća blaženica, rodila se u župi Svih Svetih u Blatu, na otoku Korčuli. Kad je stigla vijest kako je Sveti Otac Ivan Pavao II. objavio dekret o "herojskim krepostima službenice Božje Marije od Propetog Petković", bio je to radostan trenutak za Dubrovačku biskupiju, za hrvatski narod, a posebice za njezinu družbu Kćeri Milosrđa i za rodnu župu Svih Svetih u Blatu. Od tog trenutka u biskupiji, a posebice u njezinom rodnom mjestu Blato, održavaju se molitveni susreti, predavanja, tribine, kulturni događaji i drugo što je vezano uz širenje njezinog kulta. A kad je objavljena mogućnost Papinog dolaska u Hrvatsku i beatifikacija službenice Božje Marije od Propetog Petković, formiran je ne samo središnji biskupijski odbor, već i poseban odbor u mjestu Blato. Biskupija se priprema na nekoliko razina: na onoj molitvenoj, kulturnoj, znanstvenoj i karitativnoj.

Događanja u Subotičkoj biskupiji

ZVONIK: Za kraj klasično pitanje: što biste poručili čitateljima "Zvonika" i vjernicima u bratskoj Subotičkoj biskupiji?

□ **MONS. PULJIĆ:** Svim čitateljima "Zvonika", kojeg mi Uredništvo redovito dostavlja, želim plodne korizmene dane i već sada sretne uskrсне blagdane. Vežu nas isti vjernički i narodni korijeni. Veže nas i nova buduća blaženica koja je kao mlada sestra "propješačila subotičkim salašima skupljajući žito kako bi spasila sirotnu djecu u Blatu". Svima pozdrav i blagoslov od Gospodina, do skorog viđenja u Gružu u Dubrovniku, na svečanosti beatifikacije Marije od Propetog Petković.

ZVONIK: Zahvaljujemo na razgovoru i dobro nam došli ponovno u Suboticu!

□ **MONS. PULJIĆ:** Hvala lijepa!

Razgovarao: Marinko Stantić

HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI U SUBOTICI

U subotičkoj župi sv. Roka, uz sudjelovanje velikog broja vjernika te župe, te vjernika grada, svečano je proslavljena svetkovina sv. Josipa, zaštitnika hrvatskog naroda. Svečanu sv. misu predvodio je subotički biskup mons. Ivan Pénczes u zajedništvu sa župnikom Andrijom Anišićem te s nekolicinom subotičkih svećenika. U prigodnoj propovijedi biskup Pénczes je, aludirajući na aktualnu situaciju u zemlji i svijetu, rekao da poput sv. Josipa trebamo i u najtežim životnim okolnostima velikodušno prihvaćati i vršiti volju Božju jer je takav stav najbolji za vjernika i on mu jedino može podariti unutarnji mir i radost, usprkos svim nedaćama.

Na sv. misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem s. Bosiljke Halužan, a za orguljama je bio mr. Ervin Čeliković.

Za svetkovinu sv. Josipa vjernici grada pripremili su se drevnom devetnicom u čast sv. Josipu. Svaku večer vjernici su se okupljali najprije na molivu Križnoga puta ili Krunice a potom je slijedila sv. misa i prigodna propovijed; zanosno su na kraju mise pjevane Litanije sv. Josipa. Okvirna tema ovogodišnjih propovijedi bila je na "Svetost pozvani". Obrazlažući temu, župnik Anišić je rekao:

"Tri su me motiva vodila kad sam odlučio da teme ovogodišnjih propovijedi u ovoj našoj drevnoj devetnici u čast sv. Josipu budu o svetosti. To su Papine riječi koje je napisao u svojoj pobudnici *Ulaskom u novo tisućljeće*: 'Prije svega, bez oklijevanja kažem da je perspektiva u koju treba smjestiti čitav pastoralni hod - svetost!' Drugi motiv su pastoralne smjernice na početku trećega tisućljeća koje su hrvatski biskupi naslovili *Na svetost pozvani*. Treći je slatka činjenica da će Papa ove godine Mariju Petković i Ivana Merza proglasiti blaženima i tako još dva pripadnika Crkve u Hrvata uzdići na čast oltara.

Doista, očito je da Crkva na početku ovog trećeg tisućljeća kršćanstva osjeća da bez svetosti nema napretka Crkve, ali isto tako nema uspješne evangelizacije i nove evangelizacije suvremenog čovjeka."

Svaku večer na drugu temu o svetosti propovijedao je po jedan svećenik Subotičke biskupije. Tako su se vjernici imali prilike podsjetiti općeg poziva na svetost te razmišljati o sredstvima za postizanje svetosti kao što su čitanje i razmatranje Božje riječi, ispovijed, pričest a čuli su također kako se kroz bolest i patnju može dostići svetost.

Uoči svetkovine sv. Josipa, kada je sv. misu predvodio i propovijedao domaći župnik Andrija Anišić tema je bila "Svetost u hrvatskome narodu". Za ovu zgodu sestre Kćeri Milosrđa, koje djeluju u župi, "okitile" su glavni oltar slikama hrvatskih svetaca i blaženika te slikama slugu i službenica Božjih iz hrvatskog na-

I djeca: Marija i Ana Piuković, Elizabeta Ivanković i Mario Tikvički svaki dan na devetnici

roda. Propovjednik je naglasio kako su oni "naša najuspješnija reprezentacija" jer su postigli vječni život i zaslužili čast oltara. On je podsjetio na tužnu činjenicu da slabo poznajemo svoje svece i blaženike a još manje kandidate za proglašenje blaženima i svetima te stoga njihovi procesi i traju tako dugo. Također je naglasio kako je važno da upoznamo svece i blaženike iz svoga naroda i da im se utječemo u zagovoru, jer oni će nas i naše potrebne najbolje razumjeti. U drugom dijelu svoje propovijedi predstavio je naše buduće blaženike Mariju Petković i Ivana Merza iznijevši u kratkim crtama njihovo životopise, a potom je pročitao nekoliko misli s. Marije o sv. Josipu te misli Ivana Merza o svetosti, osobito one koje govore o njegovom nastojanju da raste u svetosti. Podsjetio je također da se u toj crkvi molila i buduća blaženica s. Marija Petković jer je ona više puta dolazila u Suboticu i u toj župi sagradila samostan svojih sestara koje su se sve do Drugog svjetskog rata isključivo bavile brigom za siromašnu djecu i mladež. On je okupljene vjernike potaknuo da se već sada pripremaju za hodočašća u Dubrovnik i Banja Luku na njihovo proglašenje blaženima kao i Osijek kamo također dolazi Sv. Otac. Potaknuo ih je da mole za uspjeh ovog velikog događaja Crkve u Hrvata i za Papino zdravlje. Toga dana vjernici su dobili i prigodne brošure o Ivanu Merzu i s. Mariji Petković.

Na prijednevnoj misi, zaštitnika hrvatskog naroda proslavili su aktivnim sudjelovanjem i djeca i odgojiteljice iz hrvatskog katoličkog vrtića "Marija Petković - Sunčica" što ga drže sestre Kćeri Milosrđa kao i djeca iz hrvatskog odjeljenja iz osnovne škole "Matko Vuković" sa svojom učiteljicom. Djeca su oduševljeno pjevala za vrijeme čitave sv. mise.

I ovogodišnja devetnica i sam blagdan sv. Josipa u ovoj župi okupio je veliko broj vjernika a podijeljeno je oko tri tisuće svetih pričesti.

A. Anišić

45. OBLJETNICA SMRTI BISKUPA LAJČE BUDANOVIĆA

U subotičkoj crkvi sv. Roka, u okviru devetnice sv. Josipu, i ove godine obilježena je 16. ožujka, obljetnica smrti prvog subotičkog biskupa Lajče Budanovića. Pola sata prije sv. mise župnik Andrija Anišić je najprije podsjetio na životni put i djelo ovog velikana hrvatskog naroda u Bačkoj. Potom je iz njegovog molitvenika "Velika slava Božja", koji je on sastavio kao kapelan u Novom

Sadu 1908. godine, pročitao molitvu pobožnosti "Sedam žalosti i sedam radosti sv. Josipa", koja je pisana bunjevačkom ikavicom. Ovaj spomen na biskupa Budanovića bio je protkan i molitvom za duhovna zvanja, a pred oltarom je bila izložena njegova slika.

Ove godine obilježava se i 130. godišnjica rođenja biskupa Budanovića. Biskup Budanović rodio se u Bajmoku, 27. ožujka 1873. godine. Sveta Stolica ga je 10. veljače 1923. godine imenovala upraviteljem Bačke apostolske administrature a 28. veljače 1927. godine naslovnim biskupom cizamejskim. Umro je 16. ožujka 1958. godine i pokopan u subotičkoj katedrali. Posljednje riječi bile su mu: "Sv. Josip je učinio svoje". /Zv/

TRIBINA O NOVOJ BLAŽENICI U SOMBORU

U župi Svetog Križa u Somboru održana je 22. ožujka tribina na temu "U susret novoj blaženici Mariji od Propetog Isusa Petković". Predavanje je održala s. Iva Bagarić iz Subotice.

Sestra Iva govorila je o utemeljiteljici svoje Družbe, o njenom djetinjstvu u rodnom Blatu, o njenom odnosu prema Crkvi, osnivanju Družbe Kćeri Milosrđa, radu u misijama, povratku u Rim i teškoj bolesti u posljednjim godinama njenog života.

Marija Propetog Petković cijeli je svoj život posvetila brizi o siromašnoj, napuštenoj djeci, starima i bolesnima. Velikodušno se odazivala svakom pozivu za pomoć drugima, bila je živi primjer darivanja. Savršeno je živjela potpuno siromaštvo, a bogatstvo srca i duha uvijek je stavljala u službu onima kojima je najpotrebnija ljubav i milosrđe. U posljednjim godinama svoga života, u teškoj bolesti, prihvatila je patnju i zahvaljivala Bogu što je i sama iskusila trpljenje i Križ, doživljavajući taj Križ kao potpuno sjedinjenje s Kristom raspetim.

Na kraju svog izlaganja sestra Iva je rekla da je Marija Propetog Petković "svojim sestrama bila uzor kreposti, vjere, ufanja i ljubavi, koje je živjela velikodušnim, postojanim i radosnim srcem, što ju je još za života dovelo na glas svetosti".

Nakon predavanja, nazočni su postavljali brojna pitanja vezana za život i djelo nove blaženice, kao i za sadašnji rad Družbe Kćeri Milosrđa.

Silvija Vilim

BRIGA ZA BOLESNE I STARE

Subotičke župe Isusovog Uskrsnuća (6. 04.), Marije Majke Crkve (10. 04.) i Sv. Roka (11. 04.) posvjedočile su i ove godine u korizmeno vrijeme svoju brigu i ljubav prema starim i bolesnim osobama. Na slavljinama koja su upriličili u okviru sv. mise, u sve tri župe okupio se lijepi broj starih i bolesnih osoba kojima su

pomogli da dođu u crkvu članovi njihovih obitelji ili članovi karitativnih odjela Pastoralnih vijeća. Prije sv. mise svi su se ispovjedili a pod misom primili sakrament bolesničkog pomaza-

Bolesničko pomazanje u crkvi Marija Majka Crkve i druženje u vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka

nja. Sv. mise su predvodili župnici mons. Bela Stantić, mr. Andrija Kopilović i Andrija Anišić. Oni su u svojim propovjedima istaknuli dragocjenost trpljenja i potaknuli sve stare i bolesne da zagledani u Kristov križ strpljivo nose svoje životne križeve prikazujući ih na mnoge dobre nakane, a u ovo vrijeme na poseban način za mir, kako ih potiče njihov vršnjak i supatnik papa Ivan Pavao II. U ovoj brizi za stare i bolesne očitovana je i bratska ljubav i zajedništvo svećenika grada koji su bili na raspolaganju za ispovijed i za podjelu sakramenta bolesničkog pomazanja.

Poslije sv. mise u sve tri župe stari i bolesni zadržali su se s ostalim sudionicima ovih slavlja u druženju uz "agape" a svi su dobili i prigodne uspomene među kojima su bila i Otajstva svjetla Gospine krunice kao i prospekti o novim blaženicama Ivanu Merzu i Mariji od Propetog Isusa.

Ovakav vid okupljanja starima i bolesnima je osobito drag i veliki doprinos župnom zajedništvu. Ujedno ovakav vid brige za stare i bolesne uvelike pomaže razbijanju duge, krive tradicije da je sakrament bolesničkog pomazanja zapravo "posljednja pomast" od koje se umire ili koja se dijeli samo na času smrti. /Zv/

SJEDNICA VIJEĆA ZA OBITELJ

Veća prisutnost u medijima i borbi za život

Na sjednici Vijeća za obitelj Subotičke biskupije održanoj 24. ožujka 2003. u župi Isusova Uskrsnuća u Subotici, nakon kratkog izvještaja o dosadašnjem radu s obiteljima na teritoriju naše biskupije, odlučeno je da dalja strategija rada s obiteljima bude:

1. formiranje animatora (bračnih parova) za rad s obiteljima, posebno mladim bračnim parovima,
2. proboj u javne medije (vjerska rubrika u svjetovnim glasilima, učešće svećenika i kršćana laika u TV i radio emisijama otvorenih razgovora i dr.)
3. javne kršćanske tribine za sve građane (predavanja s obiteljskom tematikom)
4. "DANI ZA ŽIVOT" - organiziranje manifestacije za kulturu života u cijeloj biskupiji.

V. H.

SJEDNICA BISKUPIJSKOG VIJEĆA ZA MEDIJE

Povezivanje u media centru

Članovi biskupijskog vijeća za medije održali su satanak 12. ožujka u biskupskom domu i tom prigodom ocijenili važnost medija iz kojih su i članovi ovog vijeća. Kako to i sam Sveti Otac ističe, potrebno je koristiti moć suvremenih medija i promicati kršćanske vrednote.

Vijeće je ocijenilo da prošlogodišnje slanje upitnika po župama o radu odjela za tisak na župama nije uspjelo. Najveći poduhvat bilo je otvaranje biskupijske internet stranice prigodom posjete kardinala Kaspera i da je zabilježeno preko 5.000 posjeta.

Za dan medija bit će izrađen prigodni plakat, a naglasak će se u tekućoj godini staviti na što bolje povezivanje suradnika u subotički media centar. Na biskupijskom "sajtu" je važno pokrenuti stranicu na kojoj bi mladi mogli diskutirati, a svećenik bi bio prisutan i odgovarao na postavljena pitanja. Za mlade suradnike u katoličkom tisku bit će održan tečaj novinarstva.

K. Č.

Svjetski dan mladih 2003.

BDJENJEM PROSLAVILI SVOJ DAN

"Kad smo započeli ova bdjenja mladih, neki se od vas još nisu ni rodili", naglasio je okupljenim mladima u sjemeništu "Paulinum" u Subotici animator bdjenja **mr. Andrija Kopilović**, koji je organizirao i predvodio sva dosadašnja bdjenja. Doista, otkad postoji Svjetski dan mladih, mladi katolici grada Subotice i okolice sa svojim župnicima i poglavarima sjemeništa, okupljaju se na molitveno bdjenje uoči Cvjetnice kako bi zajednički proslavili svoj dan.

I ove godine bdjenje se odvijalo u dvije skupine - na hrvatskom i mađarskom jeziku. Okvirna tema bila je "**Evo ti majke**", što je naslov Papine poruke za ovogodišnji Dan mladih. U jednosatnom bdjenju mladi katedralne župe, te župa sv. Roka i Marije Majke Crkve čitali su stihove pjesnika o Mariji, Isusu i o Krunici. **S. Blaženka Rudić** meditirala je nad petim žalosnim otajstvom Krunice, koje su kasnije svi zajedno izmolili. Sve je bilo protkano marijanskim i koriz-

menim pjesmama. Pjevanje su predvodili mladi iz župe Isusovog Uskrsnuća pod ravnanjem **Miroslava Stantića**.

Završni dio bdjenja bio je zajednički u kapeli sjemeništa a predvodio ga je biskup **mons. Ivan Péntzes**. On je okupljenim mladima, kojih je zajedno sa sjemeništarima, bilo oko 170, govorio o značaju doživljavanja i proživljavanja Velikoga tjedna danas. On je, ukazujući na strahote rata u Iraku, posvijestio mladima da tehnološki razvoj, razvoj znanosti i medicine nije donio očekivano blagostanje. U svakom ratu trpe i gube svi - i velemoćnici i pokoreni. Stoga nitko, pa ni mladi, ne smiju isključiti iz svog života križ i trpljenje. Bez križa je nemoguće biti kršćanin. Križ, prihvaćen i strpljivo nošen, uvijek vodi k miru i radosti, naglasio je biskup, potičući ih da u obredima Velikoga tjedna ne budu samo promatrači nego sudionici.

Bdjenje je završilo molitvama vjernika i molitvom Gospodnjom te biskupovim natpastirskim blagoslovom. Poslije toga biskup je svakom sudioniku ovoga bdjenja podijelio maslinovu grančicu - simbol mira, koje će na Cvjetnicu ponijeti na blagoslov, a također i tekst Papine poruke za njihov dan. /Zv/

IN MEMORIAM

STIPAN ŠABIĆ

(1928-2003)

nastavnik, likovni umjetnik

Na onu bolju, drugu stranu vječnosti, 31. ožujka prešelio se Stipan Šabić, pedagog, likovni umjetnik i dobitnik visokog subotičkog priznanja "PRO URBE".

Stipan Šabić je rođen 25. prosinca 1928. godine u Tavankutu od oca Antuna i majke Marije r. Gabrić. Odrastao je u siromašnoj, težačkoj obitelji što mu nije smetalo da još u ranoj mladosti iskaže svoj dar za umjetnost, prvo prema glazbi, a zatim i prema likovnom izražavanju.

U Tavankutu je završio gimnaziju, a zatim Učiteljsku školu u Subotici. Službovao je kao učitelj u Tavankutu i Bikovu, a ravnatelj je bio u Osnovnoj školi "Sonja Marković". Diplomiravši na Pedagoškoj akademiji u Novom Sadu postaje ravnatelj osnovnih škola u Tavankutu i "Sonja Marković" u Subotici. Zbog političke nepodobnosti Stipan Šabić 1975. napušta školu, postaje trgovački putnik Izdavačkog poduzeća "Naprijed" iz Zagreba. Umirovljen je 1983.

Njegove slike krasi nebrojene domove, njegove se izložbe pamte, a od pet samostalnih izložbi, ona koju su 2001. priredili Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo", Gradski muzej i Likovni susret ostaje zapamćena kao jedna od najposjećenijih u prostoru Likovnog susreta.

Šabić je suosnivač kolonije "Grupa šestorice", djelovao je u okviru Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" iz Tavankuta koje je tijekom deset go-

dina organiziralo stotinjak izložbi u Subotici, širom Vojvodine, bivše Jugoslavije i inozemstvu. Njegov poseban senzibilitet vidljiv je u "otkrivanju" autentičnog likovnog stvaralaštva u tehnici slame po čemu su bunjevačke Hrvatice postale poznate u svijetu. Desetak godina vodio je uspješno Likovnu sekciju HKC "Bunjevačko kolo".

Pedagoško opredjeljenje Stipana Šabića uvijek je bilo zaštitni znak skromnog umjetnika. On je bio sretan i ponosan što je u svojoj školi imao svjetske umjetnike, akademske slikare (Josip Skenderović Ago - Pariz, Ivan Balažević - Novi Vinodolski, Spartak Dulić - Osijek, pokojna povjesničarka umjetnosti i kustosica Kata Tonković Marjanski; akademski slikari Laura Peić, Sergej Radulović, Goran Kujundžić, koji su prve slikarske poteze učinili kod nastavnika Stipana).

Stipan Šabić je sahranjen 1. travnja na subotičkom bajsom groblju u prisutnosti velikog broja njegovih prijatelja i poštovalaca, predstavnika hrvatskih institucija i organizacija. Riječi oproštaja i sućut supruzi **Justini** i teti **Luci** uputili su **Branko Horvat**, **Bela Ivković** i **Dujo Runje**. Dirljivim riječima o pokojniku je govorio **mons. Stjepan Beretić**, a u asistenciji su bili **mr. Andrija Kopilović**, **preč. Franjo Ivanović**, **preč. Andrija Anišić**, **mons. Bela Gabrić** i **preč. Antun Gabrić**.

Ljubav pokojnika prema učenicima i studentima bila je vidljiva i na njegovom odlasku u vječnost - posljednja mu je želja bila da se umjesto vijenaca na grob donese jedan cvijet a ostalo da ide u korist studenata i učenika.

Hvala mu za svu ljubav koju je dao za svoju obitelj i svoj narod.

IN MEMORIAM

VINCE DULIĆ

(1928-2003)

Nakon kratke i teške bolesti u Tavankutu je 1. travnja preminuo Vince Dulić, poznati kulturni djelatnik i počasni član predsjedništva Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" iz Tavankuta.

Vince Dulić je rođen 29. travnja 1928. godine u Pavlovcu. Vrlo rano se uključio u kulturni život Tavankuta. Jedan je od osnivača HKPD "Matija Gubec" čiji je jedno vrijeme bio predsjednik. Angažirao se i na vraćanju izvornog naziva Društva iz čijeg imena je bio izbačen pridjev "Hrvatsko" a što je vraćeno 1991. godine.

Svoj život posvetio je Tavankutu, društvu "Matija Gubec" i mladima Tavankut je izgubio dva velika čovjeka u dva dana. Na mladima je da nastave primjerima koje su vidjeli u Stipanu Šabiću i Vinci Duliću.

NEMOJ SE PLAŠITI - SAMO VJERUJ!

Mnogi ljudi kod nas s nevjericom gledaju u budućnost. Što će se dogoditi? Šta nas očekuje? Kod mnogih je to pitanje isunjeno strahom. Život je mnogima postao pretežak, suviše kompliciran. Sve se prebrzo mijenja. Ljudi se više ne salaze, osjećaju se nedoraslima suludom tempu. Gube tlo pod nogama, gube osjećaj za grijeh, smisao i običaje, vjeru i nadu... U to još tako mnogo nesigurnosti: gdje je još čovjek na kojega se možeš osloniti? Što teče kod kuće? Tko ti je vjeran? Tko me neće izdati? Gdje mi je dom? Gdje je srce koje me ljubi i brine se o meni?

Ljudi se stoga osjećaju nesigurni, prezerećeni, preplašeni. Strah može tako mogo toga uništiti. Neki postaju obeshrabreni u životnoj borbi, predaju se i očajavaju, prepuštaju se porazu prije nego što pokušali potražiti spasonosni put izlaza.

Prijatelju, ne budi bojažljiv! Nemoj bježati od života. Bog te je radi toga stvorio da imaš "ŽIVOT" i da ga imaš zauvijek. Puzdaj se, dakle, u Boga, imaj povjerenja da će ti život uspjeti, Bog će ti u tome pomoći.

Neki pak se ljudi plaše i svoje vlastite snage, pa se uvlače kao puževi u svoje školjke. Nemaju hrabrosti priznati svoje vlastito mišljenje. Plaše se ljudi oko sebe i

njihova izrugivanja, osjećaju strah i svoju nemoć. Čovječe, ako je Bog s tobom, zašto bi se morao plašiti pred ljudima? Čini ono što ti govori tvoja savjest, a ne ono što drugi često od tebe očekuju. Ako ideš Božjim putem, doći ćeš na siguran cilj.

No pred tobom stoji odlučujuća raskršnica tvog života; stavi zato u svom životu molitvu na prvo mjesto! Tada će ti život biti uspješniji i lakši. Pitaš se: kako može Bog zahvatiti u zemaljski život, kako može molitva doprinijeti uspjehu zemaljskog života? Prijatelju dragi, promatraj drvo. Kako je moguće da ono samo od sebe korijenjem traži vodu, šalje je gore u lišće? Kako to da je drvo zimi kao obamrlo, a u proljeće izbijaju pupoljci i cvjetovi? Tu životnu snagu drveće ne dobiva od ljudi, nego od nekog uzvišenijeg. I tebi je zato potrebna ta životna snaga i životna mudrost, koja dolazi od nekog tko je iznad nas: to je svemogući Bog - izvor života. Ako s njim ostaneš povezan, tada je njegov životni Duh u tebi, on te vodi i upravlja tobom, tvojim životom. To je Duh Božji, Duh istine i snage koji tvoju dušu jača i ohrabruje i ako živiš povezano s Bogom, tada ćeš i ti u dolazećim danima, godinama moći reći: "To je djelo Božje!" A tvoje pouzdanje u Boga bit će snažnije. Tamo gdje vjera jača, strah gubi snagu, zato: "NE PLAŠI SE - SAMO VJERUJ!"

Nada, Bikovo

Uređuju:
dr. med. Andrej
Petreš, liječnik i
Miroslav Zelić,
medicinski tehničar

Alternativna medicina

Na ovakvu temu smo potaknuti emisijom na jednoj lokalnoj TV postaji, u kojoj se biljka lavanda navodi kao lijek kod kardiovaskularnih bolesti, AIDS-a, respiratornih bolesti i sl. Osim lavande, i druge "narodne" biljke su imale "impresivan" učinak. Djelatnosti koje podrazumijevamo pod alternativnom medicinom ili paramedicinskim postupcima nisu samo tradicionalni narodni lijekovi, to su i bioenergija, parapsihologija, neke "istočnjačke" metode i sl. Nažalost, veliki broj laika pa i samih liječnika pokazuje zanimanje za takve postupke. No, valja znati da te metode s medicinom nemaju veze, da su neučinkovite, znanstveno neutemeljene i medicinski štetne.

Vratimo se spomenutoj lavandi. Nema dvojbe da je većina trava, o kojima se govori da su ljekovite, doista i ljekovita. Uostalom, medicina to najbolje zna. Veliki broj lijekova i danas se dobiva iz prirodnih izvora. Zabluda poklonika naših narodnih lijekova sastoji se u neshvaćanju da je to u što oni vjeruju, što veličaju i na neki način suprotstavljaju znanstvenoj medicini, toj medicini odavno poznato i da je to ona obilato iskoristila. Razlika je u tome što medicina iz takvih trava rabi prerađene i pročišćene sastojke. Prema tome, ti narodni lijekovi nemaju nikakvu prednost pred tvorničkim, dapače manje su čisti (pa mogu izazvati neželjene popratne pojave) i ne zna se koja se doza primjenjuje. Za druge nabrojane postupke samo riječ prijevara točno opisuje njihovu podlogu. Podsvjesno čovjek je kivan na medicinu što ga ne štiti od smrti, čini mu se da je nesavršena, da nije dobra. Zaboravlja da je ona sa svojim djelatnicima (koji u sve većem broju vjeruju u Boga) okrenuta kvaliteti života. Zaboravlja da mu je pola djece spasila od smrti, a njega od tuberkuloze i drugih zaraza, da mu nadzire tlak i slabo srce, čak ga i s rakom drži niz godina u životu. Zato on odlazi onome tko najmanje traži (izuzimajući novac). Tamo ne treba čekati, zračiti se, postiti, niti moliti. Kada se shvati da se traži ono što se ne može naći, i to još na pogrešnom mjestu, obično je već kasno.

ČITAJTE U NAJNOVIJEM BROJU HITÉLETA

„Ha boldogok akartók lenni, tegyetek sokkal boldoggá” - mondta a nemrég boldogulavatatott Batthány-Strattmann László, aki ilyen, emberszeretetből gyógyított, és szegycórházal rendezett be a kastélyában. (Sábó Judit: A szegények orvosa, 6-7. oldal)

Te miben hiszel: a feltámadásban vagy a reinkarnációban? (Smidt Valéria, 10. oldal)

Isten Országát a földön igazán a szeretet építi. „A szeretet mindennél magasztosabb út” (Fisza László, 3. oldal)

Jézus meghalt Pilátusért is, és azokért, akik a halálát követelték. Mindenkiért meghalt, mert mindenkit meg akart ajándékozni szeretetével. (Harmath Károly, 1. oldal)

A családon belüli testi, lelki, szexuális és érzelmi erőszak Magyarországon legalább egymillió nőt és a hozzájuk tartozó gyermeket érint. Miért tűrik a nők az erőszakot? (Együtt az erőszak ellen, 23. oldal)

Nyomornegyedek mindenütt léteznek. Kísér bennük a bűz, decemberben a plafonról lóó jégcsapok, miközben a szomszéd parányi szobában tizenöt éves édesanya szoptatja gyermekét. Emberek, akiért meghalt Isten. (Kalacsi János, Utópia, 9. oldal)

A világosság rózsafüzér negyedik titkáról olvashatunk az áprilisi Hitéletben. (Szungyl László, 18. oldal)

U Budimpešti, 14. 03. 2003. dr. Károly Harmath, direktor izdavačke kuće "AGAPÉ" i urednik "HITÉLETA" primio je nagradu "Táncsics Mihály" kao najbolji novinar za 2003. godinu iz Vojvodine.

Čestitamo!

BUDUĆI STUDENTI

Besplatna priprema za prijemni ispit na fakultete iz matematike kod profesora matematike.

Sastanak 25. 04. 2003. u 15 sati
Krušedolska 49

Knjige, predstave i CD-i zajednička potreba

Na poziv direktora Gradske knjižnice "Ady Endre" Kornela Matkovića članovi Hrvatske čitaonice iz Subotice boravili su 2. travnja u Baji.

Tom prigodom ravnateljica Hrvatske čitaonice Katarina Čeliković, Ervin Čeliković, Rajko Ljubič i potpisnik ovog teksta predstavili su domaćinima kompakt disk (CD) "Usmeni zapisi" Balinta Vujkova, video snimku predstave "Ždribac zlatne grive" i katolički mjesečnik "Zvonik".

Tijekom razgovora, kom je prisustvovao i predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac, dogovoreno je nekoliko zajedničkih akcija bajske knjižnice, hrvatskih lokalnih samouprava u Mađarskoj i Hrvatske čitaonice u Subotici. Prva od njih bit će gosotvanje predstave "Ždribac zlatne grive" u Santovu (Hercegszanto) i Baji (i, eventualno, u Pečuhu) sljedećega mjeseca, a u međuvremenu će predstavnici i jedne i druge strane izraditi programe radi zajedničkog nastupa na natjecajima u Mađarskoj i Vojvodini.

Domaćini su među prioritete izdvojili štampanje (i nabavku) knjiga na bunjevačkoj ikavici za kojima u Mađarskoj postoji velika potreba, te objavljivanje novog CD-a Balinta Vujkova. Konel Matković posebno se zainteresirao za objavljivanje drugog izdanja knjige Alojzija Stantića "Kruv naš svagdanji", kao i za skupljanje etnološke građe među bunjevačkim Hrvatima u Mađarskoj što bi filmski redatelj Rajko Ljubič snimio na filmsku traku, a postoji mogućnost i doštampavanja CD-a "Usmeni zapisi" kako bi šaljive narodne "pripovitke" Balinta Vujkova u što većem broju (posebno u školama) bile zastupljene s druge strane granice.

Z. R. (Subotičke novine)

PREDSTAVLJENE KNJIGE TOMISLAVA ŽIGMANOVA

Dvije knjige Tomislava Žigmanova: "Iza efemerija svakodnevlja" i "Bunjevački bluz" predstavljene su u Domu kulture u Tavankutu, njegovu rodnom mjestu. Izložbu crteža mr. Ante Rudniskog i Matije Molzera, nastalih kao plod čitanja poezije Tomislava Žigmanova, otvorio je pisac Lazar Merković. Pred doista mnogobrojnom publikom o knjigama su govorili prof. dr. Krunoslav Pranjić iz Zagreba, Draško Ređep iz Novog Sada te mr. Andrija Kopilović i Matija Molzer. Voditelj je bio Lazar Merković, a autor je vrlo uspješno predstavio svoje knjige čitanjem svojih pjesama. /K. Č./

PREDAVANJE O 130. GODIŠNJICI ROĐENJA A. G. MATOŠA

U organizaciji Hrvatske čitaonice i Bunjevačko-šokačke knjižnice "Ivan Kujundžić" priređeno je 12. travnja u Gradskoj biblioteci predavanje u povodu 130. godišnjice rođenja Antuna Gustava Matoša, pisca bunjevačkoga podrijetla koji je rođen u Petrovaradinu. Predavanje na temu "Lokalno i globalno u Antuna Gustava Matoša" održao je umorivljeni profesor stilistike prof. dr. Krunoslav Pranjić iz Zagreba i svojom stručnošću i komunikativšću osvojio subotičku publiku. Voditelj je bio Tomislav Žigmanov, a kolekcionar Ljudevit Vujković Lamić priredio je prigodnu izložbu s mnoštvom zanimljivih grafika portreta i rukopisa. /K. Č./

VELIKI USPJEH NEVENE MLINKO

Recitatorka Hrvatske čitaonice Nevena Mlinko postigla je izvanredan uspjeh. Ona je 12. travnja na pokrajinskom natjecanju recitatora u Sečnju izborila plasman na republičko natjecanje pjesmom Ive Prčića "Čovik - brat" koju će ponoviti i u Užicu. Nevena je odlična učenica osmog razreda osnovne škole i već je nekoliko puta ušla u uži izbor na natjecanjima, ali ovo joj je najveći uspjeh. I Uredništvo "Zvonika" čestita na ovom uspjehu jer ona pronosi svojim ponosnim govorom ljepotu najstarijeg narječja hrvatskoga jezika - divne ikavice.

Katarina Čeliković

UREDNIŠTVO "ZVONIKA" NA GROBU PREMIJERA ĐINĐIĆA

Premijer Srbije dr. Zoran Đinđić ubijen je snajperskim hicima 12. ožujka ispred svog radnog mjesta. Uredništvo "Zvonika" duboko suosjeća s obitelji pokojnika. Hici u premijera bili su upereni u započete demokratske promjene u našoj zemlji. Vjerujemo da se proces obnove našeg društva neće zaustaviti i da ova strašna smrt neće biti uzaludna što dokazuju i događanja poslije atentata.

Uredništvo je, prigodom svog boravka Beogradu 25. ožujka, posjetilo premijerov grob i pomolilo se za njegovu dušu i njegovu obitelj.

Katolički list "BLAGOVIJEST" u Beogradu proslavio 75. godišnjicu izlaženja

U crkvi Krista Kralja u Beogradu, svečano je na blagdan Navještenja Gospodinova, proslavljena 75-godišnjica izlaženja katoličkog mjesečnika "Blagovijest - Blagovest".

List je osnovan u Skoplju, na pobudu tadašnjeg skopljskog biskupa **mons. Janeza Gnidovca**, kao župni list za katolike koji su bili raštrkani po udaljenim mjestima. Prvi urednici bili su oci isusovci, a prvi tiraž bio je 500 primjeka.

Usprkos poteškoćama, koje su pratile izlaženje lista u Skoplju, (to je bilo nadasve

pitanje jezika, jer su brojni vjernici bili Albanci), on se održao i nakon što su isusovci otišli iz tog grada.

Za vrijeme Prvog svjetskog rata došlo je do prvog prekida izlaženja i to od 1941. godine, kada je zadnji broj izgorio u skopljskoj biskupiji, do 1946. godine, kada je "Blagovijest" počela ponovno izlaziti u Nišu, i neko vrijeme čak na ćirilici.

Iz Niša se uredništvo "Blagovijesti" 1946. preselilo u Nadbiskupski ordinarijat u Beogradu. Važno je napomenuti da je mjesečnik "Blagovijest" bio u neko vrijeme nakon Drugog svjetskog rata jedini katolički časopis općeg karaktera na području bivše Jugoslavije.

Izdavanje "Blagovijesti" bilo je drugi put prekinuto 1987. godine, kada je Beograd napustio dugogodišnji urednik i beogradski nadbiskup **mons. Alojz Turk**. Ipak, novi nadbiskup **mons. Franc Perko** i nekoliko svećenika entuzijasta, ponovno su pokrenuli list i uz velike poteškoće dijelili ga besplatno kroz najteže ratne godine.

U novim prostorijama, kamo se uredništvo "Blagovijesti" preselilo prošle godine, a blagoslovio ih je milanski kardinal **Carlo Maria Martini**, suradnici nastoje da list na nov, svjež način ostvari ono što je zapisano već u prvom broju Blagovijesti: "Da duhovno dođemo što češće do naših vjernika i da im priopćimo sve što će moći okrijepiti i razveseliti njihove duše."

Svečano euharistijsko slavlje povodom jubileja predvodio je beogradski nadbiskup **mons. Stanislav Hočevar** u prisutnosti đakovačkog i srijemskog pomoćnog biskupa i generalnog vikara za Srijem **dr. Đure Gašparovića**, urednika katoličkog lista "Zvonik" iz Subotice **preč. Andrije Anišića**, brojnih svećenika iz beogradske nadbiskupije, predstavnika redovničkih zajednica i crkvenih pokreta, suradnika i dopisnika iz župa, i ostalih brojnih vjernika. U svojoj propovijedi nadbiskup je istaknuo značenje blagdana Navještenja i čestitao "Blagovijesti" 75. rođendan, a sve suradnike i čitatelje potaknuo da učine sve kako bi svaki "vjernik

Gosti na proslavi "Blagovijesti"

putem Blagovijesti postao blagovjesnikom Balkana".

Poslije svete mise slijedilo je druženje u župnoj dvorani. Sadašnji urednik **p. Leopold Rochmes ofm**, pozdravio je sve prisutne i kratko se osvrnuo na značenje i izdavanje "Blagovijesti", a članovi uredništva su uz grupu mladih pjevača predstavili hod našeg lista od 1928. do 2003. godine uz citate iz dokumenata Svetoga Oca. Slijedilo je predavanje **p. dr. Karla Harmatha**, urednika izdavačke kuće "Agape" iz Novog Sada o "teologiji komunikacije". Na kraju predavanja je naglasio da se slaveći 75. godišnjicu "Blagovijesti" moramo zamisliti nad poslanjem ovog glasila u Crkvi. Jer, dobri crkveni medij je onaj koji formira na zajedništvo, i to je on zaželio i "Blagovijesti" u njezinoj budućnosti.

Iako smo svjesni svojih ograničenih mogućnosti, ipak kao suradnici "Blagovijesti" svjesni važnosti koju mediji danas u društvu zauzimaju, znamo da ih Crkva ne može zaobići, nego što više, mora ih koristiti zato da bi usred nevolja, rata i svakakvih nevolja, uvijek iznova naviještala spasiteljsku snagu, nadu i ljubav evanđeoske nauke našeg Gospodina Isusa Krista.

/Blagovijest/

DEVETNICA SVETOM JOSIPU U PANČEVU

Pobožnost sv. Josipu vjernici u Pančevu započeli su prošle godine i nastavili i ove, u dvije grupe budući da je župa dvojezična. Dvadesetak vjernika se ustrajno tijekom devet dana (od 10. 19. ožujka) preporučalo moćnom zagovoru sv. Jospia.

Na blagdan sv. Josipa služene su dvije svete mise, u 9 sati na mađarskom, a poslijepodne u 17 sati na hrvatskom jeziku. Obje mise predvodio je župnik **Mihály Erős** a vjernici su poslije ove devetnice bogatiji za primjer sv. Josipa kako se sluša Očeva volja.

Nenad Ješić

Sremska Mitrovica

Vijesti iz grkokatoličke župe "Uzašašća Kristovog"

U mjesecu ožujku župu "Uzašašća Kristovog" u Sremskoj Mitrovici posjetio je trajni đakon **Mihajlo Ljahović** iz Toronta. On je rodom iz brojne obitelji Ljahović iz Sremske Mitrovice. Sin je našega grada i naše župe. Ovdje je kršten i vječan našom vjernicom **Ljupkom Kaprocki**. On je posluživao u liturgiji našega župnika, **o. Stjepana Pitku**. Za ovu zgodu crkva je bila puna vjernika, a poslije svečane nedjeljne službe Božje đakonu Ljahoviću postavili smo mnoga pitanja o njegovom radu đakona i vjeroučitelja u srednjoj školi u Torontu, o njegovoj obitelji i našim vjernicima raseljenima u dijaspori.

Našu župu u ožujku pohodio je i **Asklo Lozinski** iz Njujorka. On je advokat i predsjednik Svjetskog kongresa Ukrajinske dijasore (Svjetsko ukrajinstvo). U tom svojstvu on po- hađa zemlje u kojima postoje ukrajinske dijasore. Tako je posjetio i zemlje bivše Jugoslavije i Italiju kako bi "snimio" život i potrebe naših ljudi koji tu žive.

S njim u pratnji bila je **Olja Daneljak** iz Toronta. Ona je posredovala i pomagala Ukrajincima koji su naseljavali druge zemlje od 1969. godine. Njih dvoje sudjelovalo je 16. 03. u službi Božjoj, a poslije su se zadržali s okupljenim vjernicima u razgovoru u kojem su se zanimali za naše potrebe i želje ali i kakva je suradnja naše zajednice s ukrajinskim zajednicama u Americi i Kanadi.

U ponedjeljak, 17. 03. u posjetu nam je došla delegacija iz Kijeva s prijedlozima o privrednoj suradnji s našim ljudima. U delegaciji su bili predstavnici gradova Hmeljnicki i Kijeva.

Nadamo se da će ove posjete biti korisne za ukrajinsku zajednicu u našoj zemlji kao i za župljane naše župe.

Biserka Subotić

Crkva i rat u Iraku

Posljednjih dana slušamo da je rat u Iraku pri samom završetku. Sve je manje sukoba, a u mnogim gradovima vlada pljačka i bezvlašće. Bila je prijetnja da se ovaj rat pretvori u katastrofu svjetskih razmjera. Na temelju posljednjih vijesti vjerovati je da se to neće dogoditi. Sve vrijeme dok je rat trajao papa Ivan Pavao II. neumorno je upozoravao svjetske čelnike da se ratom ne rješavaju problemi. Rat je zločin protiv mira. Ne smije se dozvoliti da politika bude zona bez morala nego se cjelokupno političko djelovanje mora podvrgavati etici. Svojim molitvama i drugim aktivnostima kršćani cijelog svijeta doprinosili su da se rat u Iraku što prije okonča i da se ne dogode krvoprolića.

Prva obljetnica smrti kardinala Franje Kuharića

Prije godinu dana, 11. ožujka napustio nas je kardinal **Franjo Kuharić**. Na dan njegova preminuća u zagrebačkoj katedrali služena je svečana koncelebrirana misa koju je predvodio zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić** u zajedništvu sa apostolskim nuncijem **Giulijem Einaudijem**, vojnim ordinarijem **Jurjem Jezerincem**, pomoćnim biskupima, oko 130 svećenika i mnoštvom vjernika. Misnom slavljom bili su nazočni i visoki predstavnici državnih vlasti R. Hrvatske. Nadbiskup Bozanić pozvao je sve okupljene na zajedničku molitvu za pokojnog Kardinala i na molitvu njemu za cijelu Crkvu, hrvatski narod i cjelokupno čovječanstvo.

U povodu prve obljetnice smrti kardinala Kuharića u velikoj dvorani Nadbiskupskog dječakog sjemeništa na zagrebačkoj Šalati održan je prigodni skup na kojem je slušan zvučni zapis pokojnog kardinala o otajstvu križa. Također su predstavljene četiri knjige meditacija kardinala Kuharića: "Vjeruješ li ovo", "Zakon života i slobode", "Božja remekdjela" i "S Bogom lice u lice". /IKA/

Poboljšani odnosi između Vatikana i Ruske Pravoslavne Crkve

Nekoliko događaja i više izjava za javnost u posljednjih mjesec dana daju naslutiti da se ekumenski odnosi između Vatikana i Ruske Pravoslavne Crkve ponovno poboljšavaju. Na blagdan sv. Josipa 19. ožujka u Ženevi su se službeno susreli kardinal **Walter Kasper**, predsjednik Papisnog vijeća za promicanje jedinstva kršćana, i metropolit **Kiril**, voditelj Službe za vanjske odnose Moskovskog patrijarhata. Ova dvojica visokih crkvenih dužnosnika raspravljali su o sadašnjim prilikama i odnosima između Katoličke Crkve i Ruske Pravoslavne Crkve. Dogovoreno je da će ovi razgovori biti nastavljeni. Prije godinu dana kada je u veljači Katolička Crkva utemeljila četiri nove biskupije u Rusiji, Pravoslavna Crkva u toj zemlji ocijenila je negativnim taj potez te otkazala planirani posjet kardinala Kaspera Moskvi.

U novije vrijeme u više navrata bilo je govora da postoji mogućnost da Papa pohodi Rusku Federaciju, ali sigurno je da Papa ne želi ići u Moskvu i bez suglasnosti Ruske Pravoslavne Crkve. /GK/

U Vinkovcima ubijen mladi svećenik

U ponedjeljak 24. ožujka u samostanu Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima ubijen je mladi svećenik i redovnik o. **Vjekoslav Mičuda**. Pokojnik je bio član Hrvatske provincije franjevac konventualaca. U večernjim satima 24. ožujka maskirani naoružani muškarac je ušao u samostan s namjerom da ga opljačka. Budući da nije našao onoliko novca koliko je očekivao postrojio je svu trojicu franjevaca koji žive u samostanu i ničim izazvan smrtno ranio o. Vjekoslava. Poslije tog događaja ostala dvojica franjevaca uspjela su svladati provalnika i cijeli slučaj prijavili policiji.

Sprovod pokojnog o. Vjekoslava bio je u Vinkovcima 26. ožujka.

Hotel "Kaj" u Mariji Bistrici za hodočasnike

Marija Bistrica postaje sve značajnije duhovno i vjersko središte hrvatskog naroda. Prije nekoliko godina u blizini Nacionalnog svetišta naselile su se sestre Karmelićanke, a od nedavno novi vlasnik hotela "Kaj" postala je Zagrebačka nadbiskupija. U planu je da ovaj prostor bude prilagođen za potrebe hodočasnika i druge duhovne sadržaje. Novi naziv ovog objekta je Dom "Salve Regina" u Mariji Bistrici. /GK/

Vijesti priredio: *Franjo Ivanković*

NEW AGE JE OPASAN POKRET

New Age, Nova era, era Vodenjaka, ima različite kulturalne, vjerske, umjetničke i terapeutske oblike. Ne postoji jedna jedinstvena struktura niti jedno središte koje bi sve ostale nadahnuo, izjavila je u razgovoru za Radio Vatikan kulturalni antropolog na sveučilištu u Chietiju, profesorica **Cecilia Gatto Trocchi**. Pokret New Age razvio se iz američke kontestacije iz 1968. godine. Pomalo je postao manje politički pokret a više obilježen manijom Istoka, željom pojedinaca da potpuno promijene svoj život. Kad je kontestacijski pokret prerastao u intimistički i subjektivan, nastao je New Age. Nadahnula ga je teozofijska misliteljica **Alice Bailey**, a s teozofijom je utjecala na pokret New Agea i obredna masonerija, te je postala neka vrst bake New Agea, dok mu je zapravo majka teozofija. Pokret nastaje u Americi. Širi se najviše u Americi i Europi iako mnogo govori o istočnim religijama. No sve se odvija u Americi, iako sad već i na Istoku postoje neki novi oblici New Agea. Ovaj pokret svojim pristašama obećava da će za novac dobiti psihičko i tjelesno blagostanje. Radi se o religiji blagostanja, da se pojedinac dobro osjeća, da ga više ne muči kostobolja niti nesаница. To se ostvaruje raznim duhovnim sredstvima, od zen meditacije do različitih drugih vježbi jer su duša i tijelo povezani. Postoje putujući, duhovni nomadi, koji se sele iz jednog centra u drugi, iz jedne škole u drugu i s najvećom se lakoćom uključuju u budizam i satanizam, jer New Age ne podnosi dosljednost, kazala je profesorica **Cecilia Gatto Trocchi**. Njegovi pripadnici ne smiju biti dosljedni, jer se dosljednost smatra dogmatizmom. New Age je promjenljiva, meka religija, koja ide za tim da svim osobama omogući da se dobro osjećaju. U Italiji sada New Age ima oko milijun pristaša a to su ljudi koji tu i tamo mirno odlaze u crkvu, kad se udaje ili ženi netko od rodbine, a inače zazivaju duha - vodiča i čuvara. New Age samo u Italiji raspolaže s tri izdavačke kuće, a ima i pristaša među djelatnicima na području obavijesnih sredstava, na radiju i televiziji, pa oni na tim mjestima izrazito djeluju protiv kršćanstva, koje im izgleda etički zauzeta religija, što New Age ne podnosi. Jao onima koji žive etički. Valja jedino ići za blagostanjem, plesati među cvijećem, pod dugom. Duga je ujedno znak New Agea, ona od zemlje vodi zemlji, vrednuje duboke okultne snage, seksualnost i sve vezano uz lik Lucifera, kojega je u svijet već uvela obredna masonerija a onda i teozofija. Utemeljiteljica teozofije, gospoda **Blavatsky**, govorila je kako svrha teozofije nije uvesti budizam ili hinduizam, nego izbrisati s lica zemlje kršćanstvo, te stalna borba protiv Rima i njegovih svećenika. Tražila je da se svi posvuda bore protiv kršćanstva i otjeraju Boga s neba. Crkva se sada brani od tih napada New Agea, za koje ni njegovi pristaše pravo ne znaju. Izazov ovog pokreta nije izravan, frontalni. Marksizam je bio vidljiv i moglo mu se pogledati u lice. Budući da je bio ateistički i materijalistički, napad je bio izravan. New Age međutim podzemno i podmuklo napada kršćanstvo - zaključila je u razgovoru za Radio Vatikan profesorica **Cecilia Gatto Trocchi**. /IKA/

Priredila:
s. Jasna Crnković

Iz pouka Marije Propetog Petković

“Radujte se, kćeri predrage, i utješite se jer je uskrsnuo naš Gospodin i Božanski Zaručnik! On je ovog preslavnog dana dokazao svojim uskrsnućem da je pravi Bog i pravi čovjek: Bog-Čovjek! Potvrdio je svoje božanstvo, svoju svemoć, svoju slavu! A vi, kao njegove zaručnice, gledajte ga s ponosom i veselite se, jer je vaš Zaručnik Svet, Pobjednik, Slavan, Vječan i Svemoguć! I zato bih vam kao njegovim izabranim, zakonitim zaručnicama svi morali danas čestitati. I ja, vaša nedostojna majka, čestitam vam, kćeri predrage, jer ste njegove sretne i ljubljene zaručnice, jer ste njegove!

O sretne moje kćeri, ljubljene zaručnice Krista vječnoga kralja! Budite mu uvijek vjerne, živite samo za njega, jer on je naš život, naš Kralj, naša Svrha! Ostanite uvijek vjerne svom božanskom zaručniku i Bogu! On će biti vaša utjeha, vaš raj!” (1)

“Mi ćemo, drage sestre, s Isusom uskrsnuti. No, ako hoćemo da s njim uskrsnemo, moramo prije s njim proći kroz nevolje, boli, trpljenja. Moramo prije okušati Veliki Petak pun čemera, kalež gorkosti i sve to u strpljivosti s njim podnositi. Biti mu slične u mucijama pa se tek onda možemo nadati da ćemo s njim uskrsnuti i primiti poslije smrti krunu slave života vječnoga... Isus hoće da mu budemo slične u boli na ovoj zemlji da nas može učiniti slične u njegovoj slavi na nebu. Nije on uzalud rekao: “Uzmi križ svoj i slijedi me!” To znači da se k uskrsnuću ide s križem na ramenima, ne putem ugodnosti i uživanja; kao što je on pošao do slave uskrsnuća tako ćemo i mi ako poslušamo njegov poziv: Dođi, boli i trpljenja su samo kratkotrajna na ovoj zemlji. Ako ih oplemeniš svetim strpljenjem i podlaganjem volji Nebeskog Oca, uskrsnut ćeš i zauvijek u nebu uživati. Ako hoćemo da nam na ovoj zemlji bude sve lako, sve po našoj volji i željama, kako bismo smjeli očekivati nagradu na drugom svijetu! Nagrada se daje onima koji su se krotili, borili, koji su mrtvili svoje strasti i svladavali ih s Božjom pomoći, ustrajno, sve do smrti. Takvoj duši doći će na smrti Isus u susret kao vjernoj zaručnici da joj dade krunu života.” (2)

(1) Odlomci iz uputa i pouka Majke Utemeljiteljice, 1. travnja 1945.

(2) Kapituli i pouke Majke Utemeljiteljice, 20. travnja 1930.

Priredio: Igor Čeliković

Ivan Merz na godišnjem susretu pastoralnih suradnika Vrhbosanske nadbiskupije

UZOR VJERNOSTI RIMOKATOLIČKOJ CRKVI

U subotu 5. travnja 2003. u Zenici je svečano proslavljena 800. obljetnica obnove vjernosti bosanskih kršćana Katoličkoj crkvi i kršćanskoj vjeri. 8. travnja 1203. godine na Bilinom polju kraj Zenice za Kulina bana u nazočnosti Papinog izaslanika tadašnji bosanski krestjani odrekli su se svojih zabluda i krivog učenja i potvrdili svoju katoličku vjeru i odanost Rimokatoličkoj crkvi. Za 800. obljetnicu toga povijesnog događaja vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, pozvao je angažirane katoličke laike tj. članove pastoralnih i ekonomskih vijeća iz svih župa vrhbosanske nadbiskupije na godišnji susret u Zenicu. Sakupilo se oko 600 sudionika a susret je održan u Katoličkom školskom centru u Zenici. Nakon uvodnog pozdrava kardinala Puljića prvo predavanje po želji kardinala održao je postulator kauze Ivana Merza o. Božidar Nagy. Ovim predavanjem o prvom budućem blaženiku s područja Bosne i Hercegovine željelo se vijećnicima i pastoralnim suradnicima predstaviti jedan uzor vjernosti Rimokatoličkoj crkvi i angažiranog katoličkog laika što ga imamo u osobi Ivana Merza i time pridonijeti duhovnoj pripremi za njegovu beatifikaciju.

Ivan Merz - umjetnička slika akademskog slikara Mladena Veže.

Umjetnik je prikazao Merza s misalom u rukama, u pozadini aureola na vitraju crkvenog prozora. Time je želio naglasiti Merzovu usku povezanost s Crkvom i njezinim liturgijskim životom.

Postulator je posebno prikazao Ivana Merza kao angažiranog laika u Crkvi i za Crkvu, te njegov apostolat za duhovno dobro hrvatskog naroda i njegove mladeži.

U 12 sati u prepunoj crkvi sv. Ilije u Zenici koju su ispunili vijećnici slavljena je sv. misa koju je predvodio kardinal Vinko Puljić u koncelebraciji s brojnim svećenicima. U propovijedi je istaknuo važnost ovoga skupa i njegovu aktualnost za naše dane kada hrvatski katolici proživljavaju u Bosni teške dane. Kardinal je također spomenuo Ivana Merza i istaknuo ga kao uzor svim vjernicima, napose angažiranim katoličkim laicima. Nakon kardinalove propovijedi uslijedio je važan čin: ispovijest katoličke vjere svih nazočnih vjernika, predstavnika cijele vrhbosanske crkvene zajednice. Ispovijest je načinjena po uzoru na onu od prije 800 godina i prilagođena današnjem vremenu. Na kraju mise svi nazočni vijećnici su je i potpisali i ona će se čuvati u arhivu vrhbosanske nadbiskupije.

I u mnogim drugim mjestima u Hrvatskoj, a također i u Subotici, u tijeku su pripreme za skoro proglašenje Ivana Merza blaženim. Opširnije o subotičkoj pripremi u izvješćima iz Subotičke biskupije.

Piše: Stjepan Beretić

9. travnja

SVETI DEMETRIJE ĐAKON

(+ 304. ili 306.)

- đakon • časnik • velikomučenik • zaštitnik Bizanta •
- glavni zaštitnik Srijemske biskupije • zaštitnik Srijemske Mitrovice •
- zaštitnik Soluna • zaštitnik vojnika •

Liječio prstenom i plaštem

Živio je u 4. stoljeću u Sirmiumu (Srijemskoj Mitrovici). U to je vrijeme Sirmij bio najveće sjeverno žarište kršćanstva, dok je isto tako važnu ulogu na jugu današnje Hrvatske igrala rimska Salona, na mjestu današnjeg Solina kod Splita. Povjesničari nisu jednoglasni o mjestu Demetrijeva života i rada. Možda samo zato što se u Solunu nikada nije prestao javno i svečano štovati, mnogi povjesničari ga zovu solunskim mučenikom. Pa ipak, **đakon Demetrije** je naviještao Isusovo evanđelje u Srijemskoj Mitrovici i po Srijemu. Bio je sin plemenite obitelji i časnik rimske vojske. Prema jednoj legendi Demetrije je kao časnik dospio u Solun, a u Solunu je neki nasilnik zlostavljao i ubijao kršćane u vrijeme Dioklecijanovoga progonstva. Demetrijev prijatelj **Nestor** se imao boriti s nasilnikom. Demetrije ga je blagoslovio znakom križa, te je zloglasni zatornik solunskih kršćana konačno dotučen. Radi toga je **Dioklecijan** osudio Demetrija na smrt. Prije svoje smrti Demetrije je izliječio nekoliko bolesnika svojim prstenom i plaštem. Jedna legenda pripovijeda da je na njegovu grobu ozdravio **Leoncij**, visoki državni službenik. U zahvalu za svoje ozdravljenje Leoncij je dao podići veliku baziliku u čast svetome Demetriju. Sa groba svetoga Demetrija hodočasnici i danas nose posvećeno ulje i vodu. A kad je Leoncij postao prefekt Ilirika, podigao je u Srijemskoj Mitrovici još ljepšu baziliku u čast svome svetom pomoćniku.

Uzor mladog biskupa Ireneja

U Srijemskoj Mitrovici je 304. godine mučen i ubijen tamošnji mladi biskup **Irenej**. Godine 1976. otkrili su beogradski arheolozi zajedno sa svojim francuskim kolegama latinsku spomen-ploču koja podsjeća na baziliku svetoga Ireneja. Svjedočka biskupova smrt povukla je za sobom cijeli niz Isusovih svjedoka. Bili su mladi i gorljivi. Neki izvori spominju da su na dan 9. travnja 304. ili 306. godine zajedno sa svetim Demetrijem mučeničkom smrću umrle **Rufina, Moderata, Romana** s još četiri srijemske djevojke. Te su djevojke život provodile u molitvi i pokori, a živjele su kao redovnice zajedničkim životom. Bilo je to za vrijeme progonstva

cara Dioklecijana. Rimski Srijem se proslavio ne samo mučeništvom svetoga đakona **Demetrija**, već i svetoga **Ireneja**, svete **Anastazije**, svete **Bazile**, svetoga **Sekunda**, **Montana**, **Maksima** i mnogih drugih mučenika.

Lik svetoga Demetrija na mađarskoj kruni

Sigurno je da su vjernici štovali svetoga Demetrija već u 5. stoljeću. Njegovo je štovanje posebno intenzivno u Grčkoj i u srpskim krajevima. Žarište štovanja svetoga Demetrija u Mađarskoj je bio srednjovjekovni grad Segedin. Lik svetoga Demetrija se nalazi u donjem vijencu slika svete mađarske krune.

Demetrijeva slava u Solunu

Prijenos dijela relikvija (svetih moći) Demetrijevih iz Srijemske Mitrovice u Solun se dogodio u vrijeme hunskih provala 441/442. godine. Premda je štovanje svetoga Demetrija svečanije u Solunu, starije je njegovo štovanje u Srijemu. Srijemska se Mitrovica od starine ponosno nazivala "civitas sancti Demetrii" grad svetoga Demetrija. U Đakovačko-Srijemskoj biskupiji se vrlo svečano slavi sveti Demetrije kao glavni zaštitnik Srijemske biskupije na dan 26. listopada. Kad je 535. godine sjedište prefektore Ilirika premješteno iz Srijemske Mitrovice u Solun, i kad je stari Sirmij potpuno razoren, Solun je postao mjestom najvećeg štovanja svetoga Demetrija. Već u 6. stoljeću se časti kao sveti velikomučenik. Najznačajniji pomak za njegovo štovanje se dogodio u vrijeme doseljavanja slavenskih plemena na Balkan. Tada su ga počeli prikazivati kao vojnika, a Grci su ga posebno zazivali da njihove gradove sačuva od mogućih provala. Jedne su se godine građani Soluna čitavom jednom korizmom (četrdeset dana) duhovno pripravljali za blagdan svetoga Demetrija. A sam su blagdan slavili tri dana. Slavu svetoga Demetrija su u dva-

deset znamenitih propovijedi izrekli najugledniji crkveni velikodostojnici. U Solunu je u njegovu čast podignuta velika bazilika.

Sveti Ćiril i Metod - promicatelji Demetrijeve slave

U Panoniji su štovanje svetoga Demetrija proširila sveta braća **Ćiril i Metod**. Sveti Metod je napisao i liturgijski himan u čast svetom Demetriju. Od 12. stoljeća održava se u Solunu prigodom svetkovine svetoga Dimitrija znameniti sajam, koji je danas od velikog značaja ne samo za grčku privredu, nego i za široko područje Balkanskog poluotoka. O svetom Demetriju postoji opsežna hagiografska literatura na grčkom, na staroslavenskom, armenskom i gruzijskom jeziku, koja opisuje njegovo mučeništvo, brojna čudesa, pjeva pohvale u čast velikom mučeniku. Solunski metropolit **Ivan** je u 7. stoljeću napisao tri knjige čudesa svetoga Dimitrija. Te pak knjige predstavljaju vrlo važno vrelo u kojem je opisano prodiranje slavenskih plemena u južni Balkan.

Žaštitnik

Sveti Demetrije je zaštitnik je vojnika, Bizanta, Srijemske Mitrovice, Srijemske biskupije, te gradova Soluna i Venecije.

Slikari ga prikazuju kao ratnika s kopljem, kojim je bio proboden i štitom.

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

**SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA
I STRUČNI SAVJETI**

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

SPISATELJSKA DJELATNOST SB GERARDA TOME STANTIĆA

Tematika - naslovnici - domet - značenje

Piše: Ante Stantić, OCD

Panoramičan pogled na pisanu riječ o. Gerarda Tome

1. Dugogodišnji rad oko pripreme postupka za kanonizaciju o. Gerarda doveo me je u dodir s vlastoručnim njegovim zapisima. Držim da je važno, ne samo za otkrivanje svetačke osobnosti ovoga čovjeka, već i za otkrivanje značenja ovog čovjeka kao pisca, tematike njegovih zapisa, naslovnika, dometa i značenja svega što je vlastoručno zapisao za svoj osobni život, ili poručio redovnicima i Božjem narodu kao svećenik i redovnik, u sredini u kojoj je živio i djelovao.

Namjera mi je zato priopćiti, u nizu kratkih prikaza u "Zvoniku", svoja saznanja o spomenutoj tematici kako bismo ovoga čovjeka, s bačkih ravni, još bolje upoznali i otkrili značenje njegova prolaza ovom zemljom, pod jednim određenim podnebljem, i što on, barem povijesno, za nas znači.

2. Ponajprije ćemo se zadržati na motivaciji koja ga je potakla na pisanje, na brojnost i jezike kojima se služi u svojim sastavima i bilješkama.

Kao prva motivacija za pisanje je njegov osobni duhovni život. On sam priznaje kako mu je važno zapisati ono što je pročitao, ili nadahnuće koje je imao, kako bi uspio održati neprestani kontakt s Bogom i odgovoriti onome što, na temelju Božje riječi, preporučuje karmelsko pravilo: "Danju i noću razmišljati o zakonu Gospodnjem". Nekada su zapisi vrlo kratki i sažeti, osobito kada je riječ o njegovom osobnom duhovnom životu. Obrade pak raznih tema o kojima je govorio vjernicima ili pojedinim stazežima su prilično duge i pomno napisane, osobito u prvim godinama svećeničke djelatnosti.

3. Kako je jedno od glavnih svećeničkih zaduženja bilo ispovijedanje vjernika, Gerard se na tu službu vrlo temeljito pripremao služeći se priručnicima moralnog bogoslovlja.

Kao drugo glavno svećeničko zaduženje o. Gerarda bilo je propovijedanje Božje riječi u karmelskoj crkvi u Somboru. To ga potiče na traženje i obradu tema koje bi onda priopćio vjernicima.

Držao je, primjerice, na hrvatskom jeziku, više od dvadeset puta korizmene propovijedi u istoj karmelskoj somborskoj crkvi, uz brojnu publiku, koja se sastojala ne samo od vjernika grada Sombora nego i od vjernika salašara.

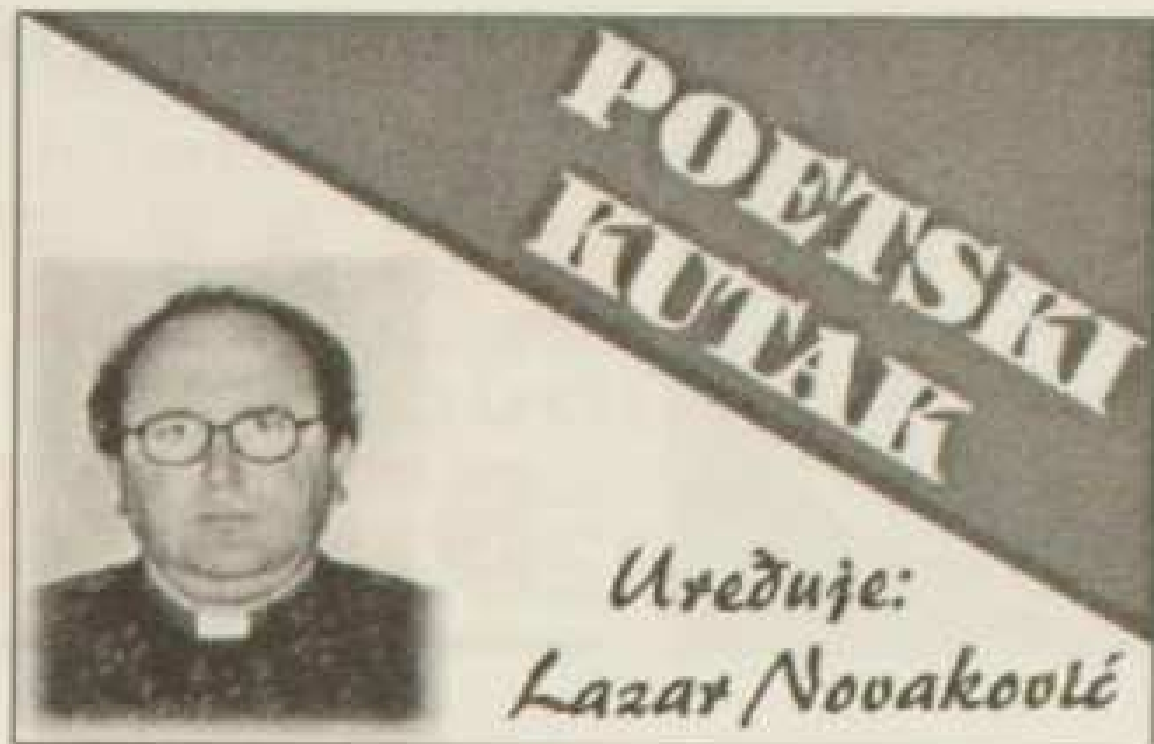
U službi dugogodišnjeg poglavara somborskog karmelskog samostana, koji je u vrijeme dok je samostan pripadao mađarskoj karmelskoj provinciji bio i kuća formacije mladih redovnika karmelićana, SB je, prosječno, svakoga tjedna držao kapitularne nagovore svojoj zajednici o redovničkoj duhovnosti, a što je nastavio i kasnije, kada je somborski samostan postao, nakon 1918, određen za širenje karmelskog reda u novo nastaloj državi Jugoslaviji. Brojni su njegovi nagovori svjetovnom karmelskom redu, ili Trećem redu - kako se ta ustanova nazivala u njegovo doba. Sačuvane su i propovijedi koje je upućivao, posebno gimnazijalcima, u povodu njihove pripreme za uskršnju ispovijed i pričest.

4. O. Gerard se od jezika služi bujnjevačkom ikavicom, mađarskim, njemačkim i latinskim jezikom. Kako, naime, vjernici Sombora pripadaju hrvatskoj, mađarskoj i njemačkoj narodnosti, naš se Gerard obraćao svim vjerničkim skupinama na njihovom materinskom jeziku, dok je svoje bilješke iz moralnog ili dogmatskog bogoslovlja pisao na latinskom jer su priručnici onoga doba, kojima se služio, uglavnom, pisani tim jezikom.

5. U pedeset godina karmelskog življenja, i aktivnog svećeničkog djelovanja, zapisi su se oca Gerarda nagomilali. Svi su njegovi zapisi, brigom vicepostulature, već prepisani i spremni za prednošenje Kongregaciji za svete. Prepisani zapisi pohranjeni su u dvadesetak posebnih kutija. Kako je u svakoj kutiji pohranjeno barem po petsto kartica A4, lako nam je uočiti da njegova pismena ostavština broji više tisuća stranica.

6. Ovaj panoramičan prikaz o pisanoj riječi o. Gerarda Tome, i o njezinim naslovnici, bez obzira na vrijednost zapisa, daje nam mogućnost uočiti da je pismena ostavština o. Gerarda obilna i da već zbog toga mora privući našu pozornost.

(Nastavit će se...)

Ankica Svirač rođena je 1942. u Brodskom Varošu pokraj Slavenskog Broda. Učiteljica je hrvatskog jezika i razredne nastave u mirovini. Najveći dio radnog vijeka provela je u Zagrebu, gdje i danas živi. Pjesme je objavljivala u više časopisa i nekoliko zbornika. Objavila je više zbirki pjesama. Među najpoznatijima su: *Otkucaji srca*, *Slavimo blagdane*, *Osluškujem noćas*, *Abeceda ljubavi*, *U psalmima tražim nit...*

NE, UMRIJETI NEĆU

Na životnom putu
dah sijača smrti
žrtvu pronalazi
i u stopu prati.
Progonjeno tijelo
u panici shvati
da plamen života
neumrle duše
zadnju iskru gasi.
Ponestalo ulja
u svjetiljci vjere
da od umiranja
posmulog spasi.
Tvrdo drvo križa
razapinje snage,
a smrt, zavodnica,
cjelovima slatkim
misao odvodi
u grijesno klonuće.

Ne, umrijeti neću!
Tinjajuću iskru
na ognjištu mome
rasplamsat će snažno
u oganj života
Tvoje Uskrsnuće.

Ankica Svirač

Piše: Mato Miloš, OCD

KRALJEVSKA SLUŽBA LAIKA

"Krist, koga je Otac uzvisio zbog toga što je postao poslušan sve do smrti (usp. Fil 2,8-9), ušao je u slavu svoga kraljevstva. Njemu je sve podložno, dok on ne podloži Ocu sebe i sve stvorove da Bog bude sve u svemu (usp. 1 Kor 15,27-28). Tu je vlast nad svim on podijelio s učenicima da i oni budu postavljeni u kraljevsku slobodu i samozatajom i svetim životom sruše u sebi kraljevstvo grijeha (usp. Rim 6,12), dapače da, služeći Kristu i u drugima, poniznošću i strpljivošću dovedu svoju braću Kralju, kojemu služiti znači kraljevati. Gospodin, naime, želi svoje kraljevstvo širiti i po vjernicima laicima, to jest kraljevstvo 'istine i života, kraljevstvo svetosti i milosti, kraljevstvo pravde, ljubavi mira'. U tom će se kraljevstvu i samo stvorenje osloboditi ropstva raspadljivosti, da sudjeluje u slobodi slave djece Božje (usp. Rim 8,21)" (LG 36,1).

1. Kraljevska služba laika

Pripadnici Božjega naroda, snagom krštenja, gospodari su i kraljevi svijeta. Po sakramentu krštenja njima pripada kraljevska čast, vlast i služba u odnosu prema prirodi, svijetu i naravi poslova koje u njima vrše. To nije neki crkveni kičeni govor. To pripada čovjeku po samoj biti krštenja. Sve što je Bog stvorio, stvorio je za čovjeka, da on gospodari nad svim. Vršeci preobrazbu svijeta, čovjek kao njegov gospodar, ne čini drugo već dovodi do veće vidljivosti odnos svijeta prema sebi i sebe prema svijetu. Čovjekovo upravljanje svijetom treba biti takvo da se čovjek po uporabi stvari zbiva u svom čovještvu. Na taj način čovjek nad stvarima kraljuje, izvršava svoje gospodstvo, pokazuje kraljevsku moć i ujedno se zbiva kao Božji sluga izvršujući Božji plan nad sobom i nad svojom naravi. Na taj se način ostvaruje biblijska misao: **"Bogu služiti znači kraljevati."** Stvorene stvari u izgradnji ovozemnog čovjekovog kraljevstva ne smiju nikada prestati biti za čovjeka ili okrenuti se protiv čovjeka. Svaki put kada se to dogodi, čovjek je kao kralj promašio, izgubio svoje kraljevstvo, postao je zarobljenik svoje okoline. To se i dogodilo grijehom Adama i Eve. Čovjek Isus Krist, utjelovljeni Sin Božji, svojim rođenjem od Djevice Marije ušao je u našu ljudsku okolinu i omogućio narušenom skladu prirode i svijeta da opet stupe u pravilan odnos prema čovjeku, svome gospodaru i kralju i to sada prema jednom čovjeku - Isusu Kristu. Prije Adamova i Evina grijeha čovjek je bio središte kozmosa. Poslije grijeha to se središte po utjelovljenju prenosi na Isusa Krista, jedinoga čovjeka koji u toj grešnoj situaciji čovjeka, izražava Božji plan nad sobom.

Krsnim pečatom sjedinjujemo se s Kristom-čovjekom. Krsnom milošću postajemo dionici njegove nevinosti i sinovske ljubavi. Biti u Kristu - znači osloboditi se ropstva grijeha koji je u suprotnosti u odnosu prema svijetu kojega je Krist nanovo preporodio. Sv. Pavao će reći: "Sve je vaše, a vi ste Kristovi, Krist je Božji" (1 Kor 3,23). Nemoguće je u

upravljanju stvorenim dobrima mimoći bližnjega, odnosno ljudsku zajednicu. Ljudski rod je nosilac prava na stvorena dobra i naslovnik je otkupljenja po Kristu. Ljudski rod je uživatelj stvorenih dobara i korisnik Kristova otkupljenja, a pojedinci samo kao članovi toga ljudskog roda. I dok težimo za konačnim okupljanjem oko stola Kristova u kraljevstvu nebeskom, ne možemo kao pojedinci i kao zajednica ne raditi oko oslobođenja svoje braće od nemira grijeha, ne privođenja u zajedništvo Kristovo, služeći braći u ljubavi. Ne moguće je kraljevati s Kristom, a ne služiti braći.

2. Vrijednost zemaljskih dobara i ljudskog svjetovnog djelovanja

"Trebalo je, dakle, da vjernici upoznaju unutarnju bit, vrijednost i uređenje svega stvorenja na slavu Božju te da jedni druge pomažu i svjetovnim djelima u provođenju svetijeg života, tako da se svijet prožme duhom i da u pravdi, ljubavi i miru uspješnije postigne svoju svrhu" (LG 36,2).

Sveti Sabor poziva laike na ispitivanje i produblivanje spoznaje o vrijednosti svijeta i svjetovnih dobara. Sve su stvorene stvari po naravi dobre i teže k proslavi Boga po čovjeku. Kada Sabor potiče laike na kraljevsku službu, da svjetovnim djelovanjem druge pomažu u provođenju svetijeg života, da svijet prožmu Kristovim duhom kako bi porastao u pravdi, ljubavi i miru, onda ne misli da laici idu za nekim pobožnjaštvom u vršenju svjetovnih poslova, nego za istinitošću stvari i svijeta, za skladnošću čovjeka i svemira. U upravljanju stvarima i poslovima na slavu Božju, dovoljno je laicima da te stvari upotrebljavaju, a poslove obavljaju prema njihovoj naravi i istinitosti, uključujući također i istinitost njihova odnosa prema Bogu. Sabor veli da u upravljanju stvarima i svjetovnim poslovima laici zauzimaju posebno mjesto, što ne isključuje mogućnost da se i klerik bavi svjetovnim zanimanjima, jer je i klerik i laik na temelju krštenja i potvrde pozvan svojom stručnošću i zalaganjem unapređivati opće dobro zemaljskih dobara i svjetovnog djelovanja. Radi se dakle o stručnosti i zalaganju iz kojeg proizlazi trajna i plodna aktivnost u kojoj Sabor vidi one snage koje uzdignute Božjom milošću vode općem napretku za koje se upravo laici trebaju zalagati svom dušom. Prema mišljenju saborskih otaca, Crkva se dosta dugo predstavljala kao ona koja brine samo za onaj drugi život, a zanemarivala je brigu za materijalna dobra ljudi. Sada je vrijeme da Crkva promiče ljubav koja uzdiže uvjete života ljudi kako bi se ublažilo siromaštvo, izvršila pravedna razdioba zemaljskih dobara i unaprijedila socijalna pravda. Kršćani ne smiju biti indiferentni kada je u pitanju napredak svijeta. Preko laika "kao članova Crkve" Krist sve više "rasvjetljuje ljudsko društvo". Po laicima Krist pomalo ispunja svijet i stvari da u svemu bude Bog i u političkom, socijalnom i ekonomskom poretku. Živimo u svijetu u kojemu se socijalne, ekonomske, kulturne i prosvjetne ustanove često protive pravdi i ljubavi, pa je gotovo nemoguće provoditi čestit ljudski život, ušćuvati vjeru i gajiti kreposti. Tu sada laici imaju prvorazrednu zadaću uspostavljanja pravde i ljubavi, ali ne kao pojedinci, već udruženi i odvažni skupa s onima koji nisu katolici, promicati pravdu i ljubav, moralne vrijednosti i kulturu ljudskih djela.

(nastavlja se)

O ŽIVOTU I SLUŽBI PREZBITERA (2)

Zajedničko svećeništvo kršćana

Zajedničko svećeništvo ili, kako ga Sabor naziva, krsno svećeništvo kršćana stvarno je sudjelovanje u Kristovu svećeništvu kako to donosi Novi savez: "A vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stećeni..." (1 Pt 2,9). To je obećanje dato još u knjizi Izlaska a u knjigama Novoga saveza je postalo tako vlastito da se kršćani zaista prepoznaju kao narod svet koji je svojim krštenjem ucijepljen u Krista svećenika, proroka i kralja. Ako je zajedničko svećeništvo posljedica činjenice da je kršćanski narod izabrao Bog kao most s čovječanstvom i tiče se svakoga vjernika ukoliko je uključen u taj narod, onda je ministerijalno svećenstvo plod odabira i osobnoga poziva. Zahvaljujući ministerijalnom svećeništvu vjernici su postali svjesni svoga zajedničkoga svećeništva i ostvaruju ga. Svećenik ih podsjeća da su narod Božji i osposobljava ih na prinošenje onih duhovnih žrtava po kojima Krist sam od nas čini vječni dar Ocu. Bez prisutnosti Krista kojega predstavlja prezbiter, sakramentalni vođa zajednice, ona ne bi bila u potpunosti crkvena zajednica.

Pokušajmo ovu nauku dokumenta dobro shvatiti. Kristova Crkva je jedna i jedincata. Ona je narod Božji i ona je mistično tijelo Kristovo. Ona je dapače Sakrament Krista. Svi su vjernici krstom ugrađeni u to mistično tijelo - a to je Krist - koji je po naravi posrednik, dakle svećenik i vrši svećeničku službu. Tako zapravo snagom našega ucjepljenja u organizam Crkve mi postajemo svećenički narod. To je Sabor na osobit način izrekao rečenicom: "Svi smo jednaki u dostojanstvu a razlikujemo se u službi!" Ako dakle nastavimo tako "pavlovski" razmišljati, doći ćemo do jasnog spoznanja u čemu je naše krsno svećeništvo: u prinošenju sebe i ugrađivanju sebe u svetu žrtvu, milu Gospodinu. I u službi posvećivanja svijeta zvanjem i poslanjem kojim unosimo dimenziju svetoga, navjesticeljskoga i posvećujućega na onom mjestu i prema onim ljudima kojima smo poslani. Međutim, vrlo je bitno razumjeti i otajstvo ministerijalnog svećeništva na koji su pozvani samo neki vjernici, da bi služili svima drugima s pastoralnom ljubavlju i preko svete vlasti. Razlika je ova dva svećeništva bitna. Zajedničko svećeništvo temelji se na krsnom biljevu koji je duhovni pečat pripadnosti Kristu a ministerijalno svećeništvo temelji se na biljevu utisnutom sakramentom reda koji suobličuje Kristu svećeniku tako da se

može djelovati u osobi Krista Glave svetom vlašću za prinošenje žrtve i za otpuštanje grijeha. I ministerijalno svećenstvo ostaje i napose postaje osobito služenjem baš tom svećeničkom narodu ali snagom Kristove svećeničke službe kao prorocke, bogoštovne i kraljevske, ali samoga Krista kao Glave i Pastira Crkve. Ministerijalni svećenik djeluje, dakle, i u osobi Isusa Krista Glave ali na isti način i u ime Crkve. Stoga je to svećeništvo u isto vrijeme i hijerarhijsko i ministerijalno. To znači služenje, ali porijeklo ne izvodi iz zajednice kao da ga je ona pozvala, nego ono je dar zajednici, a proizlazi iz Kristova poziva. Dakle, izvor za svećeništvo je Kristov izbor i osposobljenje a način na koji se obavlja je ministerijalno, to jest da služi kao što je Krist služio. Ako ovo ne bismo dobro razlikovali, upali bismo u danas inače raširenu opasnost, da se laici klerikaliziraju, a posvećeni službenici se sekulariziraju. Velikodušno zauzimanje laika na svim područjima bogoštovlja, pastoralna, velika je pomoć. Dapače, kad nema posvećenih službenika, njima se povjeravaju i službe koje nadilaze njihovu sakramentalnost. Ali tada se mora znati da se radi o potrebi kojom Crkva kao majka povjerava nekome ono što spada na narav posvećenoga službenika do mjere koliko to krsno svećeništvo može činiti. No kod posvećenih službenika postoji kriza identiteta koja zamagljuje osobine čak toliko da više nije jasna njihova uloga u crkvenoj zajednici. Svećenik - kako ga povijest često naziva - "drugi Krist" - u Crkvi je službenik bitnih spasenjskih čina. Zbog njegove žrtvene vlasti na tijelo i na krv otkupiteljevu, zbog njegove vlasti da pouzdano naviješta Evanđelje, pobijedi zlo grijeha po sakramentalnom oproštenju, on je u ulozi Krista Glave - izvor života i životnosti Crkve i stoga bitan u svojoj župnoj zajednici. On je sluga ali je pomazan Duhom i ima pristup u Kristovo svetište. Za život Crkve, za njezin razvoj ta služba traži zajedništvo i vodstvo i služenje zajednici vjernika. Zato svećenik kao službenik nema drugog puta i nema drugih kreposti kojima bi očitovao svoje svećeništvo osim put i život Isusa Krista, dobrog pastira. To zahtijeva da bude kao svećenik izvor jedinstva i bratskoga darivanja svima. Zato svećenik ima samo jedan svoj identitet a taj je identitet dobrog pastira. Svećenik, dakle, uprisustvuje Kristu, Glavu Crkve, po službi služenja i po uzoru Krista koji je došao da služi a ne da bude služen. /6-10/

U sljedećem nastavku: Jedinstvo života

Hrvatske katoličke
Internet stranice (XV.)

Kršćanska sadašnjost

www.ks.hr

Izdanja Kršćanske sadašnjosti, najvećeg hrvatskog katoličkog nakladnika, bila su od osnutka ove kuće (1968) pa do početka 1990.-ih godina veoma raširena i među bačkim vjernicima, kada je politički slijed događaja ove veze, poput mnogih drugih, nasilno prekinuo. Tako je daljnja prisutnost Kršćanske sadašnjosti među ovdašnjim katolicima postala sporadičnom, a vjernici su ne samo ostali prikraćeni za nabavke različitih naslova, nego se jedva i znalo o izdavačkim novostima. Razvoj novih tehnologija omogućio je da se ove veze postupno obnavljaju, pa potencijalni interesenti potrebne informacije mogu pronaći na adresi www.ks.hr

Internet stranica Kršćanske sadašnjosti je profesionalna i moderno dizajnirana stranica, s ne prevelikim brojem podlinkova. Za čitatelje izvan Hrvatske osobito je korisna tražilica, zahvaljujući kojoj je moguće izvršiti pretragu svih izdanja po autorima, naslovima ili ključnim riječima, a značajan je i popis svih objavljenih naslova, koji se mogu svrstavati po više kriterija (po autorima, naslovima, bibliotekama u kojima su objavljeni te po cijenama). Kako je u pitanju izdavačka i nakladnička kuća koja posluje po tržišnim principima, potencijalni kupci mogu saznati i cijene te adrese knjižara Kršćanske sadašnjosti u Hrvatskoj.

Osim ovih kvalitetnih informacija, sa stranice je moguće besplatno preuzeti u pdf formatu neke od objavljenih tekstova, u promidžbenoj su funkciji kratki osvrti na najnovija izdanja, a može se pročitati cijela Biblija na hrvatskome. Naravno, tu su i na Internetu uobičajene ankete te osnovne crte o vlasniku stranice, a relaksirajuće djeluju nekoliko neuobičajenih epizoda, primjerice, mogućnost slanja anonimnih poruka na stranicu, ili klasični tekst tipa "pošaljite e-mail" šaljivo je naslovljen kao "pošaljite poruku gazdi"! ?

s. b.

SVJETLOSNA KRUNICA

Papa Ivan Pavao II. proglasio je "Godinu krunice" (od listopada 2003.), jer novo tisućljeće treba mir, molitvu za mir, mir u srcima ljudi, obitelji i naroda. Papa navodi razlog, zašto poziva na tu molitvu:

"Novo tisućljeće započelo je sa zastrašujućim slikama atentata od 11. rujna i svaki dan gledamo nove prizore krvi i nasilja. Moramo ponovno otkriti krunicu! Moramo promatrati otajstvo Kristovo u krunici. Jer On je mir naš" (Ef 2,14).

Odvažimo se i počnimo moliti dnevnu krunicu. Ona će promijeniti tebe i tvoju obitelj. Bog stanuje u tvom srcu. Kraljevstvo nebesko je među nama.

Ivan Pavao II. je dosadašnjim uobičajenim trima dijelovima krunice dodao i "četvrtu krunicu": KRUNICU SVIJETLA. Što misli Papa s tom krunicom svijetla? Krunicu treba tako moliti da nam kroz nju Duh Sveti silazi u srca. Krunica treba postati "izlivanje Duha Svetoga", kao što se na Pedeseticu Duh Sveti izlio na 120 učenika u dvorani posljednje večere. Dok ti moliš krunicu treba "sila iz visine" (Lk 24,49) sići na tebe. "Duh istine" (Iv 15,26) treba te ispuniti, da upoznaš Isusa, Sina Božjega. Papa primjenjuje kod svoga opisivanja "Duha Svetoga" najradije sliku svijetla: "Svjetlo istinito, koje rasvjetljuje svakog čovjeka, dođe na svijet. U njemu bijaše Život, i život bijaše svjetlo ljudima. I Svjetlo svijetli u tami, i tama ga ne obuze" (Iv 1, 4-9).

Isus Krist je "svjetlo svijeta" (Iv 8,12). Od Njega izlazi svjetlo. I svaki, koji u Njega vjeruje biva rasvijetljen i prožet tim svjetlom i sam postaje svjetlo. "Vi ste svjetlo svijeta" (Mt 5,14). To svjetlo Duha Svetoga razgoni tamu našeg vremena, koje više ne poznaje put, više ne vidi cilj, više ne cijeni vrijednost čovjeka i ne shvaća više smisao života. Dopustite da vas još jednom Duh Sveti ispuni. Tada ćete upoznati slavu Božju i doživjeti pravi mir u srcu.

ZAŠTO BAŠ KRUNICA

Krunica je skraćeno Evanđelje. Nova evangelizacija će primiti svoju snagu i milost po krunici. S krunicom ćemo prevladati krizu molitve. Tko nađe put do Majke Božje, otkrit će Sina Božjega. Tko u vjernosti dan za danom ustraje u moljenju krunice, taj će se sjediniti sa cijelim Isusovim životom. Krunica je istinska škola molitve.

Krunica je pučka molitva. Krunica je blago koje se treba iznova otkriti. Krunica ima u sebi snagu oduševiti za Isusa obitelji, djecu, mlade i stare. Krunica se treba udomaćiti u obiteljima. Papa nas moli da krunica opet postane molitva za obitelji. Molitva s djecom i mladima. Molitva za mir u kući među narodima. Moćna molitva u kojoj primamo snagu Duha Svetoga. Marija treba pritom biti naša majka, naša učiteljica i voditeljica. Jer ona je Isusa upoznala više nego svi ljudi, ljubila ga i pratila. Ona će pomoći i nama, da se posve sjedinimo s Isusovim životom.

KAKO MOLITI KRUNICU "Svjetlosnih otajstava"?

Kao što smo do sada molili radosna, žalosna i slavna otajstva. Nakon moljenja: "Zdravo Marijo... plod utrobe tvoje Isus, dodajemo:

1. Koji je na rijeci Jordanu kršten bio.
2. Koji nam se na svadbi u Kani objavio.
3. Koji nam je kraljevstvo Božje navijestio i na obraćenje nas pozvao.
4. Koji se na gori preobrazio i svoju nam slavu objavio.
5. Koji nam se u otajstvu euharistije darovao.

Ovih pet novih "svjetlosnih otajstava" krunice žele nam pomoći da vatru Duha Svetoga prihvatimo u svoja srca i počnemo moliti krunicu. To će postati nova snaga za naše obitelji, nova radost nad Evanđeljem i novo svjetlo u našoj duši.

ZAPOČNIMO MOLITI

Neka Božja vatra gori u našim srcima. Molimo ovu svjetlosnu krunicu jednom u tjednu. Vođeni Marijinom rukom želimo ići Isusovim stopama. To je bit krunice.

PODJELA KRUNICE NA DANE U TJEDNU

Ponedjeljak: radosna otajstva krunice.

Utorak: žalosna otajstva krunice.

Srijeda: slavna otajstva krunice.

Četvrtak: svjetlosna otajstva krunice.

Petak: žalosna otajstva krunice.

Subota: radosna otajstva krunice.

Nedjelja: slavna otajstva krunice.

Krunicu treba moliti razmišljajući o poruci i sadržaju otajstva, jer to je molitveno čitanje Evanđelja. Bilo da smo mladi ili stari, učeni ili neuki, zdravi ili bolesni, moleći krunicu, ponizno smo pred Bogom, a Bog daje milost poniznima.

Za moljenje krunice nisu potrebna nikakva opsežna objašnjenja, nego je jednostavno potrebno srce puno čežnje.

Započnimo tako moliti. Tada ćemo iskusiti njezin blagoslov!

Ovaj prilog je zamišljen kao samostalan dodatak Zvoniku u vidu brošure. Prisiljeni smo zbog nedostatka materijalnih sredstava objaviti ga na ovome mjestu.

Pripremio: o. Mato Miloš, OCD

ŽIVOT VJEČNI

Svanjivalo je.

Posljednje krpice mraka nestajale su pred zorom koja se rađala. Rumenilo na istoku najavljivalo je izlazak sunca i vedar dan. Bilo je rano proljeće. Uskrsno jutro. Sve je izgledalo svečanije. Mlado žito se okitilo bisernim zrnima rose. Bijeli salaši su se obukli u svečanu tišinu koja skriva život u svojim toplim sobama. Dračovi su se uspravili i ponosno držali grlice koje su se zagonetnim gukanjem dozivale.

Dida Ivan je dosta rano ustao iako je bio Uskrs. Otvorio je vrata i izišao u ovo prekrasno jutro. Udahnuo je svježi zrak i njegovi obrazi su se lagano zarumenili. Iako je zakoračio u sedamdeset drugu bio je još u snazi, uspravan i krepak. Živio je sam na ovom salašu. Susjedi mu i nisu bili baš tako blizu - tek nekoliko udaljenijih salaša. Tamo bliže crkvi bio je jedan gušći šor. Nedaleko od njegovog salaša, pokraj dugačkog atara, nalazio se drveni križ.

I ovoga jutra pogledao je dida Ivan prema križu i duboko uzdahnuo. Zatim je krenuo u mali voćnjak pod salašom da se nauživa ove ljepote Božjeg jutra. I prebirao je mislima po prošlosti.

Nekada je bilo živo na njegovom salašu. Sa svojom vjernom suprugom Mandom uživao je radeći i gradeći dom za njihovu brojnu djecu: šest kćeri i sina. No, sve je to tako brzo proletjelo. Kćeri su se udavale jedna za drugom i napuštale roditeljski salaš. I jedini mu sin Luka oženio se i zaželio otići s očevine. S tugom je dida Ivan napravio novi salaš u šoru blizu crkve. Ali volio je Luku više od svojih očiju, što se ono kaže, i pomogao mu je da se skući. Opet mu je Luka bio najbliži - pola sata dobrog pješačenja između njihovih salaša.

Imao je Luka dobru ženu i uživali su obiteljsku sreću s četvero zlatne dječice. Oni su bili dida Ivanova radost. Dolazile su i kćeri i zetovi sa svojom djecom, ali ipak su bili udaljeniji. A kod Luke je i dida Ivan mogao otići kad god je zaželio.

Dida Ivan se zaustavio kod jedne mlade vočke i s divljenjem gledao kako bubri mlado lišće. Vratio se svojim mislima.

Eto, već je prošlo sedam godina otkako ga je napustila njegova vjerna Manda. Ostao je sam na ovom salašu. Tugovao je, ali i radio da sve bude uredno, dobro i lijepo kao i prije. Bio je dida Ivan čovjek vjere. Tako je živio sa svojom Mandom, tako su

djecu podigli i odgojili, tako su i njihova djeca nastavila. Na tome je dida Ivan bio Bogu zahvalan. A otkako je ostao sam, sprijateljio se s Raspetim na drvenom križu uz dugački atar. Često bi u predvečerje kad se sve stiša polako odšetao do križa i razgovarao dugo sa svojim Prijateljem. Bio je to lijepi drveni križ, ne tako stari. Toplina drveta davala je posebnu milinu liku Raspetoga, posebno njegovu licu. Dida Ivan je uvijek netremice gledao u to blago, nagnuto lice, koje je iz ljubavi htjelo sakriti bol koju su mu nanijeli ljudi. Dida Ivan je tako počeo uređivati prostor oko križa. Uređivao je zovu koja je pravila blagi hlad Raspetome. Čupao je travu koja bi narasla oko križa. Križ je postao dio svega onoga što mu je bilo drago i sveto.

Opet dida Ivan pogleda prema križu i uzdahne.

A onda... Dogodilo se to poslije samog Božića. Božićnu radost prekinuo je tragični događaj. Luka je iznenada umro. Mlad čovjek, nikad bolestan. U Lukinoj kući zavladao bol s kojom su se hrvali vjerna supruga i djeca. Dida Ivan se skamenio. Nije mogao ni plakati. Nijemo je prihvaćao ruke koje su iskreno izražavale sućut i tješile. U njegovim mislima ugnijezdilo se jedno uporno, pritajeno i neizgovoreno: Zašto? Zašto moj Luka?

Poslije toga zapao visoki snijeg. Dida Ivan mnoge dane nije izlazio iz salaša. U crkvu nije išao. Ni pod križ nije išao. Nije išao ni kad se snijeg otopio. Došla je i

korizma. Dida Ivan opet pošao u crkvu, nedjeljom i na korizmene propovijedi. Ali pod križ na ataru nije išao. I ispovjedio se za Uskrs. Ali neka tuga, neka magla mu je mutila radost. Nikako nije mogao prihvatiti život poslije smrti svoga Luke.

I eto tako je dočekao uskrsno jutro. I njegov salaš i sve u njemu i oko njega kao da je znalo za veliku bol, za skrivenu tugu. Nije to samo bila tuga zbog Luke, nego i tuga što više ne razgovora s Raspetim. I opet dida Ivan pogleda prema križu i neodlučno se pokrene kao da bi k njemu išao. Pa zastane. Pa opet krene. Otvori lagano kapiju, a za njim izleti vjerni pas Šarika i izgubi se već u njivama tražeći zečje tragove.

Polako je išao dida Ivan. Stigao do križa. Spuštena pogleda. Skinuo šešir. Prekrižio se. A sve zastalo u tišini očekujući što će sada biti. U njegovim grudima podigla se silna težina. Mislio je da će puknuti. I pustio je da pukne. Iz njega je provalio plač. Sve suze neisplakane za njegovim Lukom. Ali i za sumnju, za prigovaranje, za šutnju prema Raspetome. Plakao je tako spuštene glave, ni sam ne zna koliko. Bivalo je sve lakše i tiše u njegovim grudima. Polako je podizao pogled. I prvo što je vidio bile su riječi napisane u podnožju križa:

"Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga Sina, jedinorođenca, da nijedan koji vjeruje u njega ne propadne, nego da ima život vječni."

Čitao je te riječi opet i opet, kao da ih prvi put vidi i čuje u svom srcu.

- Bog je ljubio svijet. Bog ljubi i mene. I Bog je dao svoga Sina, jedinoga. Za mene, za moga Luku. U njegovu Sinu i moj sin živi. Ima život vječni.

Ravnicom su se oglasila zvona. Pozivala su na ranu uskrsnu misu.

Dida Ivan je sasvim podigao glavu i upravio pogled na Isusovo lice. Iznenadio se silno, jer mu se činilo da je i Isus podigao glavu, a lice mu bilo vlažno. Prišao je dida Ivan bliže, spustio se na koljena i zagrlio križ. Poljubio Raspetom noge i glasno ispovjedio:

- Gospodine moj i Bože moj! Oprosti!

Zatim je odlučno ustao, prekrižio se i krenuo k svom salašu.

Namirujući blago tiho je pjevao. Mislio je kako će mu danas doći unučad, Lukina djeca. Jest da su već poodrasli, ali još su samo djeca. Dida Ivan je za njih pripremio dar. Zadovoljno se nasmiješio. Zatim se spremio. Obukao je svoje najsvечиće odijelo. I visok i uspravan uputio se na veliku misu.

s. Blaženka Rudić

ČETVRTI SVJETSKI KONGRES

Kao što je poznato, od 22. do 27. siječnja u Manili je održan Četvrti svjetski kongres obitelji. U ime biskupske konferencije naše zemlje na njemu su sudjelovali bračni par **Melanija i Vladimir Rimar** iz Novog Sada i o. **Károly Harmath**, franjevac, također iz Novog Sada.

Moto kongresa je bio: **Kršćanska obitelj - Radosna vijest za treće tisućljeće**. Prvi dio Kongresa bio je teološko-pastoralni a u drugom je održan susret po mjesnim župama i susret s Papom preko satelita. Poslije toga je bilo cjelonoćno bdjenje uz duhovne šansone, pjesme, ples i balet. Posljednjeg dana ujutro u 7 sati na završnoj misi bilo je prisutno oko 350.000 vjernika, a koncelebriralo je 3.000 što svećenika, što biskupa i kardinala. Misu je predvodio Papin izaslanik i predsjednik Papinske komisije za obitelj kardinal **Alfonso Lopez Trujillo**.

Od brojnih predavanja koja je održalo 65 predavača, obrađene teme mogu se svrstati u tri grupe (svaki dan je imao svoju tematiku):

1. Kršćanska obitelj danas: evangelizacija u multikulturalnom i multikonfesionalnom svijetu trećeg tisućljeća.
2. Pastoralna skrb o obitelji i crkvena obnova: evangelizacija "ad intra" (iznutra).
3. Crkva, ekumensko gibanje i međureligijski susret: evangelizacija "ad extra" (prema vani).

Osim odraslih po prvi put su i djeca imala svoj paralelni kongres. Bilo ih je oko 1.400 između 7 i 18 godina, i 42 bebe, dok je odraslih sudionika bilo preko 5.000. Na završnici kongresa i djeca su pročitala svoju deklaraciju a objavljeni su i zaključci Kongresa koje ćemo objaviti u cijelosti, ali zbog opsežnosti, u dva nastavka.

"Cijeli Kongres je nadahnjivao optimizam i uvjeren sam da je u velikoj većini sudionika izazvao entuzijazam. Evo i nekih naglasaka koje sam posebno zapamtio: Obitelj u službi života; obitelj kao rasadište novih života; obitelj-Crkva; misijsko poslanje obitelji; obitelj kao temelj budućnosti društva" - istaknuo je o. **Harmath** na kraju svog sažetka koji je uputio biskupima naše zemlje.

KRŠĆANSKA OBITELJ: RADOSNA VIJEST ZA TREĆE TISUĆLJEĆE

Zaključci IV. Kongresa obitelji

Okupljeni u Manili da proslavimo IV. Svjetski susret obitelji, mi sudionici Teološko-pastoralnog kongresa... slavimo kršćansku obitelj kao "Radosnu vijest za treće tisućljeće"; no gdje možemo naći "radosne vijesti" u ovim prvim godinama novog tisućljeća? Pred prijetnjama terorizma, rata, gladi i gospodarske neizvjesnosti, mnoge osobe žive u strahu. Taj se strah često osjeća i u obiteljima, no upravo ovdje, u samoj obitelji, možemo naći "radosnu vijest" ljubavi koja pobjeđuje strah i donosi nadu u svijet.

Potvrđujemo da je sama kršćanska obitelj veliki nositelj Isusove radosne vijesti za ovo tisućljeće. Ona je uistinu promicatelj evangelizacije (*Familiaris consortio*, 52). Uz to, više nego što bi sama bila predmet pastirske brige Crkve, kršćanska je obitelj jedan od najdjelotvornijih djelatnika u crkvenoj evangelizaciji.

Kristova nada može pružiti jednu viziju za budućnost, dok u isto vrijeme, ona sjaji kroz obitelj na nekim posebnim područjima.

RADOSNA VIJEST ZA ŽIVOT

Kao svetište života, obitelj veli "da" životu. Svaka osoba i svaka obitelj, kroz koje prolazi život, jednostavno su poslužitelji života i imaju odgovornost da ga štite i promiču od početka do kraja. Život onih koji su ugroženi nalazi u obitelji utjehu, sigurnost i skrb pune ljubavi. Obitelji su stoga svjedoci Kristovi, misionari ljubavi i života.

Još jednom potvrđujemo neotuđivo pravo na život svih ljudskih bića. Pozivamo sve političare da brane ljudski život od početka. Od začeca do naravne smrti. Posebno pozivamo zakonodavce da pozitivno odgovore na nedavni Dopis Kongregacije za nauk vjere o njihovoj odgovornosti kao kršćana i kao građana. U svakom slobodnom društvu koje je za-obitelj ne mogu se trpjeti običaji protiv života kao što su pobačaji, eksperimentiranje s embrijima, kloniranje i eutanazija.

RADOSNA VIJEST ZA DRUŠTVO

Pravedno društvo ovisi o blagostanju osnovne zajednice, o svojoj životnoj ćeliji, a to je obitelj. Ipak veliki čudoredni i društveni problemi pritišću danas mnoge obitelji. Naše glavne brige su sljedeće:

- podijeljene i oslabljene obitelji, kad su neki članovi prisiljeni iseliti zbog rada;
- rani razvodi;
- promicanje "brakova" između osoba istog spola, što škodi obitelji koja se zasniva na braku između muškarca i žene;
- široko raširena pojava činjenične zajednice bez sklapanja ženidbe;
- protuobiteljska feministička ideologija;
- negativni čimbenici globalizacije, osobito u zemljama u razvoju;
- zlouporaba droga i alkohola;
- širenje AIDS-a i povratak drugih bolesti.

Vizija društva "pro-familia" (za obitelj) poziva same obitelji da u svoje ruke preuzmu inicijativu, da se bore za socijalnu politiku i za zakone koji promiču i štite prava obitelji, za pravičnu podjelu pomoćnih sredstava i za potporu osobama koje su ranjivije i bez obrane.

OBITELJI U MANILI

RADOSNA VIJEST ZA SIROMAHE

Potvrđujemo svoju solidarnost sa siromašnim obiteljima. One često pokazuju nevjerojatnu sposobnost da skupe snage i suoče se sa izazovima (*Familiaris consortio*, 43).

Odgajanje za odgovorno očinstvo, uz potporu odgovarajućih gospodarskih i zakonodavnih mjera, pridonosi djelotvornoj borbi protiv siromaštva, koje je često ponižavajuće. Čvrsto odbacujemo običaje demografske kontrole, bilo od strane međunarodnih agencija i od strane vlasti, bilo od strane privatnih agencija. Siromašne obitelji nose teret programa i politike demografske kontrole, koji gutaju goleme svote novca da se pospješe pobačaji, sterilizacija i kontracepcija.

Pozivamo vlade da skupe svoje snage za konkretne političke pothvate koji su u prilog siromašnih obitelji, kao što su zdravlje, odgoj, agrarna reforma, posao i stanovanje.

Predlažemo kao pravu alternativu kontroli rađanja, koja ne odgovara istini o muškarcu i ženi, prirodnu regulaciju plodnosti, koja pomaže bračne parove ne samo da rađanja stave u razmak koji je moralno ispravan i zdrav, nego sjedinjuje muža i ženu u uzajamnom slaganju i jednakosti.

RADOSNA VIJEST ZA MLADE

Djeca i mladi ujedinili su se da slave i prodube svoju vjeru u jednom paralelnom Kongresu za Djecu. Radosno priznajemo njihovu životnu ulogu kao članova naših obitelji i aktivnih članova žive Crkve.

Ponovno potvrđujemo prava i dostojanstvo sve djece. Ona ne bi smjela biti nikada zanemarena ili napuštena na cestama, nego imaju biti zaštićena, posebno kad im prijete izrabljivanje u prostituciji, u pornografiji, u radu za maloljetnike, u trgovanju drogom, posvojenju od strane homoseksualaca i nemoralan "seksualni odgoj". Nova prijetnja djeci dolazi od opake upotrebe interneta, kad taj napadne obiteljski život i prijete pravima i dužnostima roditelja.

Djeca su "kruna braka", pravo bogatstvo čovječanstva. Naravno mjesto za odgoj djece je obitelj. Tu, u toj zajednici života i ljubavi, ona se oblikuju kao članovi Kristove Crkve. Tu, štujući i ljubeći svoje roditelje, djeca mogu obogatiti život svih drugih članova šire obitelji.

RADOSNA VIJEST ZA SVIJET

Kao nositeljica radosne vijesti Isusa Krista, kršćanska se obitelj obraća svim narodima. Kršćanska je obitelj "mjesto u kojem je istina Evanđelja pravilo života i dar koji članovi obitelji donose u širu zajednicu" (*Ecclesia in Asia*, br. 46).

Obitelj vrši svoje poslanje u mnogo različitih svjetskih kultura, no budućnost čovječanstva uvijek prolazi kroz obitelj. Stoga pozivamo na nove stvaralačke strategije za evangelizaciju, posebno usred brzih kulturnih promjena. Naglašavamo da je potrebno poštivati kulture domaćih naroda, čije obiteljske vrijednosti često pripravlja putove Božjoj riječi.

Svaka domaća Crkva je tvrđava vjere, ne samo u sekulariziranim društvima, nego i u zemljama u kojima kršćani još trpe zbog svoje vjere. Izražavamo svoju solidarnost s kršćanskim obiteljima koje su progonjene ondje gdje se ne zna za vjersku slobodu, gdje se ona nasilno priječi ili diskriminira.

Obitelj je pozvana da bude zajednica mira. Izražavamo svoju solidarnost s obiteljima u onim narodima ili krajevima kojima prijete rat, gdje su obitelji stavljene pred opasnost da postanu nevine žrtve sukoba.

RADOSNA VIJEST ZA CRKVI

"Domaća Crkva", najmanja kršćanska zajednica, životna je ćelija cijele Crkve i nuđa viziju evangelizacije i duhovnog rasta unutar Crkve.

Pozivamo sve odgovorne u pastirskom planiranju da obitelji dadnu prvenstvo i da se pastoralna vizija i planiranje u svakoj biskupiji i župi zbiva oko obitelji. Obitelj izlazi na vidjelo ne kao jednostavni pasivni subjekt evangelizacije i pastoralne brige, nego kao aktivni subjekt, dapače kao djelatnik Kristova poslanja u njegovoj Crkvi.

Nužno je da obitelj ponovno stekne svoje značenje "misterija". Produbljena duhovnost obitelji dolazi od Riječi Božje i od euharistije. Hranjene Riječju, obitelji su privučene prema pashalom otajstvu Kristove žrtve i gozbe. Tu nesebična ljubav Isusa, zaručnika Crkve, prožima zaručničku i obiteljsku ljubav.

Priznajemo i prihvaćamo ulogu koju vrše novi crkveni pokreti, označeni svojim zauzimanjem za obitelj. Ražareni snagom Duha Svetoga ti pokreti svojom posebnom duhovnošću mogu nam pokazati kako valja evangelizirati u i preko obitelji.

Katolička se obitelj obraća drugim kršćanima i članovima drugih religija. Jedinstvo obitelji može nadahnuti ekumenski put kršćanskog jedinstva i međuvjerskog dijaloga. Poivrdujemo potvrdu jednog većeg praktičnog surađivanja među kršćanima i osobama dobre volje. Da bi moglo odgovoriti poticajima koji se nameću svim obiteljima. Bili smo počašćeni prisutnošću predstavnika drugih Crkava i crkvenih zajednica koje su sudjelovale na ovom Svjetskom susretu, dijeleći s nama isti pogled na kršćansku obitelj kao nositeljicu radosne vijesti.

Na kraju, zahvaljujemo Svetom ocu Ivanu Pavlu II. za njegovo vodstvo i ohrabrenje. Zahvaljujemo nadbiskupu Manile kardinalu Jaime Sin-u koji nas je sve ovdje primio, kao i Papinskom vijeću za obitelj te Filipinskoj biskupskoj konferenciji što je organizirala ovaj Svjetski susret.

Živeći u jedinstvu i ljubavi koja se daje, kršćanske obitelji odražavaju Boga, Presveto Trojstvo. Ona je bila u obitelji gdje je Sin postao tijelom i došao na svijet po Duhu Svetom. Promatrajući to otajstvo s pouzdanjem povjeravamo svoje obitelji blagoj zaštiti Marije, kraljice obitelji, i svetom Josipu, njezinom zaručniku. Molimo da radosna vijest Isusa Krista, koju kršćanske obitelji šire svjedočenjem i riječju, mogne udaljiti strah i donijeti nadu u svijet. (*GSIM*, br. 4/03)

DROGA JE SJEME ZLA KOJE SMO SAMI POSIJALI

Jedni je uzgajaju

Drugi je proizvode

Treći je prodaju tražeći nove žrtve

To je naš grijeh a ja sam samo majka narkomana.

Zakucala je na vrata mog doma, ušla je, pokušala je razoriti i uništiti tijelo, srce i dušu mog djeteta, moje obitelji.

Sve je počelo prije nekoliko godina. Požalila sam se jednom prijateljici: "Ne znam, ali moje dijete mi je nekako čudno. Te oči, kao da me samo malo vide, govorim mu ali kao da me ne čuje. Kao da to i nije moje dijete. Što je to s njim?"

Bilo je to nesretne 1999. godine. Uspio je maturirati u gimnaziji. Otišao je studirati u Zagreb, kod oca. Ostala sam sama u malom gradiću kraj granice.

Sljedeće dvije godine bile su nam još čudnije. Moje dijete nije upisalo željeni studij, sve su češći nespo razumi između djeteta i oca. Od svega toga otišao je kad je bilo vrijeme u vojsku.

Život nam je tekao sve zbrkanije. Viđali smo se, popričali na kratko, a moje dijete bilo je sve čudnije. Pravo olakšanje bila je korizma, za moje dijete. Bio je bolji, drugačiji.

Ponovno se vratio u naš mali i skroman dom. Od prvog trena, kad sam ga vidjela, znala sam da nešto ne valja; sve je na njemu bilo čudno - način nošenja odjeće, obuće, neobična frizura, izmijenjen hod...

U to vrijeme, živeći skromno, kroz razne ljude Bog mi je počeo pričati. Počela sam sve više moliti, čitati Bibliju.

Jednog dana moje dijete i ja smjeli smo i razgovarali, iskreno. Rekao mi je: "Ja sam narkoman ali i ja sam čovjek." Bila je to za mene spoznaja strašne istine. Sve se srušilo, jedino bitno i vrijedno bilo je pomoći svom djetetu.

Iako mi je rekao što uzima, na čemu je, bio je sve više i više ovisan. Nastavio je živjeti u svom svijetu.

Ovu istinu najprije sam rekla ocu djeteta, mojoj familiji. Nisu mi odmah povjerovali, tek nakon nekoliko mjeseci.

Za druge, moje dijete je ličilo na drugu djecu, vedro, pričljivo, vrlo lažljivo. U biti slika je drukčija; svoje fizičko propadanje prikrivao je i održavao pomoću raznih preparata, tonika, krema. Psihički, djelovao je razdragan, slušajući istu glazbu razdražljiv, svadljiv, sve napetiji. Izlasci u isto vrijeme, razgovarao je sve teže i nekim drugim govorom.

Shvatila sam - znao je reći što je ali nije spoznao sebe.

Što sad? Počela sam tražiti pomoć. Otvarala sam vrata za vratima prijatelja, poznanika i ustanova i dobijala odgovore: "Da, znamo, puno je mladih u tome"; "To je njegova sudbina"; "Znate kakav mu je

kraj"; "Mi tu ništa ne možemo, droga je velik posao, velik novac".

O Bože, kuda da idem, kome da kažem, tko će mi pomoći da spasim moje dijete. Bila sam sve umornija od traženja izlaza, od održavanja djeteta u životu.

Polagano su nas najbliži počeli ostavljati. Dijete u svom svijetu, a ja ostala samo s nekolicinom ljudi različitih vjeroispovijesti. Svi smo se molili našem Isusu - u kući, u crkvi, u zajednici, u tri države.

Ostali smo dijete i ja i Bog ljubavi.

Svakim danom moje dijete je naglo propadalo, vidjelo se to golim okom; omršavio, oslabio, hodao je polagano. Doze je pojačavao, počele su i halucinacije.

Počela sam živjeti za samo jedan dan - samo danas ostavi ga u životu, Bože. Noć je bila duga, zastrašujuća, puna boli, tuge, suza. A jutro kao da nema.

Više nisam znala što trebam činiti.

Utihnula sam, umorna, skrhanog i oslabljenog tijela, ali nešto mi je govorilo u srcu, tako ranjenom i tako punom boli i tuge, bit će dobro.

Otišlo je moje dijete kod bake. Zvala sam dva puta dnevno da mu čujem glas. Bio je sve osorniji, grublji. A ja sve očajnija, ali sam čekala...

Tog poslijepodneva zazvonio je telefon, zvao je otac našeg djeteta. Rekao je: "U bolnici je, liječi se." Nisam baš sve razumjela. Što mi priča onako ozbiljan? Bila sam zbunjena ovom dugo očekivanom viješću.

Tek nakon nekoliko dana razumjela sam. Moje dijete se liječi. O Bože, pa Ti si nagradio naše molitve, trčala sam i zahvaljivala prijateljima molitve. O Bože ljubavi, o Bože živi, o Isuse, Ti si u mom srcu, o hvala Ti, Bože koji nas voliš.

Poslije par dana srce me odvelo k mom djetetu.

Nakon dvadeset godina našla sam se u gradu gdje sam studirala. Vožnji tramvajom i autobusom kao da nije bilo kraja. Napokon sam uspjela pronaći zgradu i odjel gdje se moje dijete liječi. Bio je zatvoren. Uputio me i vodio čovjek srednjih godina, blagog i prijatnog pogleda. Našla sam moje dijete; plave oči ranjene, tužne, bolne, izgubljene. Suze su nam same lile, od tuge, boli, ljubavi što nas spaja. Saznala sam iz razgovora da je toga dana kada je došao u bolnicu nazvao tatu i rekao: "Ali ja ne mogu više ovako, meni treba pomoć. Vodi me na liječenje, gdje treba!"

U sebi sam rekla, O Bože, kako si Ti velik, o Bože, kako mi progovaraš kroz neke nove i nepoznate ljude. Znala sam da je moje dijete na mjestu gdje pripada, na pravom mjestu, s ljudima koji mu znaju pomoći.

Otac mog djeteta bio je skrhan, ali jači i snažniji od mene. Oboje smo osjećali da smo potrebni našem djetetu, da ga neizmjeno volimo, ljubimo. Nismo mu donosili ni skupe pidžame, ni posebna jela, donosili smo mu ljubav, snagu, potporu za liječenje.

Sjećam se naših susreta u bolnici. Prvi rezultat mog dolaska bio je nagrađen. Bio je to prvi izlazak u dvorište na šetnju. Iako sam pratila njegov hod, njegovu mogućnost, bili smo radosni. Malo smo pričali, to je bilo preteško za oboje.

Svaki novi tjedan u bolnici za moje dijete bio je već vidljiva promjena na bolje. Trudili smo se liječenje nastaviti u zajednici za ovisnike. Svatko od nas vodio je svoju borbu, ali smo i uspjeli, s Božjom pomoću.

Otac ga je sam odvezao i ostavio u zajednici na liječenju.

Ostala sam sama u našem domu. Sve više i više osamljena. Dobila sam razne nazive - "luda", "bolesna", "majka narkomana". Sve me to boljelo. Zar ustvari nitko ne vidi da sam samo vršila svetu dužnost roditeljke!

Mnoga vrata su mi bila zatvorena. Svi su me žalili, ali me nisu primjećivali. O Bože, ja sam samo majka, samo običan čovjek! Pomozi mi!

Prvo pismo od djeteta dobila sam nakon tri mjeseca čekanja. Zapamtila sam, na ovakvom mjestu, ispresijecanom potočićima, čovjek može ozdraviti od svake bolesti.

Zahladilo je, zima je, sve je utihnulo, sve se umirilo, sve čeka buđenje proljeća.

Posramljena, ostavljena, zaboravljena, počela sam hrabrije hodati ovim gradom, navikla sam čuti, i danas čujem riječi "ona luda", "ona bolesna"...

Dobila sam potvrdu da je moje dijete dobro. Znate, sada je on taj koji može, koji daje svoju ljubav, znanje, iskustvo, gradi pozitivan odnos svom mlađem bratu koji je, kao i on, skrhan od droge.

Ostala sam s još manjim brojem ljudi vjere u Boga, ali mi je Bog dao neke nove i nepoznate ljude kojima mogu iskreno reći tko sam.

Moje dijete uz pomoć Boga i ljudi ljubavi izgrađuje nove osnove za svoj život, jedan jedini koji mu je najveći dar.

Znate, osjećam to u srcu, sada smo moje dijete, njegov otac i ja postali nekako bolji, iskreniji, jedno smo drugom oslonac, utjeha.

Iako još uvijek sve ovo traje, iako znam proživjeti teške trenutke, idem s Isusom u srcu, s ljubavlju, tražeći ljude ljubavi, ljude koji će mi moći pomoći.

Ali kad znate, kad osjećate da je Bog LJUBAV, kad znate vrijeme molitve, kad znate vrijeme čekanja, kad znate da iskreno i toplo srce otvara prava vrata, onda svi mogu pričati što god hoće a ja znam da ću s Bogom uspjeti.

Majka

(Ime i adresa poznati Uredništvu)

Priredila i prevela: Krystyna Stojek Perčić

Gdje je zaručnik?

Hoš 2,16.17b.21-22; Kor 3,1b-6; Mk 2,18-22

Jednom mi je prilikom predstavnik pravoslavne Crkve objašnjavao zbog čega je tako teško međusobno razumijevanje ljudi Istoka i Zapada. Po njemu, čovjek istočnog mentaliteta plaši se zapadnjačkog racionalizma. Dugo sam razmišljao kako razumjeti tu tvrdnju.

Jedno od prvih pitanja koje postavljaju ljudi Istoka u našoj katoličkoj župi jeste: "Kako se kod vas posti? Smije li se piti mlijeko? Smiju li se jesti jaja, a mliječni proizvodi?" Odjednom smisao religije biva sveden na prakticiranje posta i čitanje propisanih molitava. Nema tu mjesta za osobni susret s Isusom. Tek kad ove praktične vježbe ne budu predstavljale isključivo borbu sa samim sobom, postat će pomoć u pronalaženju "zaručnika", kojega iskreno tražim.

Čovjek Zapada pak, kad čuje za obvezu da se petkom ne jede meso, postavlja pitanje: "Zašto, kakav je smisao toga, što ima lošeg u finom komadu mesa?" Traži objašnjenje, mora najprije shvatiti da bi prihvatio odricanje. On ne pita "kako?", već "zašto?" Prihvaća stav Evanđelja. Isus govori: "Mogu li gosti na svadbi postiti dok je s njima zaručnik?" Može biti dosta oholosti ili pokušaja da se prikrije duhovna lijenost u pitanju: "Zašto moram postiti ako još nisam sredio svoj život; pa nitko ne prišiva 'zakrpe od novog platna na staro odijelo'". To je poguban racionalizam. Ponekad je, naime, već iskrena želja za promjenom života oblačenje novoga ruha - zakrpljenog, ali ipak novog. Može se, dakle, a i treba, prišivati zakrpa od novoga platna.

Osnovno pitanje za sve ljude - Istoka i Zapada - nije u tome zašto niti kako postiti. Pitanje bi trebalo glasiti: Gdje je mladoženja? Gdje je Isus u mom životu, u životu onih koji me okružuju? Kako se ispravno ponašati u Njegovom prisustvu? On se možda skriva zato da bih ga tražio i da bi me odveo u pustinju? Možda me želi potaknuti na traganje po odricanjima koja raspaljuju ljubav?

Maciej Rusiecki OP

Papinske meditacije

Prezentacija "Rimske triplike" Ivana Pavla II. u Krakovu i Vatikanu

"Rimska triplika" su meditacije o prolaznosti vremena. Svaka rečenica je prepuna sadržaja. Može se čitati neprestano - tako je Papinu poemu prokomentirao Česlav Miloš na prezentaciji u Krakovu.

Ivan Pavao II. počeo je pisati ovu poemu u rujnu prošle godine. Da se vratio pisanju poezije svijet je saznao u prosincu prošle godine. Promocije ove knjige u Vatikanu i Krakovu bile su u isto vrijeme, 6. ožujka u 13 sati. Prof. Giovanni Reale, redaktor Sabranih djela pape Wojtyły, obraćajući se talijanskim novinarima rekao je: "On ima u sebi tri velike duhovne snage, pomoću kojih je uvijek tragao za istinom: umjetnost, filozofiju i vjeru.

Marek Skwarnicki, koji je napisao predgovor za poljsko izdanje, rekao je da poema jeste priznanje vjere. A kako to učiniti u vrijeme Duha ako ne pomoću poezije. Papa je pjesnik. Pisao je pjesme kada je imao 18 godina i piše ih sada kada ima 83. Finoća njegove poezije i transcendencija čine da čovjek dok je čita ne misli na oblik pjesme, a to jeste odlika pravih pjesnika.

Čovjek sebe pronalazi u svemu, pa tako i u asocijacijama. Planinski potok, kakvih je mnogo u svim planinama, inspirira Papu da razmišlja o Bogu, o vječnoj Riječi - prema Evanđelju sv. Ivana - Sinu Božjem, koji je bio Isus iz Nazareta.

Iznenaduje ne sama činjenica ove asocijacije, već čitava razrada teološke refleksije. Iznenadenje... Iznenadenje, koje nosi ime Adam, ime prvog čovjeka, koje u hebrejskom znači upravo to: ljudsko biće. Iznenadenje metafizičko, koje svemu što ga okružuje govori: "Zaustavi se." Smanji žurbu, promisli dublje!? Da, ali Papa govori izražajnije: poziv na filozofiju ovdje jeste religijski poziv - u čovjeku je mjesto susreta s vječnom riječju. Čovjek - Adam, iz knjige Postanka stvoren je na sliku i priliku Božju, predstavlja Vječnost. I samo toliko? Ne, jer postoji Prolaznost. Onoga potoka, koji teče, Pape, koji je sve slabiji. Autor odlučno tvrdi: "Ova prolaznost ima smisla." Ponavlja to tri puta: "Ima smisla... Ima smisla... Ima smisla...". Što znači ovo ponavljanje? Može značiti u isto vrijeme i sigurnost i neku nesigurnost. Posjedovanje istine i traganje za njom. "Izdrži, traži, ne posustaj" - ovim riječima Papa - simbol vjere, čini se, postaje bliži svima koji tragaju za smislom u svijetu, u kome ga je sve teže naći".

Jan Turnau, "Gazeta Wyborcza"

Čestitke za jubilarni broj

Zvonik u mozaiku hrvatske uljudbe

Dragi Andrija, Franjo
i ostali urednici Zvonika!

Pregledao sam stoti broj Vašeg mjesečnika, pa Vam želim zahvaliti i čestitati!

Odavno su me zanimala zavičajna hrvatska katolička glasila, kako godišnjaci *Istarska danica* i *Subotička Danica*, tako i mjesečnici kao nekadašnje *Bačko klasje* i današnji *Zvonik*. Bez njih je neostvariv mozaik cjelovite hrvatske uljudbe.

Zbog toga sam kao urednik Hercegovačkog informativnog zbornika *Kršni zavičaj* (KZ) u zamjenu za nj naručivao hrvatska zavičajna glasila, pa i ona iz Mađarske i Austrije.

Kad sam s pokojnim fra Stankom Vasiljem 1986. bio na proslavi 300. obljetnice bunjevačke i šokačke seobe, susreo sam se s

mnoštvom naše divne čeljadi, našeg puka, svećenstva i redovništva. Tada sam 70 stranica (od ukupno 306) 19. KZ posvetio spomenutoj 300. obljetnici. Zbog svega toga su mi u pameti ostala mnoga osobna imena, pa mi je drago što neka od njih i sad vidim među urednicima našeg jubilarnog Zvonika.

Znam kakve ste sve poteškoće proživljavali u minulim vremenima. Vi ste se unatoč tomu borili, molili i radili što ste mogli, katkada i više nego ste mogli.

Sad se radujem, što Vaš trud ne bijaše uzalud.

Svima Vam čestitam stoti broj Zvonika, bratski pozdravljam sve Vaše čitatelje i želim Vam blagoslovljen blagdan Isusova uskrsnuća!

Humac, 13. ožujka 2003.

Ivan fra Žarko Ilić,
urednik Kršnog zavičaja

Dragi Andrija!

Stotica nije mala brojka. Iza nje stoji dug, mukotrpan i predan rad. Treba to zabilježiti jer tako stotica postaje povijest. Zajednička povijest svih onih koji su u njoj sudjelovali, bilo da su ga stvarali, bilo da su samo čitali "Zvonik".

Čestitamo Ti od srca! Da smo tamo pitali bi "ko je kazo ŽIVILI". Ovako ovim elektroničkim putem sudjelujemo u slavlju. Blagoslovio Te Dobri Bog i nadahnuo idejama i dao Ti mogućnosti da ih sve ostvariš!

Srdačan pozdrav

dr. Ante Sekulić i
dr. Ante Sekulić - mlađi

Piše: dr. Tadej Vojnovič

Gradovi predani sumpornom ognju

Strahota i propast Sodome i Gomore! Gradova za koje u Bibliji piše da su bili u dolini natapanoj vodom "kao kakav vrt Jahvin" (Post 13,10). Bog zatire grešne gradove ispunjene zlom koje se nastanilo u njihovim stanovnicima. Otvarajući 19. glavu Knjige postanka pred nama se pojavljuju strašni prizori kako grijeha tako i kazne. Nijedan događaj Knjige postanka u Bibliji se ne spominje tako često kao ovaj (usp. Pnz 29,23; Iz 1,9; 13,19; Jr 49,18; 50,40; Ez 16,46-50; 53-55; Am 4,11; Mt 10,15; 11,23; Lk 10,12; 17,29). Ali ovaj nam opis ne pokazuje samo Božji sud nad grijehom već i spasenje i očuvanje pravednih. Lot i njegova obitelj spašavaju se iz ovog strašnog pakla ispunjena sumpornim ognjem.

Pisac svoje pripovijedanje gradi u više scena. Tu je prije svega dolazak ljudi (ili anđela) koji su od Abrahama krenuli prema Sodomi (rr. 1-3) što čitav događaj povezuje s poviješću o Abrahamu. Druga se scena događa u Lotovoj kući (rr. 4-11) koja nam na izravan način pokazuje pokvarenost i grešnost stanovnika Sodome. O toj je grešnosti prije bila samo riječ (usp. Post 13,13; 18,20) a sada se ona opisuje gotovo naturalističkim jezikom. Zatim dolazi scena napuštanja grada (rr. 12-22) te prikaz same katastrofe uništenja (rr. 23-26). Ponovno povezivanje s Abrahamom pisac čini u rr. 27-29.

Anđeli stižu u Sodomu

Nastavlja se pripovijedanje iz prethodne glave gdje se ljudi (anđeli) opraštaju s Abrahamom i kreću za Sodomu (usp. Post 18,22). Oni u grad stižu navečer što će biti uvod u pripovijedanje o grešnosti stanovnika. Na gradskim vratima sjedi Lot, Abrahamov nećak. U starini su gradska vrata bila ono što je kasnije u Srednjem vijeku bio trg, tj. javno mjesto, mjesto okupljanja, tu su se vršili javni poslovi, tu se sudilo i dr. Lot nije više nomad, on je postao građanin grada Sodome, ima svoju kuću i kao građanin sjedi na gradskim vratima.

Za Lota koji dokono sjedi i promatra što se zbiva na gradskim vratima ovi su došljaci (anđeli) bili stranci. No, to nema nikakve veze. Istočnjačko gostoprimstvo na poseban je način otvoreno upravo strancima koji u mjestu nemaju nikoga, koji nemaju krov nad glavom. Lot brzo reagira

(prizor nas podsjeća na Abrahamovo gostoprimstvo koje je iskazao tajnovitim posjetiocima, usp. Post 18), dolazi pred njih, klanja im se licem do zemlje. Poziva ih kao pravi gostoprimac: "Molim, gospodo, svrnite u kuću svoga sluge da noć provedete i noge operete; a onda možete na put rano." Nakon njihovog oklijevanja Lot ih "uporno navraćae i oni se uvratiše k njemu i dođoše u njegovu kuću" (r. 3). Tu ih je gostio a tu je i obavezna "pogača" koja se toga časa peče kako bi bila svježja za goste.

Građani Sodome

Prije nego li donese sam opis uništenja gradova (a sve njih predstavlja grad Sodoma) pisac nam donosi strahotu grijeha i pokvarenosti toga grada. Ta pokvarenost je i u vrsti grijeha i u njegovoj raširenosti za koju kaže: "građani Sodome, stari i mladi, sav narod do posljednjeg čovjeka" (r. 4). U tu se pokvarenost sada uvjeravaju i ljudi (anđeli) koji su došli to ispitati (usp. Post 18,21). Riječ je o protuprirodnoj bludnosti povezanoj s najtežom povredom gostoprimstva. Ovdje je povrijeđeno gostoprimstvo koje je na Istoku najveća svetinja. To pokazuje i činjenica (za nas posve neshvatljiva i neprihvatljiva) da je Lot (koji izlazi pred njih i zatvara vrata) spreman žrtvovati i svoje dvije kćeri (r. 8) kako bi se pohota nasilnika zadovoljila. Nema te cijene, pa i vlastitog života, koji istočnjak ne bi dao za gostoprimstvo. On je goste primio "pod sjenu svoga krova" i on je odgovoran za njih i njihovu sigurnost. Ali strast i požuda su tako jaki da lome sve zapreke, kako moralne tako i fizičke. "Gdje su ljudi što su noćas došli k tebi? Izvedi nam ih da ih se namilujemo" (r. 5). Lot je u životnoj opasnosti, vrata će nasilnici uskoro razbiti da bi se dokopali plijena svoje požude.

Sada interveniraju došljaci gosti (anđeli) koji uvlače Lota u kuću, zatvaraju vrata i jakom svjetlošću odbijaju nasilnike.

Spašavanje Lota

Lota i njegovu obitelj treba što prije izvesti iz grada jer se približuje njegovo uništenje. Anđeli jasno govore: "Mi ćemo zatrti ovo mjesto: vika je na njih pred Jahvom postala tolika te nas Jahve posla da ga uništimo" (r. 13). Lot oklijeva. Budući

zetovi koje također želi izvesti smiju mu se, smatraju da zbija šalu. Anđeli požuruju: "Na noge!" Lot uzima ženu i svoje dvije kćeri i napokon u posljednji čas napuštaju grad. Anđeli ih uzimaju za ruke i - kako pisac ističe "po smilovanju Jahvinu" - odvođe ih i ostavljaju izvan grada. Daju im i uputu: "Ne obaziri se niti se igdje u ravnici zaustavlja" (r. 17).

Uništenje Sodome

S izlaskom sunca na Sodomu se sručila katastrofa. Grad je uništen na taj način što je na nj zapljuštila kiša sumpornoga ognja "i uništi one gradove, i svu onu ravnicu, sve žitelje gradske i sve raslinstvo na zemlji" (r. 25). Opis katastrofe je lapidaran i sročan u samo dvije rečenice. Sintagma "oganj i sumpor" je uvriježen izraz za Božji sud uništenja (usp. Pnz 29,22; Iz 30,33; Ez 38,22; Ps 11,6; Lk 17,29; Otk 21,8 i dr.). Takvom uništenju odgovara i činjenica da se još i danas uz rub Mrtvog mora može naći asfalt i sumpor.

Dok danas šetamo obalom Mrtvog mora možemo - posebno na njegovom južnom dijelu - vidjeti stupove soli koji ponekad imaju čovjekoliki oblik. Ti nas stupovi podsjećaju na Lotovu ženu koja nije poslušala zapovijed anđela da se ne okreće i kad se okrenula da vidi kako Jahve zatire gradove "pretvori se u stup soli" (r. 26).

Posljednja tri retka izvještaja (27-29) predstavljaju svečani zaključak ovog pripovijedanja. Ponovno nas vraćaju k Abrahamu. On rano ujutro dolazi na mjesto s kojega je nekada promatrao Sodomu, na mjesto gdje je pred Jahvom zagovarao ovaj grad. Nekada veliki grad sada je samo zgarište. Zgarište iz kojega se diže dim "kao dim kakve klačine". Što je ostalo od toga grada kojeg je uništio njegov vlastiti grijeh? Abraham promatra što je ostalo od grešnoga grada nad kojim se dogodio sud Božji. To je trenutak i velike Abrahamove spoznaje: Jahve je pravedni sudac. Jahve je Bog koji blagoslivlja i Bog koji pravedno sudi.

Redak 29. je iz drugog izvora (svećeničkog) a cilj mu je da ponovno cjelokupno događanje poveže s Abrahamom. Rečenica "tada se Bog sjeti Abrahama" prekida s pripovijedanjem o Sodomi i pogled čitatelja ponovno usmjeruje na Abrahama (sličan slučaj imamo i u pripovijedanju o Noi: "Onda se Bog sjeti Noe", Post 8,1). Ovdje se Abrahamovoj zagovornoj molitvi pripisuje izbjavljenje Lota. Sve ovo skupa treba biti pouka naraštajima koji dolaze što znači Božje obećanje Abrahamu: "Ja ću biti tvoj Bog!"

(U sljedećem nastavku:
Lotove kćeri)

Uređuju: Marjan Ostrogonac i
Tomislav Ivanović

Pred raspelom

Gospodine, čini se da ne postoji nijedan čovjek na svijetu koji je tako snažno doživio napuštenost i osamljenost kao ti. To si iskusio na križu, na kojem si proveo tri mučna sata. Koliko dugo si osjećao napuštenost, to samo ti znaš. Sav tvoj život, trideset godina, prohajao je u poslušnosti prema roditeljima, a samo tri godine naviještao si ljudima Božju poruku. Ozdravljao si, pomagao, opraštao grijehe, mnoge si oduševio za Boga. No, kod križa je sasvim druga situacija. Tu nema nikoga osim tvoje majke i Ivana, i još par pobožnih žena - sve u svemu mala i bijedna grupica nesretnih ljudi. Gdje je bio Petar, taj silni ribar? Gdje su sinovi groma? Gdje su svi koje si ozdravio i gdje je ono silno mnoštvo koje si obilato nahranio? Na križu si sam. Iako si u beznađu, ti daješ posljednje direktive svojoj Crkvi i opraštaš desnom razbojniku. No, nije li to bijeg od istinske samoće? I Bog Otac, koji je bio podloga u tvom životu i zbog koga sve to radiš, kao da te je i on ostavio. Nigdje nikoga, samo samoća, bol i patnja. A onda, kada se sve u tebi nakupilo, kao da si bolnim glasom kriknuo - Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Ova rečenica pokazuje stanje tvoje duše. Ali ti ne očajavaš i dok je posljednji atom snage u tebi ti se boriš, nema predaje. Netko bi ti možda prebacio da si fanatik. Ne, i onda kada je noć u tebi i oko tebe, tvoja je vjera jača. I iz te vjere slijedi tvoja pobjedonosna rečenica - Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj. To je trijumf vjere i ljubavi.

Gospodine, što ti mogu reći ja, koji ne mogu podnijeti ni najmanju žrtvu za tebe. Evo, ipak, predajem ti se i prikazujem, jer upravo po bolima, patnjama, noćima vjere ti me vodiš i pokazuješ i rasvijetliš da si mi bliži nego ja sam sebi.

Marjan O.

Sveti Josip - rektorov imendan

U mjesecu ožujku sjemeništarcu vrlo svečano proslavljaju blagdan sv. Josipa jer je on zaštitnik i rektora **mons. Josipa Mioča**.

Uoči samog blagdana sjemeništarcu su pripravili skroman program u čast našega gospodina rektora. Prigodne govore na mađarskom i hrvatskom jeziku održali su maturanti. U ime cijele zajednice tri su sjemeništarcu predala jednostavan dar našem svečaru. Na kraju je i mons. Mioč održao zahvalni govor i, vidno ganut pažnjom svojih učenika, poželio svima uspješan rad u školi.

Svetom misom u sjemenišnoj kapelici, koju je predvodio rektor Mioč, proslavljen je blagdan sv. Josipa. On je u svojoj propovijedi istaknuo važnost svetog Josipa kao čuvara svete obitelji. Potaknuo nas je da od svetog Josipa usvojimo najmanje jednu krepost. Mi smo pak pod svetom misom molili za našeg poglavara da ga Bog poživi još mnogo ljeta i da mu da snage za sav rad i žrtvu na toj veoma odgovornoj službi.

P. G

Iz života

Posljednjih mjeseci mnogo je ličnosti iz crkvenog, kulturnog, ali i političkog života posjetilo sjemenište, u sklopu slavlja četrdesete obljetnice postojanja. Sredinom mjeseca veljače pohodio nas je prizrenski biskup **mons. Mark Sopi**, koji je u zajedništvu s poglavarima slavio svetu misu u sjemenišnoj kapeli. On je uputio nekoliko srdačnih i poučnih riječi sjemeništarcima, sjećajući se tako sam svojih školskih dana provedenih u sjemeništu. Naglasio je važnost iskorištenja vremena u sjemeništu i dobru pripravu u duhovnom i intelektualnom smislu za našu buduću zadaću na koju nas Crkva čeka.

Posjeta generalnog konzula

Početkom ožujka sjemeništarcu je posjetio generalni konzul Republike Mađarske u Subotici **dr. János Huszár**. Njemu u čast sjemeništarcu su pripravili kratak program, koji je dojmio generalnog konzula. Zahvalivši se na lijepom i sadržajnom programu, kako je on sam rekao, koji upravo priliči učenicima klasične gimnazije, darovao je paket knjiga za sjemenišnu biblioteku. Obećao je da će opet doći i donijeti vrijednih i korisnih knjiga.

Susret s bivšim sjemeništarcem

Veoma zanimljiv i neuobičajeni gost bio je bivši paulinac, **dr. Nándor Szamek**, koji danas u Njemačkoj posjeduje svoju privatnu kliniku. Dr. Szamek je ispričao svoj životni put, a zatim održao kratko predavanje o zdravlju tijela (u zdravom tijelu zdravi duh). Zatim je istaknuo važnost redovitog učenja i držanja svih sjemenišnih propisa i savjeta poglavara, što je rekao iz osobnog iskustva, sa zahvalnošću sjemeništu. Nakon predavanja odgovarao je na aktualna pitanja s medicinskog stanovišta.

Zamjenik ministra u Paulinumu

Ministar **Vilmos Szabó**, iz predsjedničkog kabineta Republike Mađarske, posjetio je 2. travnja Suboticu i među ostalim institucijama i sjemenište i gimnaziju. U čast visokom gostu učenici Paulinuma priredili su prigodni program. Ministar je u svom govoru rekao kako je ministarstvo do sada u malim koracima pomagalo Paulinum, što će nastojati i u buduću činiti.

Uređuje: Katarina Čeliković

Razapeta zemlja

Mi smo ovu korizmu živjeli mirno. Išli smo u školu, roditelji na posao, bavili smo se sportom, išli smo i na križni put, na sv. misu, poslali smo, pripremali smo se na razne načine za najveći kršćanski blagdan - Uskrs.

A na drugom kraju zemlje bilo je drugo vrijeme. Gledali smo na televiziji RAT UŽIVO u Iraku. Padale su granate, bombe... Još se sjećamo da je i kod nas bilo slično. Mnoga su djeca, potpuno nevinna s uplakanim očima gledala u kameru i molila: PRESTANITE, MOLIM VAS. Hoću mamu, tatu... Ali oni veliki su odlučili drugačije. Mi smo ipak činili nešto veliko: MOLILI SMO ZA MIR i u Iraku, u Palestini, u još barem četrdeset mjesta na kugli zemaljskoj. Ova naša zemlja je poput Isusa razapeta.

Nadu daje Uskrs...

Dok slušamo i gledamo patnju, muku nevinih, znamo da je slično prošao i naš Gospodin - Isus. Kolika je to ljubav bila kada je prihvatio križ, smrt!? Ta ljubav prema nama daje nam NADU u novi MIR, u novi ŽIVOT. Nadu mi daju djeca, mladi. Vi ste to pokazali svojim zrelim pisanjima i crtanjima, u školi i u vrtiću i kod kuće.

Svima želim miran i blagoslovljen Uskrs

Antonija Vakula, I. r.; O.Š. Đuro Salaj

Zvončica

Kako biti sretan

Zovem se Ivana. Idem u prvi razred. U crkvi i školi vjeroučiteljica Nada meni i mojim vršnjacima priča o Isusovim mukama. U početku nisam shvaćala zašto se Isus mučio. Srijedom sa sestrom Marinom idem na križni put kojeg predvodi preč. Julije. Župnikove riječi pažljivo slušam. U školi petkom, a nedjeljom u crkvi na vjeronauku, naša vjeroučiteljica

Nada nam priča o Isusovim mukama, postu, Uskrsu... Ako mi nešto nije jasno, ja pitam stariju sestru. Ove korizme ja sam shvatila da je Isus sve muke podnio za nas ljude.

Mi trebamo slušati starije, ići u crkvu na svetu misu, na križni put, više se trebamo moliti. Onda će Isusu biti lakše, a mi ćemo se osjećati bolje, bit ćemo sretniji.

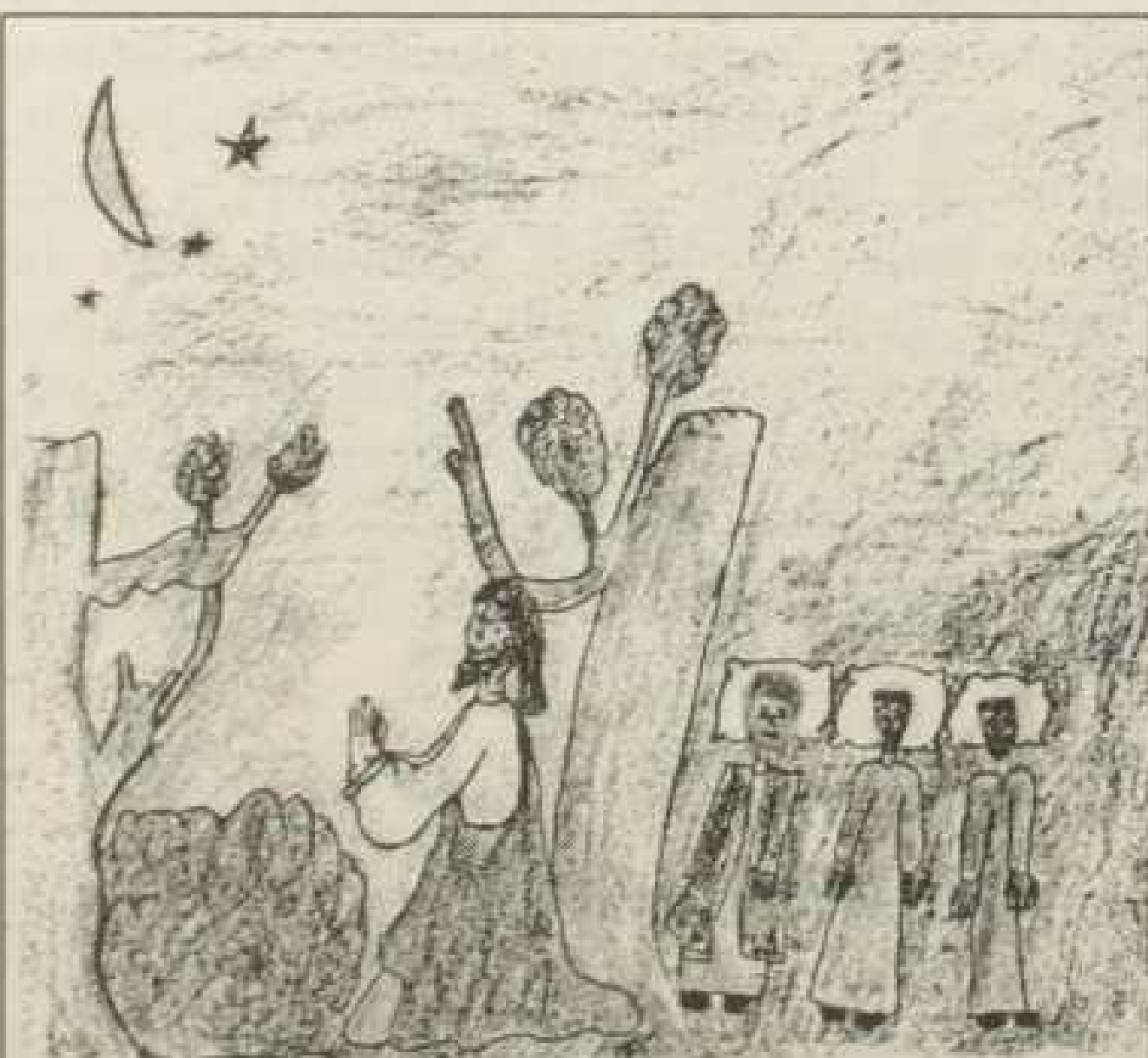
Ivana Benke
I. b, Bikovo

Draga Zvončice

Mi smo prvačići iz osnovne škole "Đuro Salaj" u Subotici. Redoviti smo čitatelji "Zvonika" i uredno pohađamo vjeronauk u školi. Veselo i lijepo nam je na ovim satovima na kojima učimo o Isusovom životu, igramo se, crtamo i pjevamo. Voljeli bismo da nas je više, jer nas ima samo petero prvačića. U pismu šaljem dvije molitve i crteže.

Šaljemo veliki pozdrav uredništvu i svim našim vršnjacima
Ivana T., Eleonora, Mladen,
Ivana B. i Antonija

Mateja Skenderović, I. r., Bikovo

ISUSE OPROSTI MI,
I ZBOG MENE JE
TVOJ ZNOJ KRVAV.

UČIMO MOLITI

Molitva

Molitva je nalik ptici i njenom letu od zemlje do neba. Molitva je najljepši šapat kada nam utjeha treba.

Primjer

Isus je u pustinji bio 40 dana za nas trpio. Isuse, pomози mi da Tvoj primjer slijedim u korizmi da se odričem čokolada i da se ne svađam bar sada, daj mi snage da ne klonem i u grijeh padnem.

Ivana Temunović
OŠ "Đuro Salaj"

ZVONČICI NA MISI

20. 04. - USKRS (VAZAM)

Iv 20,1-9

Danas evanđelist Ivan opisuje sliku praznog groba. I u našim crkvama grob je prazan. Isusovi učenici još nisu bili svjesni što se dogodilo. A mi danas znamo: Isus je ŽIV, uskrsnuo je!

27. 04. - 2. VAZMENA NEDJELJA

Iv 20,19-31

Bojali su se Isusovi učenici da ih Židovi ne uhvate. Isus im se ukazuje i kaže: "Mir vama!" Učenici su se obrađovali što su vidjeli Isusa. Tada im udahne Duha Svetoga i daje im vlast otpuštati grijeh.

4. 05. - 3. VAZMENA NEDJELJA

Lk 24,35-48

Isus se ukazuje apostolima. Teško im je bilo vjerovati da je Isus živ. Zato pred njima pojede ribu, pokaže im ruke i noge. Podsjeća ih na Sveto pismo u kojem je pisano: "Krist će trpjeti i, treći dan, ustati od mrtvih, i u njegovo će se Ime propovijedati obraćenje i otuštenje grijeha po svim narodima, počevši od Jeruzalema."

11. 05. - 4. VAZMENA NEDJELJA

Iv 10,11-18

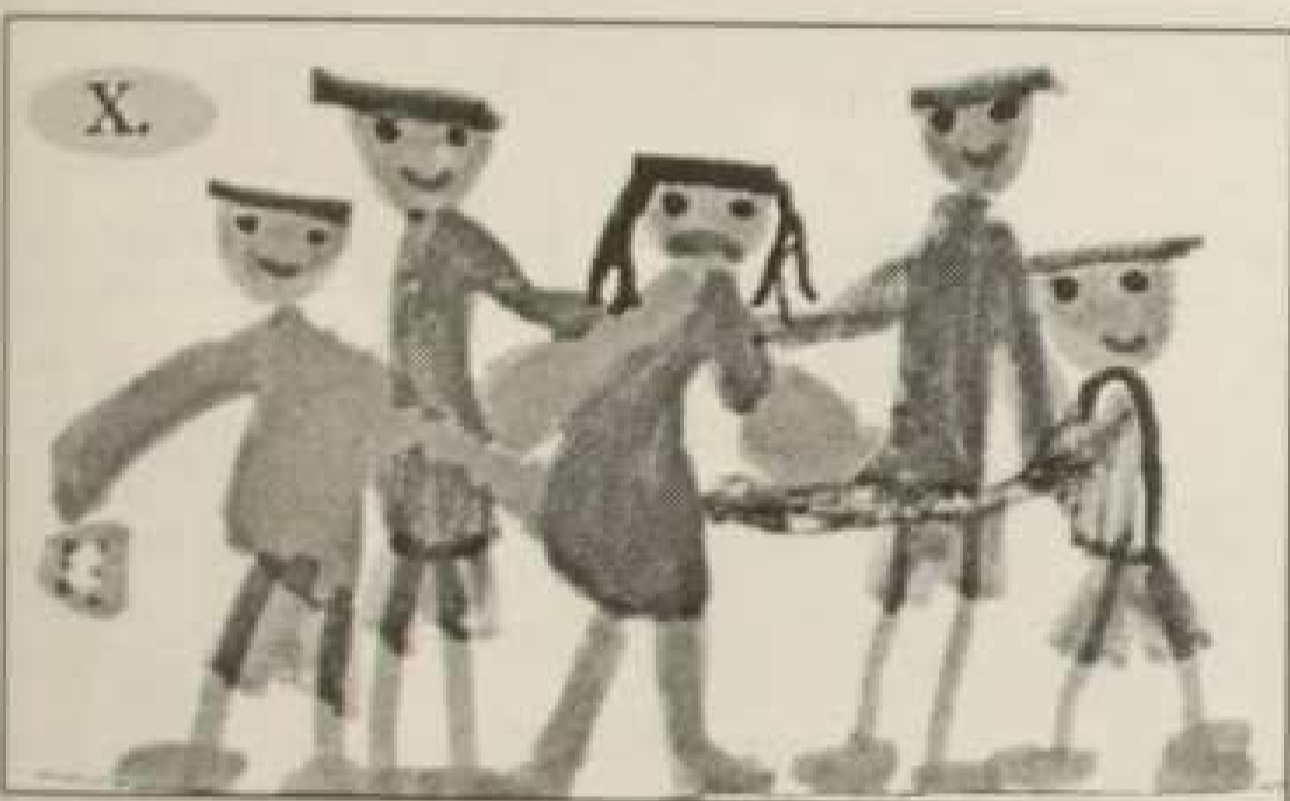
ISUS JE PASTIR DOBRI. On svoje ovce čuva jer ih dobro poznaje. Ali Isus čuva i one koje nisu njegove - poručuje nam da voli SVE LJUDE i želi da svi postanu JEDNO.

Djeca iz vrtića "Marija Petković - Sunčica" i hrvatskog razreda OŠ "Matko Vuković" predvodili misno pjevanje

Dragi prijatelji, ovim vas obavještavamo da nam je bilo prekrasno i bili smo najsretniji kada smo sa svojim odgojiteljicama vodili liturgijsko misno pjevanje na blagdan sv. Josipa i na Blagovijest. Na blagdan sv. Josipa su bila i djeca iz hrvatskog razreda tako da smo s njima uzveličali misno slavlje.

Posjetili smo i uskršnju izložbu u Hrvatskom kulturnom centru "Bunjevačko kolo" i divili se šarenim jajima.

A kako smo doživjeli korizmu i Križni put, pogledajte na našim crtežima. Svakog utorka i četvrtka mi smo ujutro prije mise sudjelovali na Križnom putu.

s. Iva B.

Autori postaja:

I. Isusa osuđuju na smrt
Ivana Vojnić Tunić

II. Isus prima na se križ
Igor Mrđa

VIII. Isus tješi jeruzalemske žene
Nina Kovačević

X. Isusa svlače
Larisa Buljovčić

XIV. Isusa polažu u grob
Ivana Pašić

KORIZMA JE KAO VLAK!

Korizmu zamišljam ovako. Četrdeset dana korizme čine jedan vlak. On se sastoji od četrdeset vagona, svaki dan u korizmi ima svoj vagon. Prvi vagon u ovom liturgijskom razdoblju je Čista srijeda kada i mladi i stari poste. Toga dana u našoj crkvi je zajednički Križni put. Mi Bikovčani idemo na Križni put, sv. misu, propovijed i pepeljanje, a nakon toga za pokoru pješice hodočastimo do "Jurićevog križa". Ovogodišnju korizmu smo započeli s porukom na velikom panou "S BIBLIJOM I KRUNICOM KROZ KORIZMU 2003". Župnik **Julije** nam je preporučio da naš doprinos za mir u svijetu bude barem pet minuta molitve i zajednička krunica u obitelji.

Peti vagon u nizu je prva korizmena nedjelja. Ja sam jedva dočekala taj dan jer sam od vjeroučiteljice **Nade** i župnika **Julija** dobila recitaciju koju sam govorila u crkvi.

Na četvrtu korizmenu nedjelju posjetila je našu župu s. **Iva Bagarić**. Ona je na nas na djecu i na odrasle ostavila poseban dojam i ostala nam u lijepom sjećanju. S. Iva nam je približila utemeljiteljicu Družbe kćeri Milosrđa s. Mariju Propetog Isusa Petković koja će uskoro biti proglašena blaženom. Pozvala je nas mlade da krenemo stopama ove službenice Božje.

Na gluhu nedjelju bio je dan bolesnika, a u toj misi i ja sam sudjelovala čitanjem meditacije.

Polako, ovaj vlak - vagon za vagonom - stiže k cilju, proslavi Isusovog uskrsnuća. Svaki sedmi vagon bila je korizmena srijeda kada se mi okupljamo u crkvi na Križni put, slušamo propovijed i tako se pripremamo za Uskrs. Kao što je rekla moja mlada sestra Ivana, lijepo je ići u crkvu, moliti se, Isusu zadovoljštinu za grijehe davati, jer ćemo tako našim vlakom sretno stići do cilja - do Isusovog uskrsnuća kojemu se svi radujemo.

Marina Benke
Bikovo

SRETAN USKRS

Ne zaboravite sudjelovati u obredima Velikog tjedna!

ŽELI SE DOPISIVATI

Zovem se **LARISA SKENDEROVIĆ**. Idem u prvi razred osnovne škole "Ivan Milutinović" u Maloj Bosni, u hrvatsko odjeljenje. Učiteljica mi se zove Sanja Dulić. Odličan sam đak. Sudjelovala sam na I. smotri recitatora na hrvatskom jeziku u Subotici 23. studenog 2002. Volim čitati, računati i pisati. Bili smo 1. ožujka na karnevalu u Đurđinu i bilo je prekrasno. A prošle godine smo bili i u Osijeku s prvim razredima iz Subotice, Đurđina, Tavankuta i Male Bosne.

Jako bih voljela dopisivati se s mojim vršnjacima.

Puno vas sve pozdravlja i neka vas Bog čuva,

vaša Larisa

Moja adresa je:
Larisa Skenderović, Mala Bosna 258 salaš,
24217 Mala Bosna

Uredništvo: Marina, Ivana, Dijana, Željka, Biserka, Igor, Ljubica

BUĐENJE...

Prije nekog vremena mladi umjetnici Francuske i Subotice svojim stvaralaštvom pozdravili su dolazak proljeća nazvavši ovu manifestaciju "Buđenje". Svojim djelima pozdravili su novo rađanje prirode.

Vrijeme Korizme, vrijeme je pročišćenja, a Uskrsnuće Isusa naše buđenje. Nakon vremena tišine, razmatranja muke Isusove i naših života, nakon Korizme koja u srce skupi svu gorčinu naših života, nastupa trenutak svjetla i radosti. Nakon tame nastupa svjetlo. Nakon patnje dolazi radost. Nakon smrti, život. Isus nam je svoje uskrsnuće ostavio kao sliku buđenja, našeg buđenja. Zbog toga radost i sreća. Možda je premalo radosti i sreće u ovom svijetu, možda je posljedica toga naša usnulost. Otvoriti oči, probuditi se, osjetiti novi dan, novi početak i život nasljeđe je koje daje Isus svojim uskrsnućem. Sadašnjost je pravo vrijeme da otvorimo oči i pogledamo, da se probudimo kako bismo zasjali Uskrsnom svjetlošću.

Uskrsnuće nam jača vjeru u susret s Ocem. To je buđenje i prihvaćanje nas samih i svega što nam je Bog darovao. Neka ovaj Uskrs bude početak naše sreće i buđenja.

Marina

DAN MLADIH U BAČU

2. svibnja 2003.
za krizmanike (samo osmi razred),
srednjoškolce, studente i
mlade radnike (do 30 godina).

Detaljnije informacije
kod vašeg župnika.

Igrajmo se i učimo uz poruke Oca

VI. ZADATAK

U GODINI BIBLIJE I GODINI SVETE
KRUNICE, otkrijmo u šestom zadatku što
nam Bog poručuje.

Pronađite zadane dijelove u Svetom pismu,
za svaki tjedan po jedan, promeditirajte ih i
ako imate neko razmišljanje koje želite podijeliti
s nama - pišite.

Ps 139,13
1 Iv 3,18

Mt 6,31-33
Jer 31,3

Do sljedeće zadaće, uživajte!

RAT U IRAKU?

Već više od mjesec dana traje vojna akcija u Iraku. Kako je došlo do te vojne akcije i koji su stvarni razlozi za ovaj rat? Zanimljiva pitanja, a još zanimljiviji odgovori koji slijede...

Slušajući svih ovih dana stavove ZA i PROTIV rata, mogli smo ih ovako doživjeti.

Američko stanovište: Poslije tragičnog događaja u američkoj povijesti, odnosno 11. rujna, suočili smo se sa sve prisutnijom prijetnjom terorizma. Globalni terorizam je sveprisutni oblik bezrazložnog nasilja a cilj terorizma je što više civilnih žrtava. Neke zemlje (Irak, Iran, Sjeverna Koreja) su pogodno područje za razvoj terorizma. Smatramo da Saddam Hussein, irački predsjednik, posjeduje oružje za masovno uništenje, da navedeni predstavlja direktnu prijetnju Americi te zbog toga moramo poduzeti određene vojne mjere i zaustaviti ga prije nego što on uporabi to oružje. Ovakvim preventivnim djelovanjem djelujemo prije nego što se zločin dogodi.

Stanovište Francuske, Njemačke, Rusije i Vatikana: Američke i britanske diplomate su iznosile sumnjive dokaze da Irak zaista posjeduje oružje za masovno uništenje. Mi podržavamo diplomatske pokušaje za okončavanje iračke krize. Podržavamo rad inspektora UN-a. Inspektori Ujedinjenih Naroda su već uradili veliki posao i pokazali određene rezultate. Trebalo im je svakako dati još vremena. Tijekom povijesti smo vidjeli da rat ne može donijeti mir ovome svijetu. Zbog toga rat svakako nije rješenje.

Pitanja i odgovori

Američka tvrdnja da se ovaj rat vodi zbog toga što Irak ima kemijsko i biološko oružje najpodložnija je sumnji. Zašto?

Točno je to da Irak ima ove vrste oružja. Ima ih još od 1980. godine. A tko im je dao to? Amerika. Zašto? Za rat protiv Irana. Dakle, dok je Sjedinjenim Državama odgovoralo da Irak ima oružje, dotle je sve bilo OK. No, nije Irak jedina država koja ima takvo naoružanje. A moramo priznati da je doista neobičan izbor

države koju treba bombardirati. Irak je drugi po redu u svijetu po zalihama nafte. Da nije možda to razlog ove vojne akcije? O čemu je ovdje riječ? Irak je nedavno prestao tražiti USD za svoju naftu i prešao je na EURO. Po uzoru na Irak, tako su uradile i neke druge zemlje koje izvoze naftu. Amerika automatski ima ogromne gubitke zbog toga. Dakle, cilj ovog rata je uspostavljanje "marionetske" vlade u Iraku koja će vratiti u opticaj USD i time osnažiti opet američko gospodarstvo i potvrditi američku ulogu svjetskog monopoliste. Postoji strah da Irak neće biti jedina država koja će trpjeti zbog ovog "opredjeljenja". Već se nagađa koje će biti sljedeće države koje će osjetiti američko-britansku silu.

Mir u svijetu je nešto čemu svi težimo, ali vidimo da ima ljudi koji ne misle tako. Što učiniti? Kao kršćani koji ne mogu mirno promatrati svakodnevno rat "uživo" i nevine žrtve, moramo nastojati dati sve od sebe, a najbolje i najmoćnije sredstvo je MOLITVA ZA MIR koju je i veliki mirotvorac današnjice, papa Ivan Pavao II toliko puta preporučio. I tolike demonstracije protiv rata diljem svijeta su pokazale da je mnogo mirotvoraca, ali oružje moćnika je bilo jače.

Budućnost je, na žalost nepredvidiva, ali nemojmo samo gledati, učinimo i mi svoje - MOLIMO ZA MIR!

Igor

NA TRIBINI MLADIH

"Postati novi čovjek"

Da li se pitate što se događa na našoj Tribini mladih? E, pa i prošlog mjeseca (23. 03.) imali smo predavanje u Katoličkom krugu i to zahvaljujući s. Blaženki Rudić koju na mjestu predavača nismo vidjeli čak pet godina. Ovoga puta ona je govorila na temu "Postati novi čovjek". Razmišljali smo o tome kako se promijeniti, kako postati novi čovjek u ovo vrijeme posta i molitve. Današnje viđenje posta usporedili smo s biblijskim. U Bibliji je zapisano da postiti znači ne jesti i ne piti ništa u određeni dan od izlaska do zalaska sunca, dok je taj zahtjev danas ublažen na umjerenost u jelu i piću. Međutim, korizma se ne sastoji samo u tome. To je vrijeme u kojem moramo nastojati postati bolji. Tako, ako smo na pr. "zaljubljenici u san", onda možemo činiti pokoru tako što ćemo ustajati ranije na molitvu ili ćemo (ovo zvuči naročito teško) probuditi se usred noći da bismo molili. Ili, ako cijele godine kasnimo, možemo se potruditi za vrijeme korizme svugdje stizati na vrijeme. Post nam pomaže i kada trebamo donijeti važne odluke - kao što je Estera tražila da njen narod posti za nju tri dana (Est 4,16). Prema tome, korizma je vrijeme promjena i nastojanja jer, da bismo postali novi ljudi, moramo poput cvijeća i drveća u zimu umrijeti kako bismo mogli doživjeti proljeće - Uskrs.

Mira Gaković

MOLITVOM I ŠUTNjom

Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje. (Ps 62,2)

Prije važnih odluka, Isus se uvijek povlačio u šutnju i molitvu. U molitvi, duša je sjedinjena s Bogom. Naši grijesi i krivi postupci odvlače nas od Boga koji je svoju neizmjernu ljubav, dobrotu i zajedništvo htio podijeliti s čovjekom. Bog je uvijek s nama i mi s Njime. Sveti Duh šapuće u našim srcima: "Preпусти se jednostavno Bogu. I mala vjera koju imaš već je dovoljna."

Odnos prema Bogu je teško objasniti. Sv. Augustin je zapisao: "Ako težiš spoznaji Boga, već imaš vjeru." Susret Boga i čovjeka je moguć samo u osami, šutnji, u dubini srca. U Starom zavjetu, Bog se proroku Iliji nije objavio ni u oluji ni u potresu, nego u šapatu blagog, laganog povjetarca. I mi moramo šutjeti da bismo ga čuli. Stari mudraci su govorili: "Šutnja je početak velikih stvari." U šutnji rastemo iznutra, ispitujeemo svoju savjest, komuniciramo s Bogom. Duh Sveti nas u tišini osposobljava primati Božju radost i čuti Boga, čije riječi odzvanjaju u nama: "Nemoj stati, nastavi ići, neka tvoja duša živi."

S dolaskom Isusa, nastalo je nešto novo. Čovjek predan u Isuove ruke je novi čovjek. Tamu je razbilo uskrsno jutro. Nemojmo klonuti. Nakon svake kiše zasja sunce, Božje sunce. Neka nas ovog Uskrsa obasja to sunce. Uskrsli i nas poziva da budemo nosioci mira i radosti.

Tanja Taušanović

KVIZ O ŽIVOTU I DJELU MARIJE OD PROPETOG ISUSA PETKOVIĆ

U Blatu na Korčuli, od 4. do 6. travnja u organizaciji Družbe sestara Kćeri Milosrđa, održan je kviz o budućoj blaženici Mariji od Propetog Isusa Petković. Natjecanje je okupilo 135 skupina s oko 700 mladih natjecatelja. Tri skupine iz Subotičke biskupije sudjelovale su u kvizu, jedna iz župe sv. Roka koju je pripremila i vodila s. Bosiljka Halužan, a dvije iz župe Marija Majka Crkve sa s. Eleonorom Merković.

U povodu skorog proglašenja blaženom službenice Božje Marije Petković, mladi su pokazali svoje znanje o budućoj blaženici kroz ovo natjecanje a tome su prethodile pripreme proteklih mjeseci.

Prvi dan susreta bio je rezerviran za smještaj pristiglih natjecatelja i upoznavanje s programom kviza. Sudionici su bili smješteni u Blatu i na Prižbi, po obiteljima, hotelima i apartmanima. Mladi Subotičke biskupije bili su na Prižbi, gdje je buduća blaženica, 1923. godine pisala pravila Družbe.

Sljedećeg jutra, nakon zajedničke molitve uslijedio je prvi dio natjecanja u kom su sve skupine sudjelovale. Pravo sudjelovanja u drugom, usmenom dijelu imalo je 10 timova s najvećim brojem bodova, u kom su se istaknuli najbolji:

1. mjesto - župa sv. Josipa, Trešnjevka, Zagreb (CRO)
2. mjesto - župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, Uskoplje (BiH)
3. mjesto - Katolički školski centar, Zenica (BiH)

Nakon proglašenja najboljih, uslijedio je zajednički obilazak Korčule i zabavni dio susreta, mladima najdraži, gdje su Ivo Šeparović i oktet "Bljesak" svojom pjesmom uveseljavali okupljene.

Trećeg dana, mladi su se okupili na euharistiji gdje su na neobičan ali zanimljiv i karizmatičan način slavili Boga. Još jedan interesantan detalj ovog misnog slavlja bio je prinos darova gdje su mladi u svojim narodnim nošnjama prinosili na oltar karakteristične darove krajeva odakle su došli.

Naši su mladi, skupa s ostalim predstavnicima biskupija, tako imali prilike vidjeti i djelomice proživjeti prisutnost Marije od Propetog Petković, te nastaviti i širiti duhovnost koju je ona imala i živjela.

Možda će ovo biti poticaj mladima da se odzovu na Božji poziv da služe na ovako samozatajan način, kako to čine sestre Kćeri Milosrđa, po uzoru na njihovu utemeljiteljicu?

Marija Jaramazović

*Sretan i blagoslovljen Uskrs
želi vam*

Uredništvo mladih

Piše: Petar Gaković

JEDINSTVENI KRIŽNI PUT

Diljem svijeta, ljudi, u želji za približavanjem Isusu, teže biti što bliže njemu kroz življenje njegovog načina života u sadašnjosti. Jedno takvo življenje je i Križni put kojega molimo osobito tijekom Korizme. Ove godine grupa od sedamdesetak, uglavnom mladih osoba, smogla je snage pratiti Isusa na Križnom putu na jedan osobit način dajući tako svoj doprinos za mir - molitvom i pokorom.

“Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samog sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom” (Mk 8,34) - bilo je naše ovogodišnje geslo.

Zahvaljujući organizaciji zajednice mladih iz katedralne župe, osobito zahvaljujući požrtvornosti Gorana Matića, Denisa Vidića i Krešimira Kujundžića te svim župnicima gradskih i okolnih župa kroz koje smo prošli, mi mladi smo se 29. i 30. ožujka drugačije borili za mir u svijetu - molitvom Križnog puta dugog više od sedamdeset kilometara. Na novi način smo pokušali slijediti Krista, noseći križ u pravom smislu te riječi. U ovom Križnom putu sudjelovali su vjernici subotičkih župa sv. Terezije, Isusovog Uskrsnuća, sv. Jurja, Marije Majke Crkve i sv. Roka te iz Male Bosne, Kelebije, Tavankuta, Palića, Đurđina i Starog Žednika.

Putovanje smo počeli u subotu, 29. 03. u 8 sati blagoslovom križa u crkvi Isusovog Uskrsnuća, gdje smo ujedno

izmolili prvu postaju Križnog puta. Hvala Bogu, vrijeme nas je lijepo poslužilo pa smo mogli mirno slijediti put križa. Druga postaja je bila u Šebešiću, a treća u centru Ljutova. Nakon molitve ispred križa u Donjem Tavankutu

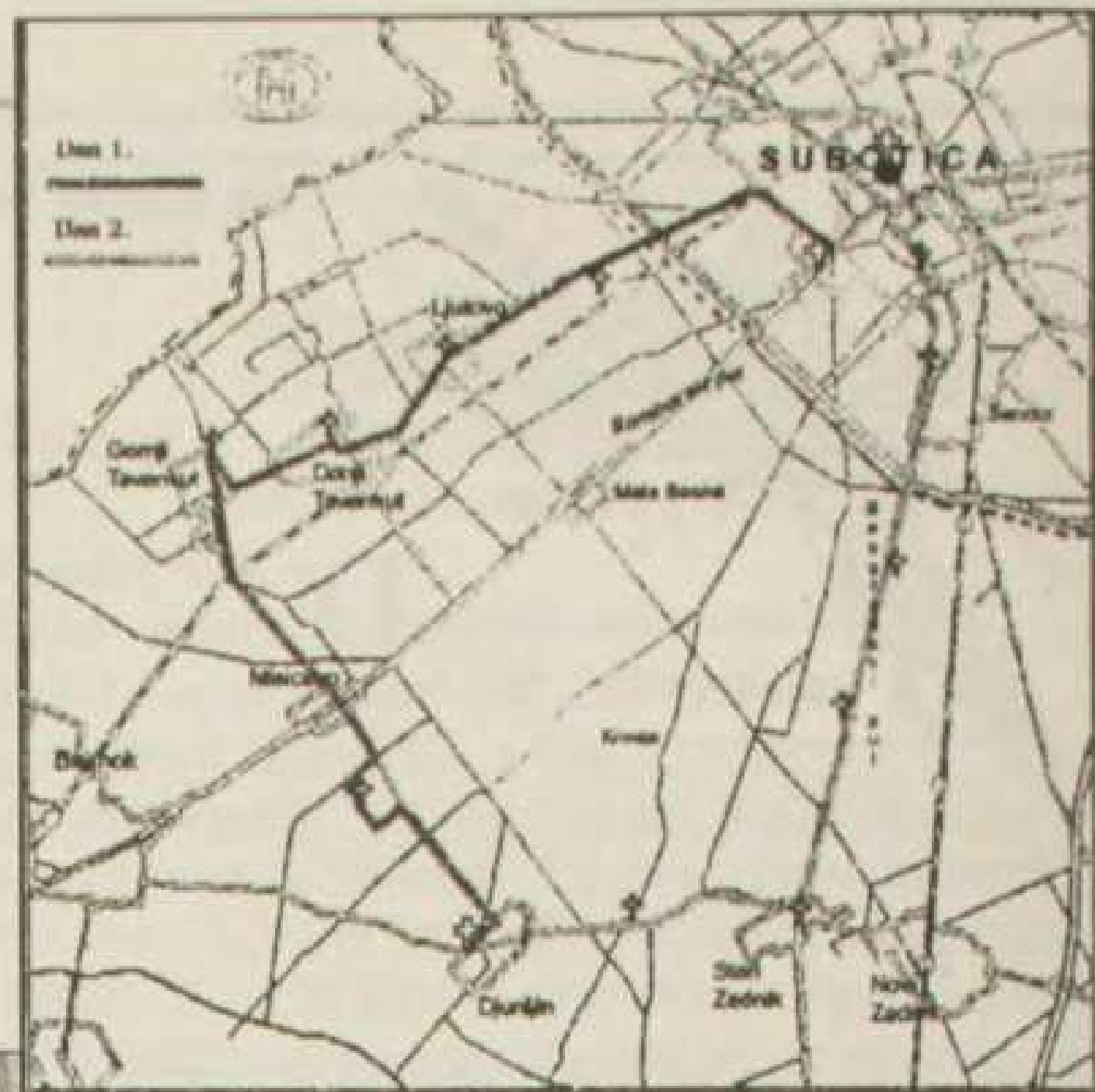
obradovali smo se ručku koji su nam spremili domaćini. Odmorili smo se i nastavili put u šutnji do kapele sv. Ane u Gornjem Tavankutu. Put odatle do “Gerardovog križa” bio nam je naročito dug i naporan - mrak je pao, a poslje cijelog dana pješaćenja bili smo već i umorni. Ondje

nas je sačekao đurđinski župnik Lazar Ivan Krmpotić i govorio nam o ocu

Geragdu Stantiću koji je na tom mjestu rođen. Konačno, stižemo u Đurđin gdje su nas srdačno dočekali domaćini, misom i večerom! Nakon mise razgledali smo etnosalaš i slike u tehnici slame, a prenoćili po obiteljima.

Rano ujutro, u nedjelju, 30. ožujka krenuli smo do Šarčevog križa, a poslje IX. postaje u crkvi Sv. Marka u Starom Žedniku smo ručali. Deseta postaja bila je kod Cvijinog križa na žedničkom putu, a kod XI. postaje kod Verušića dočekao nas je među ostalim i preč. Andrija Kopilović koji je s nama hodočastio do XII. postaje koja je bila u crkvi Marije Majke Crkve. U šutnji smo od ove postaje došli do crkve sv. Roka.

Iscrpljeni ali zadovoljni što smo s Isusom prošli ovaj Križni put, došli smo do katedrale-bazilike sv. Terezije gdje je nam je sv. misu predvodio kapelan František Gašparovsky.

Željeli bismo s ovom zanimljivom i svakako korisnom inicijativom nastaviti i narednih godina jer na ovaj način možemo i bolje upoznati sebe, jedni druge i, što je najvažnije - Isusa, te iskusiti snagu i radost žrtve.

Žrtve koje prinosimo Bogu su uvijek drage, pa i ove žuljevite zadobijene na Križnom putu dugom 73 km koje je Bogu prinijelo svih 76 sudionika koji su nosili križ, KRIŽ ZA MIR. Našoj žrtvi pridajemo i žrtvu onih koji su željeli sudjelovati s nama u ovom Križnom putu a bili su spriječeni.

REKLI SU:

● Najstariji sudionik Križnog puta **Ante Peran** (66 godina): Kada je naš župnik preč. Andrija Kopilović najavio ovaj Križni put ideja mi se odmah sviđela i bilo mi je drago da će tako nešto biti kod nas. Osjećao sam kao da mi netko govori, da me vuče da i ja pođem. I evo me tu na Križnom putu. Jako mi se sviđa i osjećam se prijatno među mladima. Ako budem mogao, ići ću i iduće godine...

●● Najmlađi sudionik - **Iva Bačić** (10,5 godina): Ovaj Križni put mi se sviđa iako sam se već malo umorila. Mislim da je dragom Bogu jako drago što ovo činimo i da će uslišiti naše molitve.

●●● **Vič. Lazar I. Krmpotić**: Smatram da je to jedan milosni trenutak ove naše Crkve, samim tim što je inicijativa potekla od mladih, jer bez Križnog puta nema kršćanstva, nema ljubavi. Ovo me posebno ispunja optimizmom... Drago mi je da ste izabrali prikladna mjesta za postaje ovog Križnog puta, pa i ona koja su manje prožeta vjerom. Također mi je drago da ste se zaustavili i kod križa našeg sluga Božjega o. Gerarda Tome Stantića. To mjesto smo nazvali “Gerardovim zdencom”.

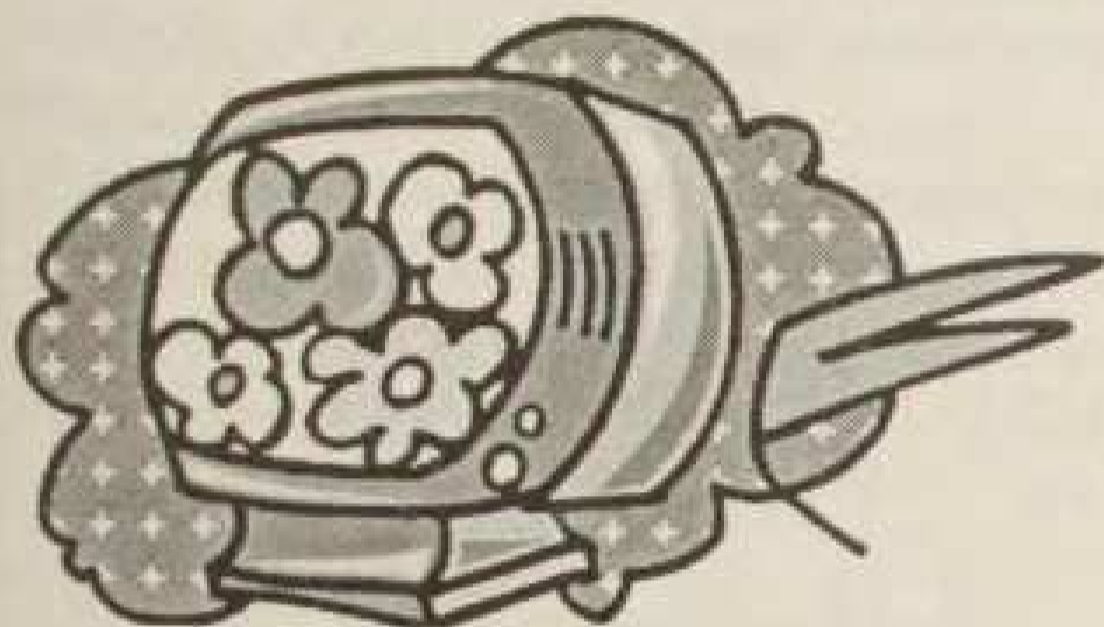
Nakon napornog hodanja bilo je i manjih odmora

Uređuju:
Vesna i
Ladislav Huska

“ODGOJ ZA MEDIJE”

Važno je da raste svijest građana i roditelja o učincima televizijskih programa koji izjednačavaju ukuse, omasovljuju, svode na potrošače i potiskuju dijalog. Majka sam šestero djece i znam koliko je odgojno zajedno vidjeti programe, posavjetovati se i dati im primjer kako se ponašati pred svim medijima, pa i ovim novima. Mislim na majke koje rade, na mnoge obitelji s materijalnim problemima, čija djeca provode popodneva pred

televizorom. “Droga i TV, ništa više”, pisalo je na jednom zidu. To znači pasivnost. Međutim, trebamo biti aktivni - da bismo ostali slobodni. Zato treba pomoći građanima da shvate mehanizam koji povezuje programe i propagandu”, rekla nam je Ksenija Timko iz Zagreba. (“Novi svijet”, revija pokreta Djela Marijino)

ŽIVIM ZA MIR... (imam na njega pravo!!!)

pošla sam u sebi tražiti mir - uživo. Tražila sam rješenje - što učiniti, što darovati za mir? Dok nešto ne smislim i ne preduzmem, mirna ne mogu biti. I onda, taj drhtaj u meni, taj strah od bespomoćnosti i Ljubav odozgo, dadoše mi shvatiti...

PJEVAM ZA MIR...

“Ako siješ mir upoznat ćeš da će se probuditi nada sva! Trnje će ti ruke saplifat, ali novi svijet će roditi se!”

“Da, svijet će se roditi u miru, i nikad više nećeš čuti za rat, mir je poklon koji život će nam dat, u javu će pretvoriti san...”

ZAHVALJUJEM ZA MIR...

Knez mira je pobijedio, to znate, zar ne? Ovi što sada pokušavaju praviti se važnima, te viču, mašu puškama i pozivaju se na neka prava na rat, bijedni su amateri naspram malo većeg protivnika, bijesnoga Zmaja, kojeg je pobijedilo Djetešće... Naš Uskrsli će opet sve staviti na svoje mjesto, kao što je učinio onda kada su naše uši slušale sirene za uzbunu, sjećate se tih dana? U tom ratu rodile su se molitve koje su rodile velike ljubavi - jedna od njih je i moja, naša... I ovaj rat ima svoje uzroke. I svoje posljedice. U ovom kutku svijeta, daleko od pješćanih oluja i maskirnih uniformi koje ih ljute, molimo - pjevajmo, plešimo, zahvaljujmo za mir. Živimo za mir tako kao da nastavljamo proces koji se događa u svakom kutku svijeta, a koji će dovršiti On, Pobjednik. Molimo Uskrsloga za mir, sjedinjujući svoju molitvu sa molitvom svih koji mole i žele mir. Molimo s vjerom da smo već primili. Deseci tisuća dolara obećani za ubojstvo protivničkog vojnika nisu ništa prema nagradi koji naš Vođa daje: “Blago mirotvorcima, oni će se sinovima Božjim zvati!” (Mt 5,9) Budimo među njima!

(v.)

Pitanje za žene: ZNATE LI KAKO MUŠKARCI RJEŠAVAJU PROBLEME?
Pitanje za muškarce: JESTE LI IKAD SLUŠALI ŽENU SRCEM?

MUŠKO - ŽENSKI KUTAK

Nakon što je Stvoritelj čovjeka stvorio bili su iscrpljeni svi materijalni životni sastojci. Iz čega će sad stvoriti ženu? Nije preostalo ničeg čvrstog, ništa uhvatljivog. Dugo je Stvoritelj razmišljao, a onda uzeo:

- oblinu mjeseca, savitljivost loze i drhtaj trave;
- vitkost trske, raskoš rascvjetanog cvijeća;
- laganost lišća i vedrinu sunčevih zraka;
- suze oblaka i nestalnost vjetrova;
- bojažljivost zeca i nestalnost pauna;
- mekoću papagajevih grudi i tvrdoću dijamanta;
- slatkoću meda i neustrašivost tigra;
- žar vatre i hladnoću snijega;
- razgovorljivost svrake i pjev slavuja;
- lukavost ždrala i vjernost divlje patke.

Sve ove neopipljive elemente ujedinio je Stvoritelj, načinio od njih novo biće i doveo ga čovjeku.

Nakon tjedan dana došao je čovjek k njemu i rekao: “Gospodine, ova žena koju si mi dao čini me nesretnim; priča bez prestanka i nepodnošljivo me muči te više ne mogu naći mira. Ona želi da joj svakog trenutka poklanjam pažnju i na taj način tratim svoje vrijeme. Oko svake malenkosti napravi veliku galamu i ništa pametna ne radi. Došao sam da ti je vratim jer s njom ne mogu živjeti”.

“Pa dobro”, reče Stvoritelj i uze je natrag.

Nakon tjedan dana dođe čovjek ponovno Stvoritelju i reče: “Gospodine, otkako sam ti ono stvorenje vratio, moj je život postao prazan. Stalno mislim na nju, kako je plesala i pjevala, kako me je gledala (krajikom oka), kako je čavrljala sa mnom i privijala se uza me. Bila je tako lijepa i nježna. Njen me je smijeh tako veselio. Molim te, vrati mi je natrag.”

“Pa dobro”, reče Stvoritelj, i vrati mu je natrag.

Ali, već nakon tri dana, dođe čovjek opet i reče: “Gospodine, ne znam, ne mogu to objasniti, nakon svega mog iskustva s ovom ženom, došao sam do zaključka da mi stvara više brige nego radosti. Zaklinjem te stoga, uzmi je opet natrag!”

No, Stvoritelj reče: “Nestani mi brzo ispred očiju. Dosta mi je toga. Živi kako znaš!”

Na to će čovjek: “Ali ja ne mogu s njom živjeti!”

“Ali, ni bez nje ne možeš živjeti”, odvrati mu Stvoritelj, okrene mu leđa i nastavi svoj posao.

“Što da radim?”, reče čovjek sav zdvojan, “ne mogu s njom a ne mogu ni bez nje živjeti!”

(INDIJSKA LEGENDA O STVARANJU)

Uređuje: Jakob Pfeifer

ZAJEDNICA TAIZÉ

Bog jednostavno ljubi

Svake godine zajednica Taizé mladima upućuje pismo, a ovo koje slijedi napisao je brat Roger (osnivač ekumenske zajednice) za Europski susret mladih u Parizu.

Mnogi se među mladim naraštajima diljem svijeta pitaju: postoji li nada za našu budućnost? Kako prebroditi nespokoj do povjerenja? Naše je društvo ponekad tako kolebljivo. Budućnost je čovječanstva nesigurna, siromaštvo u stalnom porastu. Brojna djeca trpe, toliki su razdori što ranjavaju srca. Ne vidimo li, ipak, kako se čak i u najbremenitijim prilikama svijeta javljaju znakovi neprijeporne nade? Kako bismo išli naprijed dobro je znati: Evanđelje u sebi nosi tako lijepu nadu da u njoj možemo naći radost duše. Ta je nada kao proboj svjetla koje se otvara u našoj dubini. Bez nje se može izgubiti životni tijek.

Gdje je izvor tog nadi? U Bogu koji jednostavno ljubi i koji nas neumorno traži. Nada se obnavlja kad se posve jednostavno povjerimo Bogu. U nama prebiva unutarnja snaga, u svima ista. Ta se sila zove Sveti Duh. On šapuće u našem srcu: "Prepusti se Bogu u posvemašnjoj jednostavnosti, to malo vjere što imaš za to je dovoljno." I tko je on, taj Sveti Duh? On je taj kojeg nam je Isus Krist u svom Evanđelju obećao: "Neću vas ostaviti same, po Svetom ću Duhu biti uvijek s vama, on će vam biti potpora i utješitelj." Čak i kada mislimo da smo sami, Duh Sveti je tu. Njegova je prisutnost nevidljiva, a ipak nas ne ostavlja. I malo po malo shvaćamo da je u ljudskom životu osnovno ljubiti u povjerenju. Povjerenje je jedno od najponiznijih i najjednostavnijih stvarnosti što postoje, a u isto je vrijeme jedno od najtemeljnijih. Ljubeći u povjerenju, dospjevamo usrećiti svoje bližnje i ostajemo u zajedništvu s onima koji su otišli prije nas i čekaju nas u Božjoj vječnosti./.../

Jedno od najjasnijih lica Božje ljubavi je opraštanje. Kada i mi opraštamo, naš se život pomalo mijenja. Našavši u oprostu povjetarac radosti, vidimo kako nestaje krutost prema drugim ljudima, bitno je da ona prepusti mjesto beskrajnoj dobroti. Još prije Kristova vremena, jedan je vjernik izrazio poziv: "Ostavi svoju tugu, daj Bogu da te vodi prema radosti." Ta radost liječi skrivenu ranu duše. Ona je u prozračnosti spokojne ljubavi i treba joj čitavo naše biće kako bi buknuła.

Puno ljudi danas teži živjeti u vremenu povjerenja i nade. U čovjeku mogu

postojati nasilni porivi. Kako bi na zemlji izniklo povjerenje, početi nam je od nas samih: hoditi s pomirenim srcem, živjeti u miru s onima koji nas okružuju. Mir se na zemlji pripravlja u tolikoj mjeri koliko se usuđujemo pitati: jesam li spreman tražiti unutarnji mir i napredovati u nesebičnosti? /.../

U ovom povijesnom trenutku Evanđelje nas poziva ljubiti i kazivati to svojim životom. Naš život čini onima oko nas vjeru vjerodostojnom. To stoji i za otajstvo zajedništva koje je Tijelo Kristovo, njegova Crkva. Često gubljena vjerodostojnost može se iznova roditi kada Crkva živi u povjerenju, opraštanju i milosrđu, i kada prima s radošću i jednostavnošću. Tada uspijeva prenijeti živu nadu.

Kada se naša osobna molitva čini siromašnom i naše riječi nevjeste, ne zastajmo na putu. Nije li jedna od najdubljih želja naše duše živjeti u zajedništvu s Bogom? Tri stoljeća nakon Krista jedan je afrički vjernik imenom Augustin napisao: "Čeznja koja zaziva Boga je molitva. Želiš li moliti bez prestanka, ne prestaj čeznuti..." Velika jednostavnost srca podržava kontemplativnu molitvu. Jednostavnost je izvor radosti. Ona nam daje prepustiti se Bogu, dati se prema njemu nositi. U takvom životu zajedništva, Bog, koji ostaje nevidljiv, ne obraća nam se nužno ljudskim riječima. Govori nam prije svega tihim domišljajima. Tišina se u molitvi čini kao ništa. A ipak, u toj nas šutnji Duh Sveti može učiniti kadrma primiti Božju radost, radost koja doseže do samog dna duše.

Mnogi jednog dana u jednostavnoj molitvi shvate kako im Bog upućuje poziv. Koji poziv? Bog očekuje da se pripravimo postati nosiocima radosti i mira. Hoćemo li čuti kad u nama budu odjekivale riječi: "Ne zaustavljaj se, nastavi dalje, neka tvoja duša živi!" Tako možemo shvatiti kako smo stvoreni ići naprijed, prema beskrajnome, prema potpunome. I možemo otkriti: nekad baš u zahtjevnim prilikama čovjek u potpunosti postaje ono što jest. Međusobno se podržavajući, ne dopuštajući preprekama da nas zaustave i znajući kako pronaći hrabrosti da nastavimo dalje, spoznajemo da postoji radost u srcu, čak i sreća, za one koji odgovaraju Božjem pozivu. Da, Bog želi da budemo sretni. I tada se javi nenadano. Duge noći bez gotovo tračka svjetla ostaju za nama. Hod tamnim stazama nekada nas, umjesto da nas iscrpi, iznutra izgrađuje. Ono što nas vuče je da idemo od otkrića do otkrića. Primajući dan koji dolazi kao Božje danas. Tražeći u svemu mir srca. I život biva lijep... i život će biti lijep.

DJELO MARIJINO

Put otvoren za sve

Pokret fokolarara u naše krajeve stigao je šezdesetih godina. Prelijepi posjeti različitim obiteljima u Beogradu, koje su otvarale svoja srca i kuće, ostat će zapisani u povijesti Djela Marijina. I prvi autentičan susret tzv. Mariapoli održao se na Tekijama 1969. godine.

Zbog tadašnjih političkih prilika djelovanje je bilo ograničeno, ali bez obzira na to, ovaj duh tako prikladan laicima nalazio je put, pogotovo pomoću svećenika i stalnom podrškom biskupa.

Srce pokreta su fokolarini laici, muškarci i žene. Oni žive u malim zajednicama, fokolarima.

U Beogradu postoji ženska zajednica od 1978. godine. Novost u Crkvi su osobe u braku koje se, kao članovi tih zajednica, isto tako posvećuju Bogu.

Njihov put prema Bogu je osoban i kolektivan u isto vrijeme, žive "između dvije vatre": Isusa u sebi i među njima. Nevidljiv ali realan "samostan" - i preko tog božanskog života trebali bi dokazivati svojim životom da je Bog pobijedio svijet!

Zbog svog izbora spremni su preseliti se na bilo koju stranu svijeta i živjeti u bilo kojoj sredini za univerzalno bratstvo.

Grana "volontera", s duhovnošću jedinstva, želi dati svoj doprinos u obnavljanju društva, a mladi i djeca s entuzijazmom i radikalnim životom u svojim sredinama dokazuju da je Evanđelje izazov za onoga koji želi u životu postići pravu sreću i svoje ostvarenje.

U život i duhovnost Pokreta uključuju se i biskupi, svećenici, redovnici i redovnice različitih redova.

Kasniji razvoj rađa i masovne pokrete kojima se obnavljaju svi ambijenti ili područja djelovanja - na području društva **Novo čovječanstvo**; kao odgovor na razdore i traume suvremenih obitelji nastaju **Nove obitelji**; za obnovu župnog života **Nove župe**; mladi i djeca animiraju pokret **Mladi za ujedinjeni svijet** i **Djeca za jedinstvo**; 1992. godine nastaje **Pokret za jedinstvo**. Cilj mu je okupiti političare svih opredjeljenja, u nakani da oživotvore politiku koja će spasiti prave vrijednosti.

Majda Č.

Piše: Alojzije Stantić

ČOBANSKI KRIŽ

At nuz Kireš

Danas je misto ovog događanja "Bogu iza leđa", kako su kazali naši stari kad je štogod daleko od ljudi. Rič je o još i danas sačuvanom dilu kadgodašnjeg velikog ata, kojem po sadašnjem izgledu mož odredit da je bio na oko 1.500 lanaca (malko više od 1.000 hektara). Još u vrime Austro-Ugarske taj at je bio cilovit, a posli I. svetskog rata državnom granicom su ga prisikli na polak, izmed Hajdukova s naše i Ásotthaloma i Mórahaloma s madžarske strane.

Atovi su kadgodašnji veliki pašnjaci Panonske pustare, koje je okolni narod hasniro za napasivanje josaga, osobito ovaca koje se na veliko ne mož odranjivat brez napasivanja. Kadgod su u našem ataru na glasu bili šandorski čobani, koji su čobanili s velikim čoporima, niki s oko 1.000 ovaca, a niki i s više. Jedan od nji na velikom glasu je bio **Pajo Tumbas**, na prikritnici XIX. u XX. vik, koji je čobanio s oko 1.000 ovaca, niki put i s većim čoporom.

Zafaljujuć unuki Paje Tumbasa, **dr. Kati Dulić**, danas na glasu stručnjaku za zaštitu bilja, koja je cio plodan život provela u piskovima i piskuljama severnog dila subatičkog atara, upozno sam najzabačeniji, najseverniji dio subatičkog atara.

Gđa Kata mi je jedared spominila čobanski križ i, posli dužeg nakanjivanja da podesimo njezino slobodno vrime i s vrimenom da me tamo odvede u rano proliće kad na drvima nema lišća, prija nekoliko dana smo očli u positu tom oduvik usamljenom križu. Ona dobro pozna ovaj kraj, jel je u tom ataru čobanovo i njezin otac **Mate**, Pajin sin, koji je na rubu ata imo salaš di je Kata odrasla i zauvik se sjednala s ovim dilom prirode.

Kad smo napuštili širok šumski progon kod tresetišta, zašli smo u taj kraj, obašli starovinsku škulu, odjedared mi prid očima iskrsla neprigledna ravnica koja me podsitila na didino pripovijdanje o atovima. Palo mi na pamet: Bože moj, koliko je kadgod droplji a i drugi tica i kojekaki živina živilo u ovom kraju, kad i sad ima srna, jelena, diviji svinja, lisica, tvorova... i još kojekakog sitneža. Nuz omanje šum-

njake uz ričicu Kireš, u napuštenom prostoru je taki mir da se čovik skoro poplaši samoće, pogotovu kad tu odjedared bane posli petnaestak kilometri iz varoške buke. To je očuvana oaza kadgodašnje prirode koju ni na početku trećeg milenija civilizacija nije podastrla poda se.

Nedaleko odaleg naše severne komšije su ovaki kraj proglasili nacionalnim parkom, što je nama u Bačkoj nepoznato, a o tako čem u nas niko ni ne pomišlja.

Čobani i križ

Sve do početka II. svetskog rata šandorski čobani na veliko su od ranog prolića do sniga napasivali ovce u tom velikom ataru. Varoške crkve su njim bile daleko, a da bi imali sveto misto za ispovijdanje vire kad nisu dospili u crkvu, dositili su se i na podesnom mistu u srid ata podigli križ, baš ko i svikoliki zemljoradnici nuz prtene atarske putove subatičkog atara. Tako su i čobani, za se i bojtare (čobanov pomoćnik), podigli ovaj kameni križ 1896. g. pod kojeg su se išli molit kad je ko dospio. Kako su čobani na tom ataru čobanili od davnina cigurno su po starovinskom adetu najpre imali drven križ, a kad je on dotrajo i kad su se zemljoradnici, pa i čobani, gospodarski otukli u drugoj polovici XIX. vika, doteklo njim je da podignu trajniji kameni križ. Tako su virnici postupili s više križova u našem ataru, od oko 230 koliko ji je ne tako davno popisao sad već pokojni **prof. Ivan Petrekanić**, al do ovog nije stigo.

Sadašnji križ su na ovom mistu, napravljenom na malom brigu, metnili 1933. godine, jel ga ričica Kireš do polak poplavila. Čobani su ga prineli malko dalje od starog mista i to su obilježili u križu.

Na križu su s pridnje strane sačuvane samo početne riči posvete Bogu: "Isten dicsőségére..." (Bogu na slavu), zub vrimena je načo kamen i s njim su otpale druge riči, a ispod je na postolju uklesano ime "Stanko Babianović šumar." Na križu s desne, južne strane su uklesana imena čobana koji su ga

podigli (odozgor na doli): **Tumbas Ivan, Tumbas Pajo (Katin dida), Kovacs ?, Ivanković Franjo, Francišković Ivan, Sudarević Vince, Aradski Đura.**

Čobanski križ danas

Danas čobanski križ stoji usamljen, zapušten, okružen gelegunjama, nuz državnu granicu kraj ričice Kireš, nedaleko od usamljenog Stantićevog salaša, koji se i danas spominje po imenu kadgodašnjeg gazde. Tu stoji križ, čuvar ata. Stoji zapušten, korpus od gvozdenog salivanca je spao doli, a zub vrimena je prilično oštetiio kamen peščar od kojeg je križ napravljen.

Iako je ovaj križ daleko od svita, nuz državnu granicu di graničari baš ne vole da se tudan vrte bresposlena čeljad, kogod se za prošli Božić nastaro i dono je Isusu "Božić", o čem svidoci patrlijak izgorile sviće, šoljica iz koje je viter izduvo zeleno, posli osušeno žito, dva krupna ora u lupinji, a cigurno je tu bila i jabuka koju je poila živina.

To je dokaz da ni za prošli Božić Isus nije osto sam, našlo se čeljade koje poštiva i čuva starinu, da ljubav prema tom kadgod toliko poštivanom križu, obiluzi na starovinski način.

Bilo bi lipo da se ovaj križ obnovi, da ne propadne ova važna starina, da je ljudi povrimeno obađu i da se makar na kratko sjednaju s ovim lipim dilom naše netaknute prirode, pod okriljem čobanskog križa.

Piše: Stjepan Beretić

Lajos kardinal Haynald, kalačko-bački nadbiskup od 1867. do 1891. godine (* 1816. + 1891.)

- profesor teologije ● erdeljski biskup ● veliki promicatelj osnovnog obrazovanja ● nadbiskup Kartage ● botaničar ● član Austrijske akademije ● počasni član Mađarske akademije ● matematičar ● član Rimske akademije svete Cecilije ● kaločko-bački nadbiskup ● kardinal ● osobni prijatelj pape Lava XIII. ● mecena Mađarske akademije znanosti ● svestrani dobrotvor ● graditelj mnogih škola i dječjih vrtića diljem Bačke ● astronom ● u tijesnoj vezi s umjetnicima ● utemeljio župu u Tovariševu, Čurugu i Vrbasu ●

Vrhanski znanstvenik

Kardinal Lajos Haynald je rođen u mjestu Szécsény 3. listopada 1816. godine. Njegov otac se zvao István, a majka (druga Istvánova supruga) zvala se Franciska Jütter. Kardinalov otac István je bio odgojitelj kod grofova Forgách. Školovanje je započeo u Vacu. U sjemenište je stupio kao četrnaestogodišnjak u Ostrogonu (Esztergom), da bi školovanje nastavio u Bratislavi i Trnavi, gdje je studirao filozofiju, nastavio u Beču, gdje je 1839. godine bio zaređen za svećenika Ostrogonске nadbiskupije. Kratko je vrijeme bio kapelan u Budimpešti, a između 1841. godine, kad je doktorirao, i 1846. godine bio je profesor dogmatike. U kasnijem životu će dokazati da nije čovjek samo od znanosti, već i založeni prijatelj djece i mladih, a napose svećenika.

Pastir i učitelj, galantan mecena, djelovao i u Vatikanu

Godine 1846. postao je nadbiskupski tajnik, a zatim 1852. godine biskup koadjutor u Alba Juliji (danas Rumunjska), sve dok se, zbog svojih političkih uvjerenja, nije zahvalio na biskupskoj stolici 1863. godine. Bio je revan pastir. Više je puta obišao svoju prostranu biskupiju, a na srcu su mu bile posebno pučke škole. Njegova je zaklada u roku od jednog desetljeća dostigla visinu od 300.000 forinti. Iste te, 1863. godine je promaknut u naslovnog nadbiskupa Kartage, te je četiri godine proživio u Rimu u kongregaciji za izvanredne poslove. U to vrijeme se sprijateljio s budućim papom Lavom XIII. (1867.) a iz Rima se vratio kao kalačko-bački nadbiskup. Tri puta je sazvao svećenike Kalačko-Bačke nadbiskupije. Osnovao je samo na području danas Subotičke biskupije župu u Vrbasu, Čurugu i Tovariševu. Školstvo je u nadbiskupiji podijelio na

četiri školska okruga, podigao učiteljsku školu, u Kalači, Baču i Somboru sirotište, te je tako još više unaprijedio obrazovanje.

Sjemenište, škole, sirotišta, znanost i umjetnost

Osnovao je u Kalači malo sjemenište. Sudjelovao je u radu Prvog vatikanskog sabora. Hrvatski biskup Josip Juraj Strossmayer mu nije bio prijatelj samo kao biskup i suradnik na Saboru, već i kao mecena pučkih škola, sveučilišta, galerija i Akademije znanosti u Zagrebu. Iste, 1867. godine je kao vrstan botaničar postao član Carske prirodoslovne akademije. Bio je i počasni član Mađarske akademije, pa član Matematičkog i Prirodoslovnog povjerenstva, a od 1874. je obnašao službu predsjednika. Bio je članom Rimske akademije svete Cecilije. Kad je na Petrovu stolicu sjeo nadbiskupov prijatelj iz Rima Lav XIII, nadbiskup je postao kardinalom Svete Rimske Crkve. Osim prirodnih znanosti na srcu mu je bila i arheologija, pa je pod njegovim nadzorom glasoviti arheolog Imre Henszelmán od 1868. do 1872. godine obavio značajna iskapanja u Kalači i u Baču. Nadbiskup Haynald je prikupio veliku botaničku zbirku, kao i veliku stručnu knjižnicu najvršnjih botaničkih knjiga svoga vremena. Nadbiskup je postao drugi najveći mecena mađarske botanike. Svoju ljubav prema biljkama je naslijedio od svoga oca koji ga je uveo ne samo u latinski jezik već i u svijet botanike. Za vrijeme školskih praznika s ocem bi skupljao biljke u velike herbarije, koji se još i danas čuvaju pod naslovom "Her-

barium Haynaldianum" sa 100.000 herbarskih listova. Pojedine biljne vrste su po njemu svrstane pod ime Haynaldia. Bio je žustar protivnik darvinizma, ali i uvođenja zakona o građanskom braku u Mađarskoj.

Podupirao kulturu

S 12.000 zlatnih kruna je pomogao osnutak Mađarskog nacionalnog muzeja, u kojem je botanička zbirka zbog značaja i veličine zauzela mjesto posebnog odjela. Podupirao je i Mađarsko društvo za Afriku. Bio je veliki dobrotvor, diljem Bačke podizao je dječje vrtiće i škole: Bač, Novi Sad, Subotica, Sombor, Kanjiža, Bačka Palanka i tako dalje. Godine 1885. podigao je u Kalači zvezdarnicu, koja se po njemu tako zvala. Održavao je najtješnje veze s brojnim umjetnicima. Haynaldove zaklade su dostigle visinu od 4 milijuna forinti. Osobni mu je prijatelj bio glasoviti mađarski slikar Mihály Munkácsy i glazbenik Ferenc Liszt. Nadbiskup Haynald je dugo godina bio predsjednik Filharmonijskog društva. Nadbiskup Lajos Haynald je umro 4. srpnja 1891. godine.

(prema Magyar Katolikus Lexikon, 4. svezak, Budapest, 1998, Haynald Bátoros emlékezete, Kalocsa, 1992.)

FORNETTI®

"MINI ŽUR"
 Producentnik: Bartuš Judit
 Subotica, Maksima Gorkog 43
 064 / 2270505

MINI ŽUR
MINI ŽUR
MINI ŽUR

UVEK SVEŽA
MINI PECIVA

- sa kačkavaljem
- sa čvarcima
- sa pizzom
- sa kajsijom
- sa čokoladom

Piše: s. Blaženka Rudić

PAVLOV POZIV ili obraćenje dobrih

Pavao o svom obraćenju

"Ja sam Židov, rođen u Tarzu cilicijskom, ali odrastao u ovom gradu, do nogu Gamalielovih odgojen točno po otačkom Zakonu; bijah revnitelj Božji kao što ste svi vi još danas. Ovaj sam Put na smrt progonio, u okove bacao i predavao u tamnice muževe i žene, kako mi to može posvjedočiti i veliki svećenik i sve starješinstvo. Od njih sam i pisma dobio za braću u Damasku pa se zaputio da i one ondje okovane dovedem u Jeruzalem da se kazne. Dok sam tako putovao i približavao se Damasku, s neba me oko podneva iznenada obasja svjetlost velika. Sruših se na tlo i začuh glas što mi govoraše: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?' Ja odgovorih: 'Tko si, Gospodine?' Reče mi: 'Ja sam Isus Nazarećanin koga ti progoniš.' Oni koji bijahu sa mnom svjetlost doduše primijetiše, ali ne čuše glasa Onoga koji mi govoraše. Rekoh nato: 'Što mi je činiti, Gospodine?' Gospodin će mi: 'Ustani, pođi u Damask i ondje će ti se reći što ti je određeno učiniti.' Kako od sjaja one svjetlosti obnevidjeh, pratioci me povedoše za ruku te stigoh u Damask.

Neki Ananija, čovjek po Zakonu pobožan i na dobru glasu u Židova ondje nastanjenih - dođe k meni, pristupi mi i reče: 'Savle, brate, progledaj!' I ja se u taj čas zagledah u nj. A on će: 'Bog otaca naših predodredi te da upoznaš volju njegovu, da vidiš Pravednika i čuješ glas iz usta njegovih jer bit ćeš mu pred svim ljudima svjedokom onoga što si vidio i čuo. I što sad oklijevaš? Ustani, krsiti se i operi grijehe svoje, prizivljući Ime njegovo!'" (Dj 22,3-16).

Razmišljanje o Pavlovu pozivu

Pavao je bio dobar židovski vjernik. Odgojen do nogu najpoznatijeg učitelja. Dobro je poznao Božji Zakon i Proroke. Bio je zagrijan za ono što je vjerovao, čak prerevan. Bio je farizej, sin farizeja, i savjesno je vršio svako slovo Zakona. Pavao nije bio grešnik kojem bi se moglo spočitavati kršenje Zakona, nije bio na zlu glasu. Ali bio je slijep za očito Božje djelo u Kristu Isusu i u njegovoj Crkvi. U ime revnosti na smrt je progonio taj Put, htio je uništiti Krista i Crkvu. Bog mu oduzima svjetlost ovih očiju da bi se Pavao zagledao u vlastitu nutrinu i ugledao svjetlost neprolaznu. Sam Krist mu se objavio. Primio je krštenje. U Kristovu svjetlu razumio je Pisma. Sve to što je Pavao bio, znao i činio stavio je u službu naviještanja Krista - raspetoga i uskrsloga.

Svaki poziv, svako obraćenje izaziva reakcije okoline. U Pavlovom slučaju mogli bismo razmišljati o nekoliko uporišnih točaka.

- Pavlovo bivše "društvo" - veliki svećenik, sinedrij i farizeji ne mogu shvatiti što se to dogodilo njihovom najboljem članu. Kako se mogao preokrenuti plan: Pavao koji je pošao pohvatati i u lance svezati sljedbenike Kristove našao se "uhvaćen" u Božji plan? Nakon prvog šoka i nesnalaženja slijede pokušaji osvete. Pavao izmiče, ali dosta puta i trpi njihove progone, batine i ostalo. Međutim, što je sve Pavao spreman podnijeti da bi i oni ugledali svjetlo koje je on ugledao? Koliko mu je žao vlastitog naroda jer odbacuje Krista?

Pošto je minulo podosta vremena, odluče Židovi pogubiti ga...

- Nova zajednica u koju Pavao dolazi, zajednica Kristovih učenika s nevjericom se odnosi prema njemu. Može li se čovjek stvarno obratiti? Dokle? Nije to mala stvar. On koji je do jučer progonio na smrt Crkvu sada postaje njihov brat, i k tome revnije od njih propovijeda Krista. Kako to prihvatiti? Uistinu nije bilo lako. Pavao se morao dokazivati, steći povjerenje. Do danas se reakcije ljudi nisu promijenile. Danas ljudi također sumnjaju u obraćenje onih koji do jučer nisu dolazili u crkvu. Ponašaju se poput starijeg brata koji se ne želi priključiti veselju zbog povratka mlađega. Pitanje je koliko smo usvojili duh evanđelja.

Kad je Pavao došao u Jeruzalem, gledao se pridružiti učenicima, ali ga se svi bojahu: nisu vjerovali da je učenik.

- I dobrim "kršćanima" potrebno je obraćenje. Može se živjeti bez velikih grijeha, ali ići u pogrešnom pravcu. Možda sve 'novotarije' u Crkvi i nisu tako loše. Ima li veće novosti u ljudskoj povijesti od one da se Bog utjelovio, od one da je prisutan u svojoj Crkvi? Možda ne bi trebalo tako "ladno" odbaciti nove duhovne pokrete, novo djelovanje Duha. Možda bi se trebalo pokrenuti iz ugodne uljuljanosti u vlastitu pravednost po kojoj bi Bog morao dati svoju nagradu. Možda bi trebalo oduševljenije propovijedati Krista, živjeti za Krista. Svjedoci smo i danas "pavlovskih" obraćenja i "pavlovskih" poziva, kao i reakcija okoline.

Koji ga god slušahu, izvan sebe govorahu: "Nije li ovo onaj koji je u Jeruzalemu istrebljivao sve koji ime ovo prizivlju, pa i ovamo zato došao da ih okovane odvede pred velike svećenike?"

OČE SVETI I BRIŽNI,

Ti si Gospodar vinograda i žetve
i svakoga tko radi, pravedno nagraduješ.
U Tvom promislu ljubavi pozivaš ljude
da s Tobom suraduju za spasenje svijeta.
Zahvaljujemo Ti po Isusu Kristu,
Tvojoj živoj Riječi,
koji nas je otkupio od grijeha naših
i koji je s nama da našoj slabosti u pomoć priteče.
Upravljaš stado kojem si obećao kraljevstvo u posjed.
Pošalji nove radnike u žetvu svoju
i usadi u srca pastira vjernost Tvome naumu spasenja.

Ivan Pavao II

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Proizvodno-trgovinsko preduzeće

Prodavnica 1:
Batinska 34
SUBOTICA

BANE

Tel: 024/561-201
561-187; 561-186

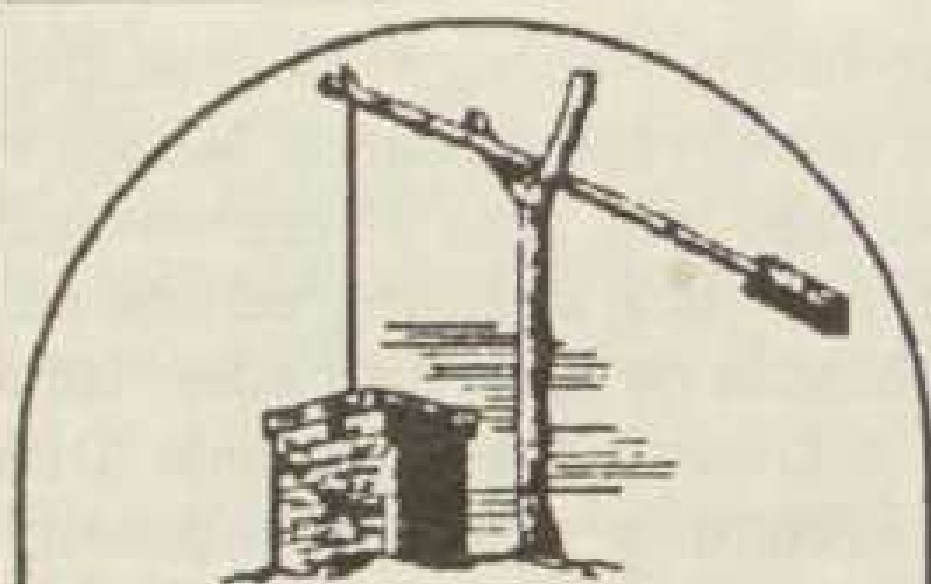
Prodavnica 2: Lješka 4, BEOGRAD, Tel: 011/354-80-63

SVE NA JEDNOM MESTU

GRAĐEVINSKI
MATERIJAL
KERAMIKA I
SANITARIJA
VRATA I
PROZORI
NAMEŠTAJ
"KOLPA-SAN"
KADE I KABINE

NOVO!

**PLAĆANJE
NA 24 MESEČNE RATE**

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax:024/553-567

**Svake treće nedjelje
u mjesecu
novi broj "Zvonika"**

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 -13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 600 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA ili 160 kuna; avionom 40 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske uplate mogu poslati pošt. uputnicom ili čekom na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320 Kutina
R. Hrvatska - tel: +(00) 385 (0)44 681-272

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. Ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

INTERNET

WWW.
tippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

☎ (024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Čitajte nas
na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

Raspored sahrana na Internetu:
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

Piše: mr. Andrija Kopilović

USKRS - STVARNOST ILI SAMO ZNAK

Praktična sam vjernica. Rado slavim Uskrs, iako, moram priznati, teško prihvaćam tvrdnju da je on najveći blagdan. A zbunjuje me i puno običaja i simbola vezanih uz ovaj blagdan. Protumačite mi simboliku koja je najčešća i opće običaje koji se čuvaju. Čini se da su dobri, makar ih mnogi ne prakticiraju, a ja bih voljela znati što Crkva preporuča u vezi s tim.

K. K., Bajmok

Rado odgovaram na Vaše pitanje upravo u ovo uskrsno vrijeme. Počet ću odmah od tvrdnje da je Uskrs najveći blagdan. Kao vjernici moramo uvijek iznova sebi i drugima dovoditi u svijest one činjenice koje našu kršćansku vjeru čine upravo kršćanskom vjerom. Moramo jako dobro razlikovati religioznost i vjeru. Znam da se ova dva pojma prepliću. Ali ipak nije isto biti religiozan čovjek i biti vjernik. Ne bih sada želio ulaziti u znanstvenu raspravu o svim oznakama koje definiraju pojam "religiozan čovjek" ali bih tim radije pokušao s Vama podijeliti smisao izričaja "biti vjernik" i to vjernik kršćanin. Vjera se oslanja na objavljenu Božju riječ. Vjera je ponajprije Božji silazak k nama, Božja ponuda čovjeku, Božji govor upućen čovjeku. Dakle, to je silazna linija, kojom Bog prilazi svojem stvorenju. Od nas se traži poštenje i otvorenost. Otvorenost za primanje te objavljene Riječi i poštenje da prema njoj zauzmemo svoj stav. I više od toga, jer vjera se ne oslanja samo na Objavu kao istinu, nego se čovjek po njoj povjerava i susreće s osobom objavitelja. Dapače, kršćanin je čovjek koji u svojoj poštenoj otvorenosti želi susresti, i to doslovno shvatite, Isusa Krista. Njega vjerovati, Njemu vjerovati i na Njega se osloniti. Tako čak prestajemo biti vjernici Knjige, a postajemo vjernici Osobe. Najbolji primjer za to Vam je događaj s apostolom Tomom. Ne može postojati ni jedan kulturni čovjek svijeta a ni kultura čovječanstva koja bi isključivala povijesnost osobe Isusa Krista. Kada se Isus ukazao učenicima bez Tome, bio je to za njih neopisivi doživljaj: naš učitelj je živ! Ali, taj doživljaj još nije bio čin vjere pa ni čin povjerenja. Jer ih je Učitelj morao i hrabriti i uvjeravati. Međutim, kada se ukazao nevjernom Tomi, on je tada izrekao najkraći i najveličanstveniji "credo" - čin vjere, kada je u tom Isusu prepoznao Isusa i ispovjedio: "Gospodin

moj i Bog moj". Tako je taj Isus za Tomu postao osoba vjere, povjerenja i nasljeđivanja: moj Bog i moj Gospodin! U tom času je Toma definirao ono što je nama kršćanima temeljno a to je vjera, povjerenje i predanje Isusu Kristu Spasitelju i uskrsnom Gospodinu koji činom uskrsnuća postaje "moj Bog i moj Gospodin". Sada Vam mora biti jasno da je Uskrs kao posadašnje toga događaja spasenja središte naše vjere, našega opredjeljenja, našega povjerenja, našega predanja i po tom mi jesmo ili nismo vjernici, pa onda i kršćani. Specifičnost kršćanstva jest u definitivnom opredjeljenju za Isusa Krista kao "moga Boga i Gospodina". To biva činom milosti i naše suradnje s milošću a događa se u sakramentima. Pa ako se sada sjetite da su se sakramenti toga opredjeljenja i ucjepljenja u Isusa Krista događali na Uskrs, onda Vam je jasno da je u Pracrkvi Uskrs bio jedini blagdan. On je najveći ne zato što to mi hoćemo, nego zato što je vrhunac i jedina mogućnost da se preporodimo u Krista i tako postanemo kršćani.

Sada dolazi drugi dio Vašega pitanja. Taj blagdan prate neki, kako Vi kažete, "običaji". Uskrs nosi sobom neke simbole. Jer je čovjek po naravi materijalno biće pa i svoju vjeru simbolizira materijalnim znacima. Tako je uskrsni simbol **svjetlo (uskrsna svijeća)** i **krsna haljina (simbol vječnoga života)**. Vrlo rano su prakršćani shvatili da je cijela povijest spasenja upravo ovim govorom simbola predskazivala i predoznačavala ovaj spasenjski događaj. Kao što je prijelaz preko Crvenoga mora blagovanje pashalnog janjeta, itd. Tako su izvan liturgije, ali kao pratnja liturgiji, upravo ti simboli postali znaci. Tako je **janje**, recimo, postalo **uskrsno jelo**. **Krštenje**, **Euharistija** i **Potvrda** kao **sakramenti inicijacije** koji su se događali na Uskrs sa sobom su nosili svoje simbole, koji su i danas u liturgiji prisutni kao bitni elementi sakramenata: **voda, kruh, vino i ulje**. Dakle, razlikujemo **liturgijske simbole od običajnih - paraliturgijskih znakova**. Stolicima nije bilo

problema s običajima osim što je Crkva bivala sve bogatija u liturgijskom i pastoralnom pogledu. Seobom naroda dogodilo se nešto posve novo. Mase su stupile u kršćanstvo bez onog starokršćanskog katekumenata i unijele svoje običaje prenijete iz poganstva, a tako i simbole, i pokušale ih zajedno s vlastitim krštenjem "pokrstiti". Tada stupa na scenu mnoštvo novih simbola i novih običaja koji nisu više izvorno kršćanski. Kao npr. **jaje** kao simbol života, **novi plodovi** kao plodovi novoga života ili proljeća, konačno **zec** koji uistinu nikakve veze nema s Uskrsom a uzet je iz germanske poganske tradicije. S druge strane, kako se s bitnih liturgijskih znakova prešlo na paraliturgijske, došlo je do takozvanog preklapanja liturgijske tradicije i novih "tekovina". Tako je došlo kod nas do vrlo ustaljenoga jelovnika blagoslovljenih jela za Uskrs koja su više simbol proljeća nego Uskrsa kao takvoga. I svakako želja da se svečano, obiteljskim stolom, označi kraj korizmenog posta. Pitanje je sada da li je važniji naglasak na kraju korizmenoga posta pa je onda najvažniji blagoslov jela, ili je važniji Uskrs kao događaj spasenja pa onda naglasak valja staviti na sakramentalnu obnovu života a to je obnova duha i to je pravo Gospodnje proljeće. Čini mi se da se ovo dvoje ne isključuje, ali se nadopunjuje. Međutim, postaje skroz nakaradno kad se samo jedan, recimo običajni, vid Uskrsa slavi a drugi uopće ne spominje, pa onda ostajemo na onoj poganskoj razini koja nema veze s kršćanstvom i koja zbunjuje ne samo Vas nego i sve nas. Postoji, dakle, ono cjelovito slavljenje, koje pritijelovljuje običaje, tradiciju ali ih ne prenaglašuje i postoji jedno defektno slavljenje koje ostaje samo na običajima a da se ništa ne događa pri tome osim čuvanja tradicije, a tradicija nije vjera, makar vjera spada u tradiciju, nego je vjera život i to novi život! Dakle, slavite Uskrs na način kako to apostol Pavao govori: obnoviti sve u Kristu, a sačuvati one običaje koji tu obnovu čine doživljajnijom, ljepšom i obiteljski jako dragom.

MONOLIT GRADNJA GRAĐEVINSKO I GRAĐEVINSKO-ZANATSKO PREDUZEĆE d.o.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

S. FIDES - RUŽICA VIDAKOVIĆ

članica Družbe sestara Naše Gospe

U samostanu "Anuncijata" u Subotici preminula je 31. ožujka s. Fides, Ružica Vidaković u 82. godini života i 60. godini redovništva.

Ružica Vidaković je rođena u Subotici 7. lipnja 1921. od oca Felixa i majke Ane. Tu je proživjela djetinjstvo sa svoje četvero braće i sestrom. Osnovnu školu završila je u Subotici, a Učiteljsku školu kod sestara Milosrdnica u Zagrebu kao redovnička pripravnica sestara Naše Gospe. Odazivajući se duhovnom pozivu započela je novicijat 1942. i dobila ime s. Fides, a 1943. položila prve redovničke zavjete. Doživotne zavjete položila je 1949. godine. Od 1943. do 1947. s. Fides je radila u Taborskom kao učiteljica u pučkoj školi, a od 1947. do 1950. povjeren joj je odgoj novakinja.

Od 1950. do 1952. studirala je teologiju i bila odgojiteljica kandidatice. Vođena poslušnošću i potrebama zajednice, prihvatila je 1953. premještaj u Belgiju gdje je ostala sedam godina radeći u Hrvatskoj katoličkoj misiji. Tu je naučila francuski jezik. Po povratku u domovinu bila je kućna poglavarica u kući Matici i služila se stečenim znanjem francuskog jezika u prevođenju duhovne literature. Slijedila je zatim služba vrhovne zamjenice i odgojiteljice kandidatice.

Na Generalnom kapitolu 1969. izabrana je za vrhovnu glavaricu za razdoblje od 6 godina. Životom i radom opravdala je iskazano povjerenje pa je nakon tog mandata ponovno izabrana za drugo šestogodište. U tom vre-

menu bila je i predsjednica Unije VRP Jugoslavije. U toj ulozi je svojim prijedlozima dala dragocjen doprinos u pitanjima od općeg interesa za redovništvo u vremenu pokoncijske obnove u Crkvi u Hrvata. Bila je član Ekumenskog vijeća pri BKJ i surađivala u časopisu "Pastoralna kultura".

Nakon ovih odgovornih službi bez predaha i odmora nastavila je i dalje: povjerenja joj je služba kućne poglavarice u Remetama, a potom je opet imenovana učiteljicom novakinja.

U rodnu Suboticu vratila se 1987. i prema svojim mogućnostima sudjelovala u životu redovničke zajednice i mjesne crkve. U dragoj Subotici je nakon kratke i teške bolesti svoju dušu predala Gospodinu za kojim je cijelog svog života čeznula.

Sprovodne obrede vodio je subotički biskup mons. Ivan Pénczes u nazočnosti više svećenika, pokojničinih susestara od kojih je velik broj došao iz Hrvatske, redovnica drugih zajednica, rodbine i vjernika. Prigodnim riječima se od pokojnice oprostio mjesni župnik mons. Bela Stantić. U ime redovničke zajednice od pokojnice se oprostila vrhovna glavarica s. M. Nada Šestak. Naglasila je da je "s. Fides poštivala i vrednovala svaku osobu, osobito svoje susestre. Njena prisutnost i topao pogled ulijevali su hrabrost, a njena riječ picala na dobro".

Odmah poslije sprovoda misu zadušnicu u crkvi Isusova Uskrsnuća predvodio je biskup Pénczes.

s. Martina Koprivnjak

I TO SE DOGAĐA!

+ Marija Davčik

Dok smo 16. 02. 2003. pristizali na sv. misu, gužva na ulazu u crkvu ukazivala je da se događa nešto neobično. Jedna je žena izišavši iz ispovjedaonice preminula. Pritrčali su njezini sinovi i kćer koji su čekali početak nedjeljne svete mise...

Marija Davčik, rođena 8. 01. 1924., majka osmero djece, dobra i uzorna vjernica, ispovjedivši se, preminula je u ovozemaljskom domu Gospodnjem i preselila se u vječnu kuću nebeskog Oca. Bog joj je već prije pozvao dva sina u svoje kraljevstvo. Jedan od njih je svećenik Franjo Davčik, koji je iznenada preminuo 1996. godine. Ona mu je pošla u zagrljaj upravo na sedmu godišnjicu njegove smrti.

Marija Davčik, tiha, skromna i nenametljiva, bila je nadasve pobožna žena. Ostatak će nam uvijek u sjećanju po svojim riječima kojima je objašnjavala smrt svoga sina svećenika. "Bog je tako htio i samo on zna od čega ga je sačuvao." Način njezine smrti očituje da je bila miljenica Božja. Tijelo pokojne Marije pokopano je u obiteljsku grobnicu u kojoj počiva i njezin suprug i sinovi. Po završetku sprovoda održana je i sveta misa. Nakon svete mise izašli smo iz crkve u velikoj tišini i posebno dostojanstveno, jer smo prolazili dijelom crkve na kojem je ona preminula.

Kata Milodanović Ostrogonac

Zahvala obitelji

Ovim putem u ime obitelji želim zahvaliti preuzvišenom gospodinu biskupu Ivanu, dekanu Juliju Bašiću, te svećenicima Lazaru Novakoviću, Franji Ivankoviću, Josipu Pekaniću te Konzcu Istvánu koji su ispratili dragu nam pokojnicu. Hvala svima koji su bili s nama u ovim trenucima, napose našem dragom župniku Željku Šipeku koji je sve organizirao. Naša draga nam i mila "Baka", kako smo je većina zvali, ušla je i izišla, kako je naglasio vlč. Julije u svojoj propovijedi, na ona vrata "povratka" i uputila se u susret Gospodinu. Svi se slažemo da ljepšu smrt nije mogla dobiti. Tiho i nečujno je ušla u naš život a tako je i otišla. Neka joj Gospodin u koga se neizmerno uzdala bude dobrotiv i milostiv. Još jednom svima neizmerno hvala.

U ime ožalošćene obitelji, Šime Davčik

UMRO NAJSTARIJI BANDAŠ

IVAN ANTUNOVIĆ - DEDA

U Subotici je u 90. godini života, 3. 04. 2003. godine, okrijepljen svetim sakramentima umirućih, preminuo IVAN ANTUNOVIĆ, otac brojne obitelji, franjevački trećoredac i do sada najstariji živući bandaš. Otac je devetoro žive djece. Pokopan je 5. 04. u Senčanjskom groblju.

Sv. misa zadušnica na šest nedjelja za njegovu dušu bit će u franjevačkoj crkvi, 24. 05. 2003. godine u 18 sati.

Od njega se s ljubavlju i zahvalnošću opraštaju njegova supruga, djeca, unučad i prauučad te mnogobrojna rodbina, prijatelji, znanci i komšije.

ERIKA RAJIĆ

(1972 - 2003)

*Živiš i voliš.
Nema druge svrhe.*

Njezino je srce prestalo kucati u našem vrtiću. Otišla je Gospodinu majka naše trogodišnje Katarine kojoj mi nećemo moći nadomjestiti majku, ali ćemo je voljeti i paziti da ljubav prema majci uvijek nosi u srcu.

Sv. misa na šest tjedana bit će 27. 04. u 17 sati.

*Djelatnici i djeca vrtića
"Marija Petković - Sunčica"*

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; Fax: 024/551-036; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435. List je oslobođen poreza na promet rješenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje i kulturu br. 106-413-00370-2002. ISSN 1451-2149.

75 godina "Blagovijesti" - prinos darova u misi zahvalnici

Od Zvonika do Zvonika u boji

Članovi uredništva "Blagovijesti"

Hrvatski sveci, blaženici i kandidati oltara na devetnici u čast sv. Josipu u crkvi sv. Roka u Subotici

Subotička Kalvarija 2003 - križni put djece

U velikom kvizu u Blatu na Korčuli o budućoj blaženici s. Mariji Propetog Petković sudjelovale su i tri ekipe iz Subotice; ni ovaj događaj nije mogao proći bez bunjevačke narodne nošnje

Uredništvo "Zvonika" na grobu premijera Đinđića

István Juhász iz "Šanse za stabilnost" u posjeti "Zvoniku"

KRIŽNI PUT "Molitvom i pokorom do mira", dug više od 70 km, prošlo je sedamdesetak hodočasnika

Svi su dio puta nosili hodočasnički križ

Križ ispred crkve u Žedniku - jedna od 14 postaja

Križni put vodio ih je kroz njive i gradskim ulicama

Nadomak cilja - zajednička fotografija pored crkve sv. Roka

Ekpa "TV DIVANA" medijski je popratila ovaj jedinstveni događaj

Ante Perak i Iva Bačić, najstariji i najmlađi sudionik križnog puta